GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

www.glos-tn.krakow.pl

29 listopada 2019 r., nr 48 (1495) cena 2,50 zł (w tym 8% VAT)

CENTRUM HANDLOWE-TARGOWISKO
TOMEX SA
Twoja przestrzeń codziennych zakupów

Zatrudnię stylistkę paznokci
511-172-880

Serwis samochodów osobowych na terenie Transbud Nowa Huta
• diagnostyka • pełny zakres napraw
Fachowo, solidnie, szybko!
Zapraszamy!
ul. Ujastek 11, 30-969 Kraków
Tel. 12 68 18 254, kom. 881 005 198
BOSCH Service Car Service

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

Z pieca w krakowskiej hucie spuszczono „wilka" ➡ str. 4

Konkurs na najpiękniejszą bożonarodzeniową szopkę nowohucką ➡ str. 5

Biblioteka OK im. C.K. Norwida zaprasza na rozmowy o kulturze ➡ str. 9

Ponad 120 mln zł na przebudowę dwóch nowohuckich ulic ➡ str. 19

Fot. Jan L. Franczyk

Park kulturowy Nowa Huta

Czytaj na str. 3

BIURO OGŁOSZEŃ
Redakcja „Głosu" (NCK)
12 643-44-33

INTROLIGATOR
Centrum B, blok 7
www.oprawaksiazek.pl
INTROLIGATOR

Z polskich gór na Twój stół
SKLEP ZAKŁADOWY NR 5
PLAC TARGOWY
ZŁOTY WIEK,
os. Złotego Wieku 19 a,
pawilon nr 12
Jesienne rabaty!

9 771231 858906 48

DYŻUR W „GŁOSIE"

Głosy i interwencje Czytelników są inspiracją wielu naszych tekstów. Dlatego zapraszamy na nasze dyżury redakcyjne (NCK, pok. 206).

W najbliższy czwartek, 5.12, w godzinach 10.00–11.00, dyżurować będzie w redakcji red. **Agnieszka Łoś** (tel.: 12 643-44-33).

W pozostałe dni tygodnia można się z nią kontaktować za pomocą poczty gmh@o2.pl.

ZMARLI
KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

★★★

Maria BARAN, lat 86
Maria BUCKA, lat 87
Stanisław GAUDYN, lat 79
Romualda HYTROŚ, lat 84
Lucjan KARCZEWSKI, lat 85
Lesława KLIMASZEWSKA, lat 89
Michał KOSAŁKA, lat 69
Anna KOZIOŁ, lat 69
Marianna LANY, lat 85
Apolonia OSTROWSKA, lat 87
Maria POTOCKA, lat 72
Anna PYKA, lat 80
Cecylia RYŃCA, lat 78
Bogusław SEREMET, lat 47
Zofia TURCZYK, lat 96
Marianna TURKAŁA, lat 74
Otylia TURSKA, lat 84
Jolanta WĄŻ, lat 64
Tadeusz WIELGUS, lat 72
Anna WYRZYKOWSKA, lat 70
Edward ZAJĄC, lat 85
Mirosław ZELEK, lat 58

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 16.

IDĄ ŚWIĘTA

Do świąt Bożego Narodzenia jeszcze miesiąc, a w mieście, w Nowej Hucie także, na Placu Centralnym pojawiły się już pierwsze akcenty świąteczne. Na latarniach zawieszono pierwsze ozdoby. Pojawiła się choinka. Tak, jak w ubiegłym roku inspiracją do stworzenia świątecznej iluminacji jest twórczość artystów związanych z miastem, Stanisława Wyspiańskiego i Zofii Stryjeńskiej.

Rozświetlenie świątecznych ozdób nastąpi w sobotę, 30 listopada wraz z inauguracją targów bożonarodzeniowych i włączeniem iluminacji 14-metrowego świerka srebrzystego na Rynku Głównym.

(l)

KIEDY BĘDZIE PRZEPIĘKNIE?

Późna jesień, ale nad Nowohuckim Zalewem trwają intensywne prace. Remontowane są alejki, zmienia wystrój nowy plac zabaw, dołożona została nawierzchnia tłuczniowa w siłowni pod chmurką. Powstają też plaża i nowa tężnia solankowa.

Wody zalewu oczyszczono ze śniętych ryb, który to incydent wiązany jest z intensywną budową nowej plaży, choć przyczyny nie są jeszcze ostatecznie znane. W ubiegły weekend nad Nowohuckim Zalewem można było spotkać wielu spacerowiczów. Na zalewie żerują kaczki, przyleciał także pierwszy łabędź. Ci, którzy wybrali dłuższy spacer nie mają jednak łatwego zadania, szczególnie od strony Dłubni, gdyż to właśnie w tamtym rejonie skupione są głównie prace budowlane.

Na razie pogoda sprzyja, ale końca prac nie widać, choć miasto zapowiada ich zakończenie jeszcze przed nowym rokiem. W ramach rewitalizacji nad Zalewem Nowohuckim powstanie plaża i drewniany pomost (molo). No i tężnia solankowa. Modernizowana jest również zieleń. Koszt całej inwestycji to ponad 6,3 mln zł. **(k)**

WIELKI JUBILEUSZ „MAŁYCH HAMERNIKÓW"

Pod koniec listopada z koncertem jubileuszowym, z okazji 35-lecia Dziecięcego Zespołu Góralskiego „Mali Hamernicy" oraz 55-lecia pracy twórczej Anny i Kazimierza Lassaków, wystąpił zarówno zespół dziecięcy jak i starsi, którzy kiedyś też byli Małymi Hamernikami. Na program zaprosili: Zbigniew Grzyb – dyrektor Nowohuckiego Centrum Kultury przy którym działa grupa, jak i wspomniani wyżej kierownicy zespołów „Mali Hamernicy" oraz „Hamernik". Galę poprowadzili: Monika Lassak i Aleksandra Kopeć. Spotkanie byłych i obecnych członków zespołu oraz ich sympatyków rozpoczęto mszą świętą w parafii św. Brata Alberta Chmielowskiego w os. Dywizjonu 303. W NCK dostępna była także wystawa fotografii oraz trofeów artystycznych grupy. Na gali obecne były władze województwa i m. Krakowa, a także licznie przybyli przyjaciele spod Podhala. Spotkanie rozpoczął hejnał krakowski zagrany na trąbce oraz na góralskiej trąbicie, a także recytacja wiersza „Miyłuj Podholy" autorstwa Andrzeja Skupnia-Florka. Dzieci przedstawiły m.in. zabawy dzieci podhalańskich, czy program „Na naskom nucicke". Folklor Skalnego Podhala w wykonaniu „Małych Hamerników" jak i starszej grupy „Hamernik" to z pietyzmem oddane ludowe obrzędy, zwyczaje, pieśni i tańce. W jubileuszowym koncercie „Małych Hamerników" zobaczyliśmy wielobarwny korowód tancerzy, którzy w rytm muzyki granej na żywo przez kapelę, wprowadzili widzów w podhalańskie klimaty. Rzetelny folklor w wydaniu dzieci porywa energią i ujmuje wdziękiem. Dziecięcy Zespół Góralski Mali Hamernicy powstał w 1984 roku, działa w ramach Nowohuckiego Centrum Kultury, a jego członkami są dzieci i młodzież w wieku od 5 do 15 lat w różny sposób spowinowacone z rodami góralskimi. Zespół ma w swoim repertuarze wiele programów artystycznych prezentujących w autentycznej formie folklor Skalnego Podhala: „Nad potokiem", „Mali kolędnicy", „Pasenie gęsi", „Zabawiacka", „Majowe kwiotecki", „Polak papieżem", „Mała szopka", „Na naskom nucicke", „Jasełka góralskie". „Mali Hamernicy" są wielokrotnym laureatem krajowych festiwali folklorystycznych organizowanych w Krakowie, Żywcu, Bukowinie Tatrzańskiej, Poroninie, Rabce, Stalowej Woli, Przemyślu. „Mali Hamernicy" koncertują również charytatywnie w domach opieki społecznej, domach dziecka oraz na rzecz swoich rówieśników w ramach programu „Trza mieć serce", czy Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Zespół został wyróżniony m. in.: „Medalem Pomocnej Dłoni", medalem festiwalu „Papieża nam Polska dała", medalem 10-lecia Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, odznaczeniem Honoris Gratia, medalem „Moja Nowa Huta" oraz Medalem Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zębie. Grupa wielokrotnie brała udział w radiowych i telewizyjnych programach realizowanych w trakcie krajowych i zagranicznych koncertów, posiada również bogatą dokumentację własnych działań artystycznych. Uroczystą galę zakończyło dzielenie okolicznościowego tortu.

(mp) Fot. autor

NOWOHUCIANKA VIKI GABOR WYGRAŁA KONKURS EUROWIZJA JUNIOR

W tym roku finał konkursu Eurowizja Junior odbył się w niedzielę, 24 listopada w Polsce, ponieważ ubiegłoroczną zwyciężczynią tego konkursu w Mińsku na Białorusi była reprezentantka Polski – Roksana Węgiel. I stała się rzecz, która w historii Eurowizji nie miała miejsca – po raz drugi z rzędu konkurs wygrała Polka – tym razem 12-letnia Wiktoria Gabor, która na co dzień mieszka w Nowej Hucie, na os. Bohaterów Września. Viki wykonała w Gliwicach piosenkę „Superhero", którą napisali dla niej Patryk Kumór i Lanberry oraz Dominic Buczkowski-Wojtaszek.

Nowohucianka zdobyła uznanie profesjonalnego jury (w tym głosowaniu uplasowała się na drugim miejscu zaraz za reprezentantem Kazachstanu), ale decydujące okazały się głosy publiczności, która mogła głosować przez Internet (do czego w ubiegłym tygodniu zachęcaliśmy także naszych czytelników).

Finałowy koncert został przygotowany z dużym rozmachem przez Telewizję Polską. I wygląda na to, że w przyszłym roku kolejny finał Eurowizji Junior także odbędzie się w naszym kraju.

(f)

KARAWAN GRUPA FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Rozliczenia bezgotówkowe

ul.Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11 całą dobę
ul.Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83 Tel. 12 4 111 111 całą dobę
ul.Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22 8.00 - 15.00
ul.Sieroszewskiego 5b Tel. 12 686 61 20 12 686 61 45 całą dobę
os.Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40 8.00 - 15.00
ul.Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 95 8.00 - 16.00
Cm. Grębałów Tel. 12 645 14 35 8.00 - 15.30
Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46 8.00 - 15.30
www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY
również w Niedziele i Święta
tel.12 4 111 111
tel.12 658 21 11
ul.Sieroszewskiego 5b
Nowa Huta

Będzie drugi park kulturowy w Krakowie, czyli...

PARK KULTUROWY NOWA HUTA

Ponad 370 hektarów będzie miał park kulturowy Nowa Huta. Będzie to drugi park kulturowy w Krakowie. Nowy park ma chronić unikalny układ urbanistyczny i wyjątkową architekturę w najstarszej części dzielnicy, która w tym roku obchodzi swoje 70-lecie. Tak zadecydowali radni podczas sesji Rady Miasta Krakowa odbytej w środę 20 listopada br. Przypomnijmy, że pierwszy w Krakowie park kulturowy funkcjonuje na terenie Starego Miasta (został on utworzony uchwałą Rady Miasta Krakowa z 3 listopada 2010 roku).

Przepisy parku wzmacniają zapisaną w miejscowych planach ochronę szlachetnych tynków i detali architektonicznych składających się na wystrój elewacji. Pozwolą też na lepsze zadbanie o nowohucką przestrzeń publiczną, uporządkowanie kwestii reklamowych oraz szeroko pojętą poprawę estetyki dzielnicy.

Park kulturowy ma objąć centrum Nowej Huty, czyli plac Centralny i najstarsze osiedla wybudowane w latach 50. i 60. jak również teren wokół Zalewu Nowohuckiego, dwór Jana Matejki z parkiem w Krzesławicach, Mogiłę z klasztorem oo. cystersów oraz aleję Solidarności wraz z budynkami administracyjnymi kombinatu. Uchwała wejdzie w życie pod koniec 2020 roku. Przedsiębiorcy oraz właściciele budynków będą mieli dodatkowo jeszcze pół roku na dostosowanie się do nowych przepisów.

Na terenie parku nie będzie można zmieniać dowolnie kolorystyki elewacji oraz kształtu dachów. Wymiana stolarki okiennej, witryn sklepowych, bram czy rynien będzie możliwa przy zastosowaniu form nawiązujących do historycznych.

Uchwała reguluje również lokalizacje ogródków gastronomicznych, umieszczanie reklam, podświetlanie budynków i prowadzenie handlu i usług. Podobnie jak na Starym Mieście będą obowiązywały jednakowe dla wszystkich przedsiębiorców zasady dotyczące szyldów: jeden szyld dla jednej działalności, szyldy nie większe niż dwa metry kwadratowe, zakaz wyklejania witryn i innych przeszkleń, za wyjątkiem przypadków określonych w uchwale. W odróżnieniu od parku kulturowego Stare Miasto w Nowej Hucie będzie można używać neonów rurkowych, z których dawniej słynęła ta dzielnica. Zabroniona będzie emisja światła i dźwięków do przestrzeni publicznej w związku z prowadzoną działalnością handlową lub usługową. Na elewacjach budynków frontowych niedopuszczalne będzie też umieszczanie urządzeń nagłaśniających i klimatyzujących od strony głównych ciągów komunikacyjnych.

Zadbanie o lepszą jakość nowohuckiego pejzażu miejskiego pozwoli na przyciągnięcie nowych grup turystów, a przez to da szansę na ożywienie małej przedsiębiorczości. Utworzenie parku kulturowego, poprzez wyróżnienie i docenienie uniwersalnej wartości miejsca, pomoże również w staraniach miasta o uznanie Nowej Huty za pomnik historii, a może w przyszłości także o wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – czytamy w serwisie miejskim Magiczny Kraków. **(f)**

MIKOŁAJKI 2019 W OŚRODKU KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA

Choć zdania na temat jego istnienia, pochodzenia, aktualnego zamieszkania, a przede wszystkim wyglądu bywają rozbieżne – Mikołaj łączy ludzi z całego świata w radości obdarowywania i bycia obdarowywanym.

Nic zatem dziwnego, że co roku w pierwszych dniach grudnia ten jedyny, prawdziwy Mikołaj oraz setki tysięcy wcielających się w jego rolę, w pojedynkę lub z orszakami, pieszo, w towarzystwie reniferów lub korzystając z nowocześniejszych środków transportu, wyrusza w podróż z workiem pełnym prezentów, łakoci i pozytywnych emocji.

Najmocniej, z wielką niecierpliwością, na jego przybycie wyczekują najmłodsi. Aby ułatwić to spotkanie i upewnić się, że żadne dziecko nie zostanie pominięte, Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta szykuje mikołajkowe spotkania. Na trasie nowohuckiej wędrówki Mikołaja w tym roku znalazło się dziewięć naszych klubów.

Już 2 grudnia Mikołaj zawita do Klubu Karino (ul. Truskawkowa 4), by oprócz rozdawania upominków poprowadzić warsztaty teatralne. Krótkie przedstawienie, opracowane pod życzliwie czujnym okiem siwobrodego Gościa, to niepowtarzalny i niecodzienny prezent, jaki sprawią sami sobie uczestnicy tego spotkania. Równie nietypowe zadanie czeka na dzieci w Klubie Dukat (ul. Styczna 1) – 3 grudnia wcielą się w detektywów, by rozwiązać „Zimową zagadkę", odnaleźć Mikołaja i swoje prezenty.

Dwa dni później Mikołaj przybędzie na spotkanie z dziećmi do Klubu Wersalik (os. Ogrodowe 15), ale najtrudniejsze zadanie czeka go tradycyjnie 6 grudnia. By mu podołać – pierwsze spotkanie zaplanował w samo południe w Klubie Mirage (os. Bohaterów Września 26), a chcąc dobrze nastroić się przed dalszym ciągiem pracowitego dnia prosi małych uczestników o przygotowanie krótkich wierszyków. Po wizycie w Mistrzejowicach Mikołaj, pełen energii za trzech, pojawi się równocześnie w Klubie Zakole (ul. Zakole 31), gdzie oprócz rozdawania prezentów weźmie udział w kreatywnych grach i zabawach, w Klubie Krzesławice (ul. M. Wańkowicza 17), by wspólnie z najmłodszymi obejrzeć przedstawienie teatralne „Lampa Alladyna" oraz w Klubie Herkules (ul. Gen. M. Karaszewicza-Tokarzewskiego 29).

Podróż po nowohuckich klubach Mikołaj zakończy dzień później w Klubie Pod Kasztanami (ul. Płoszczyny 1), gdy na spotkanie z Mikołajem oraz jego pomocnikami doczekają się dzieci z osiedla Kościelniki i okolic. W planach spotkania zabawy taneczne i konkursy, oczywiście nie zabraknie też prezentów. Pomocniczki i pomocnicy Mikołaja pojawią się w tym dniu także w Klubie Jędruś (os. Centrum A 6a) w ramach spotkań Klubu Rodziców. Czy uda się także dotrzeć Mikołajowi? To już niestety tajemnica – wciąż nie ma potwierdzenia z Laponii. Ale jego świta na pewno zadba o doskonały nastrój i zabawę wszystkich uczestników.

Szczegółowe informacje o mikołajkowych spotkaniach w klubach Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta wraz z cenami można znaleźć na **www.krakownh.pl**. Warto się pospieszyć, bo liczba miejsc jest ograniczona, a organizatorzy prowadzą zapisy na te uwielbiane przez pociechy wydarzenia. **(f)**

GŁOS
TYGODNIK NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: **Jan L. Franczyk**.
Redaguje zespół.
Telefon red.: **12 643-44-33**. Faks **12 643-66-33**.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: **al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków**.
Wydawca: **„Graf-Press" sp. z o.o. Kraków**.

SKŁAD, ŁAMANIE: **„Graf-Press"**.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: **358835**. ISSN: **1231-8582**.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

Czas ucieka szybko. Niedawno były wakacje i urlopy. Niewiele później odwiedzaliśmy cmentarze w uroczystość Wszystkich Świętych, a tymczasem już od najbliższej niedzieli rozpoczyna się Adwent.

Tydzień

Adwent, czyli co?

W polskiej tradycji Adwent to czas wyjątkowy – czas oczekiwania na przyjście Mesjasza. Samo słowo „adwent" jest spolszczonym skrótem łacińskiego „adventus", co oznacza przyjście, przybycie, nadejście. Adwent, to także żywa w Polsce tradycja uczestnictwa w roratach. Słowo „roraty" pochodzi od pierwszego słowa łacińskiej pieśni śpiewanej na rozpoczęcie tej specjalnej mszy świętej: „Rorate coeli desuper et nubes pluant Iustum – Spuśćcie rosę niebiosa z wysoka, a obłoki niech zleją z deszczem Sprawiedliwego". Trzeba było mieć trochę samozaparcia, by przed świtem wstać i zdążyć na szóstą rano do kościoła. Ale za to, gdy po kilku tygodniach roratniego wysiłku przychodziły wreszcie święta Bożego Narodzenia, miały swój niepowtarzalny nastrój i smak.

W Polsce w roratach nadal uczestniczy wielu wiernych. Warto pielęgnować tę tradycję, bo ona jest wyrazem przywiązania do wiary naszych ojców. I jeśli zabraknie tej wiary, wtedy same święta Bożego Narodzenia stracą swój prawdziwy sens. Pozostanie czas, który będziemy starali się wypełnić prezentami, oglądaniem telewizji, jedzeniem, imprezami – przekonując samych siebie, że jest wesoło i świątecznie... Ale w głębi naszego serca będzie pustka.

Jan L. FRANCZYK

Biuro Podróży „GALEON"

Laureat konkursu „ODYS 2007" za najlepszą ofertę własną w turystyce młodzieżowej

www.galeon.krakow.pl

zaprasza na

NOWA STRONA WWW - ZAPRASZAMY

ZIMOWISKA i OBOZY ZIMA 2020
z ubezpieczeniem narciarskim OC i SKI !!!

BIAŁY DUNAJEC (7 DNI)
stoki: Białka Tatrzańska, Małe Ciche, Czarna Góra, Jurgów i inne stoki
OBÓZ NARCIARSKI I SNOWBOARDOWY
Turnus I: 27.01-02.02.2020 r.; Turnus II: 02.02-08.02.2020 r. **Cena: 998 zł**

SIEROCKIE k. ZAKOPANEGO (7 dni)
stoki: WITÓW SKI, SUCHE SKI, ZĄB, CZERWIENNE SKI, BIAŁKA TATRZ. i inne stoki
OBÓZ NARCIARSKI I SNOWBOARDOWY
Turnus II: 02.02-08.02.2020 r. **Cena: 998 zł**
W programie m. in. dla chętnych z nauką i doskonaleniem jazdy na nartach i snowboardzie, NOCNA JAZDA NA NARTACH, dla chętnych nauka tańców i zabaw świata, FITNESS, ZUMBA, OGNISKO z pieczeniem kiełbasy. BASENY TERMALNE

Jak co roku zapraszamy wszystkich!
Dzieci pracowników huty (i **firm** z dofinansowaniem).
Jak zwykle na zasadzie: zaliczka, zaświadczenie do funduszu socjalnego, dopłata.
Każda oferta zawiera transport, zakwaterowanie w ośrodkach w pok. z łazienkami, 4 posiłki dziennie, opiekę medyczną, ubezpieczenie NNW i ubezpieczenie narciarskie OC i SKI, jazdę pod okiem INSTRUKTORÓW NARCIARSTWA i SNOWBOARDU.
Bogaty i urozmaicony program pobytu: DYSKOTEKI, ZABAWA KARNAWAŁOWA, BAL PRZEBIERAŃCÓW, BAL PIŻAMOWY, OLIMPIADA ZIMOWA, BITWA ŚNIEŻNA, KONKURS RZEŹBY W ŚNIEGU i wiele innych niespodzianek.
Jak co roku wyjeżdża wykwalifikowana kadra lubiana przez dzieci i młodzież (nauczyciele na co dzień uczący w szkołach).

WYCIECZKI ZAGRANICZNE oraz PIELGRZYMKI

MEDZIUGORJE (8 dni) - terminy wkrótce
(oraz ponad 50 propozycji dla grup z firm, szkół, organizacji, parafii) m. in.:
SŁOWACJA - Wysokie Tatry, Słowacki Raj, Orawa, baseny termalne, PRAGA i MORAWSKI KRAS, WIEDEŃ, BUDAPESZT, BRATYSŁAWA. RZYM, PARYŻ i WERSAL i EURODISNEYLAND, LONDYN, WILNO, PETERSBURG, LWÓW, KAMIENIEC PODOLSKI itd. RUMUNIA, BUŁGARIA, CHORWACJA, ZAMKI BAWARSKIE, DREZNO, BERLIN, WŁOCHY, GRECJA, HISZPANIA, RZYM, SAN GIOVANNI ROTONDO, ASYŻ, LORETO, LANCIANO, MANOPELLO, CASCIA, FATIMA, LOURDES, PARYŻ, LISIEUX, NEVERS, LA SALETTE, SANTIAGO DE COMPOSTELA, MONTSERRAT, MARIAZELL, WILNO, ŚLADAMI ŚW. S. FAUSTYNY KOWALSKIEJ, sanktuaria w Polsce i Europie, NORWEGIA - Śladami św. Olafa, ZIEMIA ŚWIĘTA, LIBAN - do św. Charbela, MEKSYK, MEKSYK i KUBA
i wiele innych, ciekawych pielgrzymek i wycieczek oraz programy na życzenie !

WYCIECZKI KRAJOWE oraz PIELGRZYMKI
(ponad 100 propozycji dla grup z firm, szkół, organizacji, parafii)

ZAPISY i INFORMACJE:
Biuro Podróży „GALEON" 31-959 Kraków, os. Górali 5
czynne: pon. - piątek 10.30 - 17.00
budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks"

tel./fax: 12 642 26 20, tel. 12 684 01 48, tel. 511 440 930
e-mail: galeon@galeon.krakow.pl
www.galeon.krakow.pl

Zapraszamy do wspólnych wyjazdów, pielgrzymowania i do kontaktu z nami.

Z pieca w krakowskiej hucie spuszczono „wilka"

TYMCZASOWY POSTÓJ WIELKIEGO PIECA

W nocy z niedzieli na poniedziałek (25 bm.) z wielkiego pieca krakowskiej huty spuszczono „wilka", czyli dokonano ostatniego spustu pozostałości surówki i żużla.

W ubiegłym tygodniu (20 bm.) ta decyzja stalowej firmy była jednym z tematów Rady Miasta Krakowa. Uczestniczyli w niej, obok radnych, zarówno przedstawiciele ArcelorMittal Poland, jak i hutniczy związkowcy.

– Decyzja ta dotyczy – co chciałabym mocno podkreślić – tymczasowego wyłączenia pieca. Ogłosiliśmy ten zamiar w maju, ale obserwując sytuację i prognozy rynkowe, przesuwaliśmy czas wyłączenia. Tego dotyczyło również nasze październikowe oświadczenie, które wielu odczytało jako odwołanie decyzji – przypomniała zebranym w sali obrad Rady Miasta Krakowa Sylwia Winiarek, dyrektor Biura Komunikacji i Dialogu Lokalnego ArcelorMittal Poland.

Podkreśliła, że wielki piec i stalownia, które czasowo zostaną zatrzymane, to tylko jeden z zakładów krakowskiej huty. Nadal pracować będą koksownia i dwie walcownie produkujące przetworzony produkt – blachę walcowaną na gorąco i na zimno, służącą do produkcji artykułów AGD, i dla budownictwa oraz nowoczesna linia powlekania.

– W naszej hucie w Krakowie zatrudniamy około 3,5 tys. pracowników, a decyzja o wstrzymaniu pieca obejmie około 800 osób – mówiła Sylwia Winiarek.

– Jako pracodawca znaleźliśmy rozwiązania praktycznie dla wszystkich naszych pracowników, dotkniętych tą decyzją. Połowa pracowników zostanie w Krakowie. Część z nich będzie się zajmować instalacjami wielkiego pieca i stalowni podczas postoju, kilkaset osób zostanie przeniesionych do innych zakładów krakowskiej huty, np. do walcowni. Kilkaset kolejnych zostanie oddelegowanych do pracy w Dąbrowie Górniczej, kilkadziesiąt osób ma uprawnienia emerytalne. Będziemy również korzystać z postojowego, ale raczej w drodze wyjątku – to rozwiązanie będzie dotyczyć kilkudziesięciu osób – zapewniała.

W ArcelorMittal Poland podpisane zostało ze związkami porozumienie mające na celu złagodzenie skutków społecznych tego postoju. Dla osób dojeżdżających do Dąbrowy Górniczej przewidziano szkolenia, organizację i pokrycie kosztów transportu z Krakowa do nowego miejsca pracy oraz diety delegacyjne, bo na dojazd do i z pracy zatrudnieni będą poświęcać więcej czasu.

– Nasi pracownicy zostali już poinformowani o proponowanych dla nich rozwiązaniach. Proces przechodzenia na nowe stanowiska rozpocznie się od 2 grudnia – zapewnia Sylwia Winiarek.

– Indywidualnie rozpatrujemy ewentualne prośby zmian lokalizacji, motywowane sytuacją osobistą czy rodzinną. Zanim pracownicy podejmą pracę na nowych stanowiskach muszą otrzymać skierowanie na badania. Badania będą przechodzić na miejscu w Krakowie. Otrzymają oni również specjalne pismo o oddelegowaniu wraz z kompletem informacji, kto jest ich nowym przełożonym, na czym będzie polegała praca itp. Ci, którzy będą musieli wcześniej wdrożyć się do pracy na nowym stanowisku, będą kierowani na szkolenia. Będziemy również organizować transport do Dąbrowy Górniczej, zgodnie w uwagami pracowników – mówi Grzegorz Maracha dyrektor Zakładu Wielkie Piece i Stalownia krakowskiej huty.

– Mamy nadzieję na ponowne uruchomienie pieca. Po remoncie, jaki przeszedł piec trzy lata temu, na który firma wydała 175 mln zł, będzie to łatwiejsze – zapewniała krakowskich radnych Sylwia Winiarek.

Krakowscy radni podjęli kolejną rezolucję do instytucji samorządowych, państwowych i unijnych o podjęcie działań dla złagodzenia skutków wyłączenia pieca w krakowskiej hucie.

ODDAJ KREW!

5 grudnia br. przed budynkiem S dawnego centrum dyrekcyjnego krakowskiej huty odbędzie się kolejna akcja krwiodawstwa.

Organizatorem akcji jest hutniczy Klub Honorowych Dawców Krwi. Krew, ten najcenniejszy lek, będzie można oddać w krwiobusie Wojewódzkiej Stacji Krwiodawstwa, ustawionym w rejonie centrum administracyjnego, w godzinach od 10 do 15.

Odbył się Krakowski Konkurs Literacki

„OPOWIEŚĆ O PRAWDZIWYCH LUDZIACH NOWEJ HUTY"

„W Nowej Hucie mieszkają prawdziwi ludzie. Uczciwi, pracowici i wytrwali.[...] Tu też można by pisać opowieść o prawdziwym człowieku. Na pewno można by napisać wiele takich opowieści". Ten cytat ze słynnego reportażu Ryszarda Kapuścińskiego pt. „To też jest prawda o Nowej Hucie" zainspirował Szkołę Podstawową nr 101 do zorganizowania Krakowskiego Konkursu Literackiego „Opowieść o prawdziwych ludziach Nowej Huty" w ramach obchodów 70-lecia najmłodszej dzielnicy Krakowa. Patronat nad przedsięwzięciem objęli prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec i przewodniczący Rady Dzielnicy XVI Zygmunt Bińczycki.

W konkursie wzięło udział 150 dzieci z nowohuckich szkół, które przeprowadziły rozmowy z dziadkami, babciami, pradziadkami, ciociami, wujkami, rodzicami czy sąsiadami. Obok wywiadów powstały też opowieści, laudacje i wiersze o głównym architekcie dzielnicy Tadeuszu Ptaszyckim, budowniczym Arki Pana ks. Józefie Gorzelanym, Piotrze Ożańskim, pierwowzorze człowieka z marmuru czy Stanisławie Malarze – działaczu podziemnej „Solidarności".

W nadesłanych na konkurs pracach dzieci udowodniły, że społeczność Nowej Huty tworzyli przede wszystkim zwykli ludzie, którzy przyjeżdżali tu do pracy i zakładali rodziny. Każdy z nich przywiózł zapał i tradycje swych rodzinnych wsi, a także marzenia o lepszym życiu.

Jedna z uczestniczek konkursu wspominała: „Mój pradziadek często powtarzał, że prawdziwym człowiekiem Nowej Huty była osoba, która codziennie wstawała rano do pracy, ciężko pracowała, a po powrocie z pracy wraz z rodziną oddawała się życiu towarzyskiemu Nowej Huty". Rozmawiając ze swoimi bliskimi i znajomymi, uczniowie nie tylko poznawali historię najmłodszej dzielnicy Krakowa, ale przede wszystkim dzieje swoich rodzin. Opiekunem merytorycznym konkursu był Jan Franczyk, redaktor naczelny „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego", a współorganizatorami również Maja Wąchała-Skindzier i Jarosław Klaś z Pracowni Dziedzictwa i Tożsamości Nowej Huty Ośrodka Kultury Norwida. Uroczysty finał w ARTzonie Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida oraz w Szkole 101, na który uczestnicy zostali zaproszeni wraz ze swoimi rozmówcami, został pomyślany jako biesiada artystyczna. Dziadkowie i babcie nie zawiedli! Było to wyjątkowe spotkanie pokoleń. Rozmówcy dzieci otrzymali odznaki „Prawdziwy Człowiek Nowej Huty". Tymi odznakami zostali również uhonorowani nowohucianie: Jan Franczyk, Stanisław Malara, Zygmunt Bińczycki, dyrektor SP 101 Elżbieta Twardosz, seniorzy z Arki Pana, a także inni goście – z życzeniami, aby odznaka przypominała im słowa Ryszarda Kapuścińskiego: „W Nowej Hucie mieszkają prawdziwi ludzie. Uczciwi, pracowici i wytrwali".

W konkursie I miejsce zdobyły Zuzia Turek za wywiad z pradziadkiem Janem Grzybkiem, który w chwili powstania Nowej Huty miał 19 lat i pracował w MPK budując całą trakcję tramwajową oraz Kamila Karolczyk za wywiad z babcią Jadwigą Janus – Lipińską, od urodzenia mieszkającą w Nowej Hucie, pracującą tu jako nauczycielka języka angielskiego. Drugie miejsce zajęli Anna Wąsowicz za wywiad z babcią Ireną, która – jak mówi – zna Nową Hutę od podszewki oraz Mateusz Gierula za opowieść o prababci Sylwestrze Korfel, obrończyni Krzyża Nowohuckiego. III miejsce otrzymali Maksymilian Zadański za historię o swoim dziadku, którego rodzice w 14. roku życia posłali do Nowej Huty na naukę, gdzie – jak podkreśla – jest jego mała ojczyzna oraz Jakub Śliwiński za opowieść o Nowej Hucie, którą pomógł mu spisać dziadziuś, występujący w roli starszego pana.

Uroczystość uświetnił występ uczniów klas 1–3 Szkoły 101 z programem zatytułowanym „Od Wandy do ArcelorMittal", w którym wzięło udział aż 65 dzieci. Najmłodsi uczniowie Stojedynki przedstawili pisaną wierszem opowieść o Nowej Hucie, której autorką jest Maria Rosołek, nauczycielka SP 101, z krakowiakiem, kazaczokiem, „Rotą", „Barką", począwszy od momentu, gdy: „Pod Krakowem wioska stała/ Sielska, cicha i spokojna./ Było biednie ale swojsko./Ciszę zakłóciła wojna", aż do współczesności. Dzieciom akompaniował zespół nauczycieli „Trzy Światy" w składzie: gitara – Andrzej Kosiorowski, nauczyciel fizyki i informatyki, fortepian – Adam Czyżowski, nauczyciel muzyki i perkusja – ks. Michał Kania. Były również czytane fragmenty nagrodzonych prac. Na finał w Ośrodku Kultury Norwida w sztafecie pokoleń seniorzy z Arki Pana, którzy wraz z uczennicą SP 101 Weroniką Wojdyłą zaśpiewali piosenkę „Ale to już było", a potem wszyscy razem „O Nowej to Hucie piosenkę".

To był wyjątkowy konkurs i niezwykle wzruszająca uroczystość, zarówno dla dzieci, które mogły pochwalić się swoimi dziadkami, jak i dla ich dziadków, którzy być może po raz pierwszy w życiu odbierali nagrody i gratulacje razem ze swoimi wnukami.

Małgorzata Modzelewska

KONKURS NA NAJPIĘKNIEJSZĄ BOŻONARODZENIOWĄ SZOPKĘ NOWOHUCKĄ

Serdecznie zapraszamy do udziału w IV parafialnym konkursie na najpiękniejszą bożonarodzeniową szopkę nowohucką pod honorowym patronatem proboszcza Arki Pana ks. Jerzego Czerwienia i dyrektora Szkoły Podstawowej nr 101 Elżbiety Twardosz.

Regulamin konkursu:

1. Szopki mogą zgłaszać zarówno całe rodziny, jak i osoby indywidualne w trzech kategoriach: przedszkole, szkoła podstawowa, osoby indywidualne.
2. W konkursie udział biorą szopki zrobione lub modernizowane w 2019 roku.
3. Istotne jest, aby szopka w sposób wyraźny niosła przesłanie Bożego Narodzenia i w roku 70-lecia Nowej Huty nawiązywała do osób, miejsc lub zdarzeń z dziejów najmłodszej dzielnicy Krakowa.
4. Szopkę wykonaną w dowolnym stylu i w dowolnej technice należy przynieść do dnia 18 grudnia 2019 roku do Szkoły Podstawowej Nr 101.
5. Do szopki należy dodać kartkę z informacją:
   – kto zgłasza szopkę (nazwisko rodziny lub imię i nazwisko wykonawcy),
   – ile osób pracowało przy szopce,
   – adres i telefon kontaktowy.
6. Dla wszystkich uczestników konkursu przewidziane są pamiątki, a dla najpiękniejszych szopek nagrody specjalne.
7. Wszelkich informacji związanych z konkursem udzielają ks. Michał Kania i Małgorzata Modzelewska.

★★★

Osoby biorące udział w konkursie wyrażają zgodę na przetwarzanie przez organizatora swoich danych osobowych w celach komunikacyjnych, statystycznych, archiwalnych, w tym w szczególności do umieszczania danych na stronach internetowych, a także w okolicznościowych wydawnictwach związanych z konkursem.

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

OŚRODEK KULTURY IM. C.K. NORWIDA, OS. GÓRALI 15

● **29 XI, godz. 15** – DKK dla młodzieży: Katarzyna Ryrych „Denim blue". Wstęp wolny.

● **30 XI, godz. 11** – Zielona ściana. Warsztaty doboru roślin i technik budowania zielonej ściany. Prowadzenie: **Elżbieta Urbańska-Klapa**. Wstęp bezpłatny.

● **2 XII, godz. 16** – Spotkanie andrzejkowo-mikołajowe z chórem GospelSenior. Wstęp: 5 zł.

● **2 XII, godz. 18** – Film w Nowej Hucie. Wspomnienie o DKF-ie „Kropka". Prelekcja w ramach projektu Nowa Huta w kulturze – kultura w Nowej Hucie" i obchodów 70-lecia Nowej Huty. Prowadzenie: **Maria Malatyńska**. Wstęp wolny.

● **2 XII, godz. 19** – Berlin. Od totalitaryzmu do wolności (cz. 2). Slajdowisko z **Piotrem Grajpelem** i **Agnieszką Bolesławską** w ramach cyklu Podróże z historią w tle. Wstęp wolny.

● **2 do 6 XII** – Księgi długowieczne: Z historii najstarszej nowohuckiej biblioteki. Wystawa archiwalnych zdjęć z historii biblioteki OKN. Wstęp wolny.

● **3 XII, godz. 12** – Nowości w bibliotece. Nowe książki, rekomendacje. Wstęp wolny.

● **4 XII, godz. 17** – Komercjalizacja świąt a tradycja. Spotkanie w ramach cyklu Rozmowy o Kulturze. Prowadzenie: dr **Magdalena Harasimowicz-Moksa**. Wstęp wolny.

ARTZONA OŚRODKA KULTURY NORWIDA, OS. GÓRALI 14

● **29 XI, godz. 19** – Dźwięki materii. Finał Rezydencji Artystycznej w ARTzonie **Aleksandra Wnuka** w ramach projektu „Nowa Huta 70. Przestrzeń Uwolniona". Wstęp wolny.

● **2 XII, godz. 9.30** – Klub Rodziców w ARTzonie – Więcej jak mama. Filozofia odczarowanego macierzyństwa. Prowadzenie: **Katarzyna Habowska**. Wstęp: 1 zł.

● **2 XII, godz. 11** – Klub Rodziców w ARTzonie – Joga dla rodziców. Prowadzenie: **Olga Lopatina**. Wstęp: 1 zł.

● **2 XII, godz. 17.30** – Ceramika artystyczna dla młodzieży i dorosłych. Prowadzenie: **Ernest Ogórek**. Wstęp: 15 zł/warsztaty.

● **3 XII, godz. 10 oraz 12.15** – Klub Rodziców w ARTzonie: Dobre (przy)wiązaine. Warsztaty Chustowe (przód i tył). Prowadzenie: **Wanda Haluniewicz**. Wstęp: 1 zł.

● **3 XII, godz. 16** – Balet dla dzieci. Prowadzenie: Agnieszka Zielant. Wstęp: 100 zł/miesiąc.

● **4 XII, godz. 9** – Gimnastyka dla seniorów. Prowadzi: **Marta Mrozowska**. Koszt: 80 zł/miesiąc.

● **4 XII, godz. 16.30** – Klub Rodziców w ARTzonie: Stuk puk. Interaktywny pokaz dla rodziców z dziećmi (1-3 r. ż.). Prowadzenie: **Oliwia Jakubik-Pękala** i **Anna Kamykowska**. Wstęp: 1 zł.

● **4 XII, godz. 17** – Mała ARTzona. Kreatywny recykling, zajęcia artystyczno-ekologiczne dla dzieci w wieku 6-11 lat. Prowadzenie: **Małgorzata Hajto** i **Katarzyna Szczęśniak**. Wstęp wolny.

● **5 XII, godz. 10.30** – Mama wraca do pracy. Jej wyzwania i ich rozwiązania. Prowadzenie: **Żaneta Lipiec-Goj** i **Justyna Ciahotna**. Wstęp: 1 zł.

● **4 XII, godz. 17** – Miejskie hafciarki. Otwarte spotkania rękodzielnicze dla kobiet. Wstęp wolny.

KLUB KUŹNIA OK NORWIDA, OS. ZŁOTEGO WIEKU 14

● **3 XII, godz. 10** – Z cyklu: Z muzyką przez wieki. Jaś i Małgosia, operowa bajka na święta. Koncerty dla dzieci organizowane we współpracy z Filharmonią Krakowską.

● **3 XII, godz. 11** – Maluję jak impresjonista. Zajęcia dla dorosłych i seniorów. Prowadzenie oraz zapisy: **Magdalena Lis**. Wstęp: 5 zł.

● **3 XII, godz. 18** – Dyskusja o książce Jacka Dukaja: „Po piśmie". Prowadzenie: Krakowska Sieć Fantastyki. Wstęp wolny.

● **3 do 18 XII** – Termometr uczuć. Zbieranie darów dla Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami.

● **5 XII, godz. 16** – Czas grudniowy. Wernisaż wystawy prac dzieci i uczestniczących w warsztatach plastycznych w Klubie Kuźnia. Wstęp wolny.

● **5 XII, godz. 18** – Grupa Literacka Sylaba. Prowadzi **Michał Zabłocki**. Wstęp wolny.

KLUB WERSALIK OŚRODKA KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA, OS. OGRODOWE 15

● **30 XI, godz. 16** – Andrzejkowy wieczorek taneczny dla dorosłych. Wstęp 20 zł od osoby. W cenie kawa i herbata.

● **Od 2 do 20 XII** – Adwentowy kiermasz świątecznych różności. Okazja do zaprezentowania i sprzedaży ozdób świątecznych wykonanych przez instruktorów Klubu Wersalik. Na Kiermaszu znajdą się ręcznie przygotowane stroiki, bombki choinkowe, świece oraz inne ozdoby świąteczne. Bardzo atrakcyjne ceny a wszystko przygotowane własnoręcznie. Kiermasz czynny jest w godzinach pracy Klubu. Wstęp wolny.

KLUB KARINO OK KRAKÓW-NOWA HUTA, UL. TRUSKAWKOWA 4

● **2 XII, godz. 17** – Warsztaty mikołajkowe. Rodzice i dzieci z pomocą siwobrodego Gościa stworzą krótkie przedstawienia. Warsztaty będą doskonałą okazją do wspólnej zabawy dla całych rodzin.

KLUB JĘDRUŚ OK KRAKÓW-NOWA HUTA, OS. CENTRUM A 6A

● **30 XI, godz. 11.30** – Andrzejki w Jędrusiu. Tym razem w sobotnie przedpołudnie razem z dziećmi będziemy odczyniać Jędrzejowe wróżby. Z przymrużeniem oka postaramy się przewidzieć przyszłość. Trochę dla zabawy, a trochę na serio spróbujemy uchylić rąbka zasłony spowijającej to, co dopiero przed nami. Andrzejki to świetna okazja do zabawy z dziećmi.

KLUB HERKULES OK KRAKÓW-NOWA HUTA, UL. GEN. M. KARASZEWICZA-TOKARZEWSKIEGO 29

● **29 XI, godz. 17** – Nowohucka magia i podkrakowskie czary. Dzień pełen wróżb i czarów, połączony z iluzją, zabawą, tańcem i słodkim poczęstunkiem.

KLUB DUKAT OK KRAKÓW-NOWA HUTA, UL. STYCZNA 1

● **2 XII, godz. 17** – Planszówkowe poniedziałki. Gdy na zewnątrz coraz szybciej robi się ciemno, a temperatury nie napawają zachwytem, dobrze zasiąść czasem przy kubku ciepłej herbaty z sokiem do emocjonującej rozgrywki z kolegami. Wstęp wolny.

● **3 XII, godz. 18** – Mikołajki dla dzieci. Podczas tegorocznego spotkania mikołajkowego dzieci będą miały okazję pobawić się w detektywów i rozwiązać „Zimową zagadkę", która będzie zapowiedzią odwiedzin Świętego Mikołaja. Każde dziecko otrzyma wyjątkowy prezent od Świętego Mikołaja! Wstęp: 30 zł/dziecko.

KLUB 303 OK KRAKÓW-NOWA HUTA, OS. DYWIZJONU 303 NR 1

● **3 XII, godz. 16** – Zajęcia muzyczno-ruchowe dla dzieci w wieku od 2 do 4 lat w ramach Klubu Rodziców.

● **4 XII, godz. 16** – Poranki dla mam. Zajęcia taneczno-gimnastyczne dla mam w ramach Klubu Rodziców, mające na celu poprawę sylwetki oraz powrót do formy sprzed porodu.

KLUB ZAKOLE OK KRAKÓW-NOWA HUTA, UL. ZAKOLE 31

● **3 XII, godz. 16** – Bystry bobas. Zajęcia, które stymulują i wspierają rozwój psychofizyczny niemowląt i dzieci do 3 lat. Przyzwyczajają najmłodszych do funkcjonowania w grupie, wzmacniają więzi między rodzicem a dzieckiem. Podczas zajęć, w trakcie różnorodnych zabaw, angażowane są prawie wszystkie zmysły bobasów (słuch, wzrok, dotyk, węch). **(f)**

Notowania cenowe

CZAS NA RYBKĘ

Przed nami Adwent, zatem czas na rybkę. Jak zwykle chciałem zrobić notowania w rodzimej placówce prowadzącej sprzedaż ryb. W Nowej Hucie nie ma już specjalistycznych dużych sklepów rybnych. Honoru rodzimych kupców bronią dwie placówki na bazarze „Tomex". Jedna z nich mieści się w pawilonie 327. Była tam kolejka, ale szybko obsługiwana przez właścicieli. Sprzedawca podawał towar, a pani przyjmowała pieniądze i obsługiwała kasę. Są tu do nabycia ryby świeże, mrożone i wędzone, także śledzie pod różną postacią i w sałatkach oraz jest duży wybór konserw rybnych. Dostawy świeżych ryb są na początku tygodnia i można było kupić świeżego dorsza od 36 zł/kg (brzuszki) do polędwicy po 67 zł/kg, a także fileta z dorsza po 53 zł/kg i łososia po 69 zł/kg. Pstrąg patroszony jest dowożony w czwartek i piątek i jest po 27 zł/kg. W tym tygodniu największą popularnością cieszyły się śledzie od najprostszych w zalewie, poprzez te w oleju do różnych wyszukanych i odpowiednio doprawionych, w cenach od 18,50 atlantyckie do 27 zł/kg. Hitem jest śledź z żurawiną po 12,70 zł/opakowanie. Z wędzonych rekomenduję szproty po 14,50 zł/kg, makrele po 19,90 zł/kg, dorsza po 36 zł/kg i droższego halibuta po 62 zł/kg, brzuszki z łososia były po 39,80 zł/kg, a filet z łososia od 55 zł/kg. Nowością jest bardzo smaczna ryba wędzona zębacz po 35 zł/kg. Są też ryby mrożone, począwszy od morszczuka i miruny po 36 zł/kg, soli płaty po 24,00 zł/kg, dorsza czarniaka, który potaniał - po 29 zł/kg, a nawet jest sandacz płaty po 49 zł/kg. Warto tu przyjść na zakupy, wspierając polski handel i kupując świeże ryby, znakomitej jakości. **(sp)**

Fot. autor

WALUTA

Notowania walut w ostatnim tygodniu nie uległy znaczącej zmianie. Występują wahania w granicach 1 gr.

W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,88–3,91 zł; euro: 4,28–4,31 zł; GBP: 4,99–5,03 zł; CHF: 3,89–3,93 zł. **(mp)**

Od 29 listopada do 5 grudnia

W KINIE SFINKS

● **„1800 GRAMÓW"** to piękna obyczajowa opowieść z Magdaleną Różdżką, Maciejem Zakościelnym i Wojciechem Mecwaldowskim w rolach głównych. Kraków przygotowuje się na nadejście świąt. Ewa, kobieta dla której nie ma rzeczy niemożliwych, szuka nowych opiekunów dla dzieci pozbawionych rodzin. Jest wulkanem energii, potrafi wyważyć każde drzwi i nagiąć każdy przepis, aby im pomóc. Tuż przed Bożym Narodzeniem w jej życiu pojawia się niezwykła dziewczynka – Nutka, niemowlę pozostawione przez matkę. Dla jej dobra Ewa gotowa jest zrobić wszystko, nawet poświęcić siebie, swoją karierę i szansę na miłość... Nie spodziewa się, że wkrótce przez jej życie przetoczy się prawdziwa lawina emocji, na którą nie przygotowało jej nic, czego do tej pory doświadczyła.

● **„NA NOŻE"** z Danielem Craigiem w roli to nowoczesne i pełne czarnego humoru podejście do klasycznej kryminalnej zagadki w stylu Agathy Christie. Słynny autor powieści kryminalnych Harlan Trombley zostaje znaleziony martwy w swej posiadłości dzień po 85-tych urodzinach. Śledztwo prowadzi równie elegancki, co dociekliwy detektyw Benoit Blanc. Dzień przed fatalnym zejściem Trombleya w jego posiadłości odbyła się huczna uroczystość z udziałem jego dość szczególnej rodziny. Detektyw Blanc podejrzewa wszystkich, łącznie z najbardziej oddaną służącą denata. Z determinacją i wprawą przedziera się przez sieć rodzinnych zależności, zawiści, wzajemnych oskarżeń i finansowych oczekiwań. Zamknięci w luksusowej posiadłości, poddani nieszablonowym metodom śledczym Blanca, „bliscy" Trombleya zmuszeni są do podjęcia morderczej gry, której wynik do ostatniej chwili pozostanie zagadką.

● **„RZEKA"** Emira Baigazina opowiada o rodzinie mieszkającej w małej, oddalonej od świata, kazachskiej wiosce. Spośród pięciorga rodzeństwa najstarszy jest 13-letni Aslan. Ojciec często wyjeżdża i to jemu powierza opiekę nad braćmi. Pozostali chłopcy darzą Aslana podziwem i szacunkiem należnym starszemu bratu. Pewnego dnia odwiedza ich daleki kuzyn z miasta, Kanat, który przywozi ze sobą tablet, „okno" do zupełnie nowego świata. Chłopiec szybko kradnie sympatię młodszych braci. W Aslanie narasta złość i zawiść, a napięcie między nim i Kanatem rośnie. Seanse w Małym Metrażu

● Dramat **„NIEWIDOCZNE ŻYCIE SIÓSTR GUSMAO"** to zwycięzca prestiżowej sekcji Un Certain Regard na festiwalu w Cannes oraz brazylijski kandydat do Oscara. Rio de Janeiro, pierwsza połowa lat 50. Eurídice i Guidę łączą nie tylko siostrzane więzy, ale i poczucie, że nie mogą bez siebie żyć. Mimo że na co dzień przyszło im wychowywać się w konserwatywnym środowisku i nieznoszącej sprzeciwu rodzinie, każda z bohaterek ma jasny plan na życie. Eurídice chce zostać znaną pianistką, Guida marzy o wielkiej miłości. Dramatyczne wydarzenia sprawiają, że kobiety zostają rozdzielone i zmuszone do tego, by żyć osobno, niewiele o sobie nawzajem wiedząc. Seanse w Małym Metrażu.

SCENA PIOSENKI AUTORSKIEJ

4 grudnia (środa) o godz. 19, w sali kameralnej 203 Nowohuckiego Centrum Kultury, z koncertem z cyklu Scena Piosenki Autorskiej wystąpi Dzidka Muzolf. Na spotkanie zaprasza Basia Stępniak-Wilk. To 12. koncert cyklu „Scena Piosenki Autorskiej" i muzyczne spotkanie w kameralnym gronie. Bilet: 10 zł. **(mp)**

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Klubu „Kuźnia". os. Złotego Wieku 14 poleca:

● **Wiktor Jerofiejew, *Różowa mysz*, Wydawnictwo Agora 2019**. Od Rosji nie da się uciec, nawet na dno. Marusia ma jedenaście lat i fala zabrała jej rodziców. Dziewczynka wyrusza na Dno, do podziemnego królestwa, którym rządzi Krab Olbrzym o wyglądzie portu pełnomorskiego z dziesiątkami dźwigów. Chce uratować rodziców od wiecznej śmierci i sprowadzić ich z powrotem na Ziemię. Na dnie, jak to na dnie czekają na nią straszliwe próby i galeria przedziwnych typów, ale również baśniowych postaci, od Małego Księcia po Kubusia Puchatka. Jednak nie daj się zwieść, Drogi Czytelniku. Jeśli Wiktor Jerofiejew pisze baśń, nie będzie to zwyczajna baśń, a już na pewno nie należy jej czytać dzieciom na dobranoc. Nie dość, że Dno jest światem do dna zepsutym i okrutnym, to jeszcze perwersyjnym, a ofiarą owych perwersji stanie się nasza dojrzewająca pod wodą w bardzo szybkim tempie bohaterka. Dno to świat na opak, ale przede wszystkim Rosja na opak, jak to u Jerofiejewa opisywana bez złudzeń, za to w cudownie groteskowym wyolbrzymieniu. Ale to również fantastyczna literacka gra, której patronuje najbardziej znana spośród literackich podróżniczek po antasmagorycznych światach *Alicja w krainie czarów* Lewisa Carrolla.

● **Hannah Fry, *Hello world: jak być człowiekiem w epoce maszyn*, Wydawnictwo Literackie 2019**. O sztucznej inteligencji mówimy dzisiaj wszyscy, ale czy rozumiemy, o czym właściwie rozmawiamy. Nieustannie słyszymy o inteligentnych wieżowcach, inteligentnych miastach, inteligentnym transporcie i projektowaniu. Urządzenia wokół nas mają być smart: telefon, samochód, zegarek, dom, również lodówka, a nawet pieluchy. Mają podpowiadać, zgadywać nasze intencje, wyręczać w każdym zadaniu. Brytyjska matematyczka z poczuciem humoru, lekko i zrozumiale tłumaczy, czego możemy się spodziewać w najbliższej przyszłości.

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466, prowadzonego od 1995 roku na bazarze „Tomex".

Czynne:
wtorek–piątek 8.00–15.00
sobota 7.30–14.00

wędliny u Józefa

Zapraszamy na świeżą dostawę wędzonek do parzenia!

JAK ANGAŻOWAĆ MIESZKAŃCÓW

We wniosku grantowym do Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich napisałyśmy z Anną Woźniak-Lubaś prezeską Funduszu Partnerstwa, że celem projektu „Nowa Huta. Nasza mała ojczyzna" jest zachęcenie mieszkańców i mieszkanek do podejmowania wspólnych działań na rzecz poprawy jakości życia w najbliższym sąsiedztwie.

Jednym z działań projektowych służących osiągnięciu tego celu były warsztaty obywatelskie „Nic się nie dzieje? Nie czekaj. Działaj", co w dalszym etapie zaowocowało tym, że spośród uczestników tych warsztatów prowadząca Małgorzata Szymczyk-Karnasiewicz i koordynatorka wyłoniły liderów, którzy podjęli się realizacji 3 inicjatyw, każda o wartości do 2000 zł.

Wyjdź z inicjatywą. Poznaj swoich sąsiadów z Parku Ratuszowego

Grażyna Olewniczak wraz grupą mieszkańców z os. Centrum A zgłosiła potrzebę promocji czytelnictwa i upowszechniania bookcrossingu, a przy tym poznania i spędzenia wolnego czasu z innymi sąsiadami z osiedli przylegających do Parku Ratuszowego. W trakcie dalszego dopracowania inicjatywy autorka pomysłu i koordynatorka grupy zaproponowała, byśmy podczas wydarzenia przeczytali fragmenty utworów autorów, którzy swoje ławki mają w parku.

Wybrała czterech. Nasz zamiar został zrealizowany. Dodatkowo Jerzy Woźniakiewicz, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie przywiózł 200 książek do szafy bibliotecznej, z których skorzystali uczestnicy inicjatywy i bywalcy Parku. Podczas wydarzenia zebraliśmy ponad 30 podpisów pod listem intencyjnym do Piotra Kempfa, dyrektora Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie, by kolejna tabliczka w Parku Ratuszowym była poświęcona Lucynie Olejniczak naszej nowohuckiej sąsiadce i pisarce. Aktualnie wniosek rozpatrywany jest przez Roberta Piaskowskiego dyrektora ds. Programowych Krakowskiego Biura Festiwalowego, które od 2014 r. realizuje projekt „Kody miasta". Nowohuckie ławki są pierwszymi poza centrum miasta (w rejonie Plant jest ich 180) ławkami będącymi częścią tego projektu.

Wyjdź z inicjatywą. Trzymaj fason!

Grupa seniorek zgłosiła potrzebę zaangażowania się w działania slow fashion. W toku rozmów warsztatowych wypracowaliśmy inicjatywę, na którą złożyły się: Działanie I: swap odzieżowy, którego celem było zebranie odzieży: żakietów, płaszczy, marynarek itd, które posłużyły do przeróbek; działanie II: warsztaty przerabiania odzieży według projektów Małgorzaty Piątkiewicz-Szczechli w pracowni krawieckiej Beaty Stokłosy. I wreszcie działanie III: prezentacja przerobionej odzieży przez uczestniczki warsztatów podczas wydarzenia kawiarenka naprawcza w Szkole Podstawowej nr 91 im. J. Kusocińskiego na os. Handlowym 4. Panie pokazały, że niewielkim nakładem można przerobić mając na osiedlu krawcową nienoszone sukienki i żakiety w bardzo modną kolekcję. Imponujące było zestawienie pań z odzieżą przed odświeżeniem i po, a sam pokaz był przysłowiową wisienką na torcie dla mieszkańców i mieszkanek, którzy przyszli żeby naprawić elektrourządzenia i wyretuszować stare zdjęcia oraz wziąć udział w warsztatach „coś z niczego". Inicjatywa ta odbiła się szerokim echem i panie wraz z liderką zostały zaproszone przez Muzeum Nowej Huty do spotkania „Kamera na nowohucian".

Wyjdź z inicjatywą. Segreguj śmieci z głową

Na warsztatach obywatelskich grupa seniorek i seniorów z koła seniora przy Fundacji Nowe Centrum zgłosiła potrzebę zaangażowania się w działania eko na rzecz przestrzeni publicznej. W toku rozmów warsztatowych wypracowaliśmy trzyczęściową inicjatywę. Najpierw seniorzy i seniorki poszli na spacer z kijkami połączony ze zbieraniem śmieci na terenie dzielnicy XVI Bieńczyce na trasie obejmującej Planty Bieńczyckie, Staw przy ulicy Kaczeńcowej. Następnie liderka grupy Danuta Stępień zorganizowała wizytę w ekospalarni. W efekcie tych działań uczestnicy i uczestniczki opracują broszurę o prawidłowej segregacji śmieci z uwzględnieniem potrzeb osób 60+. Relacja z akcji spacerowo-sprzątającej jest do obejrzenia na kanale Youtube Funduszu Partnerstwa do czego serdecznie zachęcamy.

★★★

Te trzy inicjatywy, pokazują jak różne może być zaangażowanie nowohucian w sprawy dla nich ważne, czy to będzie kolejna ławka na szlaku literatury, czy zachęta do przerabiania (zamiast kupowania) czy też troska o czystość przestrzeni miejskiej. Staramy się wspierać mieszkańców i mieszkanki animując, prototypując i nagłaśniając działania. Czynimy to od 2004 r. Jesteśmy zaangażowani w inicjatywy społeczne, ekologiczne i artystyczne na terenie Nowej Huty – unikalnej, postindustrialnej dzielnicy Krakowa. Prowadzimy programy edukacji ekologicznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych, starając się uwrażliwić ludzi na przyrodę i w ten sposób kształtować postawy i zachowania społeczne przyjazne środowisku.

Realizujemy także projekty międzynarodowe w Europie Środkowo-wschodniej. Jesteśmy członkiem międzynarodowego stowarzyszenia Environmental Partnership Association, które skupia sześć fundacji wspierających zrównoważony rozwój w Polsce, Republice Czeskiej, na Słowacji, Węgrzech, w Rumunii i Bułgarii.

Małgorzata Szymczyk-Karnasiewicz
Fot. autorka

Fundusz Partnerstwa
Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 FIO
NIW Narodowy Instytut Wolności

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.
Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.
Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.
Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.
Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.
Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.
Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.
Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.
Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.
Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.
ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.
Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.
Krzesławice: sobota 17.00, niedziela 9.30.
Pleszów: 7.30, 11.30.
Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.
Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.
Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.
Kościelniki: 10.30, 18.30.
Wolica: 9.00, 18.00.
Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

Słowa na niedzielę

Nie spostrzegli się, aż przyszedł potop i pochłonął wszystkich.
/por. Mt 24/

Byli zabiegani. Wydawało się im, że nic złego nie czynią. Przecież dbali o swoje domy i najbliższych. A jednak coś istotnego pominęli!

Nam może się zdarzyć to samo, jeśli się w porę nie zatrzymamy. Shopoholizm zatacza coraz szersze kręgi. Zjawisko fonoholizmu (uzależnienie od telefonu komórkowego) jest jeszcze przez niektórych bagatelizowane. A co do alkoholizmu, czy innych „izmów" obecnych w naszym społeczeństwie, to jakbyśmy się przyzwyczaili?

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień** pełnią: Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 12 425-75-40 (całą dobę).
● **Ponadto przez cały tydzień** dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30, tel. 12 648-59-57 – od poniedziałku do piątku w godz. 8–21, w soboty od godz. 8 do 16, w niedziele – nieczynna.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

● Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
● NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie Oddział w Nowej Hucie zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się w os. Branice ul. Sasanek 2A w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10–14, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14–18. Informacje: 12 640-80-60; www.ma.krakow.pl/oddzial_Nowa_Huta/informacje_ogólne.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego" zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się w os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mczz.opx.pl. Tel. 12-357-19-19.

KINO „SFINKS"

● **29.11. (piątek) – 17.00** – „1800 gramów" (Polska), **18.00** – „Niewidoczne życie sióstr Gusmao" (Brazylia) (MM), **19.00** – „Na noże" (USA). ● **30.11. (sobota): 16.00** – „Niewidoczne życie sióstr Gusmao" (MM), **17.00** – „Na noże", **18.35** – „Rzeka" (Kazachstan/Polska) (MM), **19.25** – „1800 gramów". ● **1.12. (niedziela): 16.00** – „Rzeka" (MM), **17.00** – „1800 gramów", **18.00** – „Niewidoczne życie sióstr Gusmao" (MM), **19.00** – „Na noże". ● **2.12. (poniedziałek)**: kino nieczynne. ● **3.12. (wtorek): 14.30** Filmowy Klub Seniora: „1800 gramów", **17.00** – „Na noże", **18.00** – „Rzeka" (MM), **19.25** – „1800 gramów". ● **4.12. (środa): 17.00** – „1800 gramów", **18.00** – „Niewidoczne życie sióstr Gusmao" (MM), **19.00** – „Na noże". ● **5.12. (czwartek): 17.00** – „Na noże", **18.00** „Rzeka" (MM), **19.25** – „1800 gramów".

W TEATRZE LUDOWYM

■ Scena Stolarnia, os. Teatralne 26: ● **30 XI i 1 XII (sobota i niedziela), godz. 19** – Via-gra.
■ Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1: ● **29 i 30 XI oraz 1 XII (piątek i sobota oraz niedziela), godz. 19** – Wszystko o kobietach. ● **4 i 5 XII (środa i czwartek), godz. 19** – Krakowska lekkość bytu.

AKTYWNE JEST ŻYCIE STARUSZKA

Dobiega końca wyjątkowy projekt, którego realizatorem są 6-5 i 6-8 Hufce Pracy. Projekt „Aktywne jest życie staruszka" finansowany z Europejskiego Korpusu Solidarności i zakładał integrację młodzieży z seniorami na płaszczyźnie aktywności fizycznej. Można odważnie powiedzieć, że plan udsało się zrealizować w 100%. Co ważne, choć projekt formalnie kończy się 30 listopada z jego efektów korzystać będzie można przez długie lata.

Nowohuccy seniorzy i młodzież z OHP przez ponad pół roku spotykali się by wspólnie, dobrze się bawiąc, zadbać o swoje zdrowie. Treningi , dla tej niemal 30 osobowej grupy, prowadził Ilia Markov mistrz olimpijski w chodzie z 1996 roku. Regularne spotkania nad Nowohuckim Zalewem były nie tylko możliwością poprawy kondycji, ale też okazją do lepszego poznawania się i ciekawych rozmów. – Choć pierwotnie zakładaliśmy, że to młodzież – po wcześniejszym instruktażu u naszego trenera – będzie pomagać seniorom i tłumaczyć im jak korzystać z urządzeń siłowych nad Zalewem, szybko okazało się, że role często się odwracały. Nowohuccy seniorzy okazali się niezwykle otwarci na kontakt z młodzieżą i jednocześnie bardzo sprawni. Szybko nawiązujące się sympatie spowodowały, że w obrębie tej grupy jedni uczyli się od drugich. – opowiadają opiekunowie projektu. Ta wzajemna sympatia bardzo przydała się podczas… wspólnego spływu kajakowego, który był jednym z wydarzeń projektu. Nie da się ukryć, że w kwietniu do tego pomysłu wielu uczestników podchodziło dość sceptycznie! Były obawy czy dadzą radę! Kto z kim w kajaku! Jednak po pół roku wspólnych spotkań, wciąż niepewni, ale otwarci na nowe wyzwania, seniorzy i młodzież wspólnie spłynęli nowohucka Dłubią. – *To było fantastyczne doświadczenie! Dla mnie to był pierwszy raz w kajaku, ale okazało się, że nie taki diabeł straszny* – opowiada ze śmiechem jedna z uczestniczek. - *Ta wyjątkowa atrakcja turystyczna, jaką jest spływ kajakowy w środku miasta, to nasza perełka! Od 4vlat od kiedy organizujemy to wydarzenie do kajaka wspólnie z nami wsiadło już prawie 2 tysiące osób. Pierwszy jednak raz płynęliśmy z taką grupą! Kiedy zapraszasz do kajaka osoby 60+ masz pewne obawy – okazało się zupełnie niesłusznie – Seniorzy świetnie się spisali, towarzyszą ca im młodzież mogła się od nich uczyć spokoju i opanowania! Z kolei młodzi ludzie okazali się bardzo pomocni gdy trzeba było zastosować siłę – pomogli usunąć z koryta rzeki leżące w poprzek nurtu drzewo. Świetnie zintegrowana grupa stanowiła idealny team, jeśli będzie taka okazja chętnie popłyniemy z nimi za rok* – mówi Marcin Pawlik z Fundacji EcoTravel, organizator spływów kajakowych.

Spływ kajakowy i wspólny posiłek – kiełbaski z ogniska, ciasteczko i kawa – były niejako podsumowaniem projektu. Oprócz uczestników na finale obecny był również trener Ilia Markov, który przypominał, że w ćwiczeniach najważniejsza jest konsekwencja! Taką możliwość, kontynuacji ćwiczeń, daje stworzona w ramach projektu siłownia. Organizatorzy maja nadzieję, że będzie ona również pretekstem do utrzymania nawiązanych w projekcie relacji. -*Bardzo się polubiliśmy. Dobrze, że nie trzeba się rozstawać! Faktycznie choć trwający przez ponad pół roku projekt właśnie się kończy jego namacalnym efektem jest stworzona w siedzibie OHP na os. Szkolnym mini siłownia z której w okresie zimowym korzystać mogą seniorzy.* – podkreśla komendant 6-5 Hufca Pracy Agnieszka Jędrzejek. To miejsce jest odpowiedzią na wyraźnie zgłaszane potrzeby środowiska lokalnego – *Wiele osób zgłaszało ten problem, że kiedy zaczyna się jesień i psuje się pogoda aktywni seniorzy, którzy w słoneczne dni ćwiczyli nad Zalewem, nie maja się gdzie podziać! Super, że ktoś zauważył tą potrzebę i stworzył miejsce gdzie mogą – co bardzo ważne – bezpłatnie przyjść i poćwiczyć*– mówi radna dzielnicy XVI Agnieszka Łoś.

Podsumowując projekt „Aktywne jest życie staruszka" był zdecydowanie strzałem w dziesiątkę i już dziś z ciekawością czekamy co nowohucki Hufiec Pracy wymyśli w kolejnym roku.

(ał)

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 80 ŚWIĘTOWAŁA Z NOWĄ HUTĄ

Piknikiem rodzinnym społeczność Szkoły Podstawowej nr 80 w Krakowie włączyła się w obchody pięknego jubileuszu. Z okazji 70. urodzin Nowej Huty świętowali mali i duzi, nauczyciele i rodzice, babcie i dziadkowie.

I choć pogoda w sobotni poranek – 5 października spłatała figla, to jednak nie popsuła doskonałego humoru organizatorom i gościom, a przede wszystkim nie przeszkodziła w zaplanowanych atrakcjach. A tego dnia działo się wiele... Niespodzianka goniła niespodziankę!

Donośnie i dźwięcznie rozbrzmiewały niezapomniane przeboje z okresu PRL-u, a wśród nich szlagier lat 50. *„O Nowej to Hucie piosenka"*, które na szkolnej scenie wykonywali młodzi artyści. Wspólne śpiewanie (ułatwione przez organizatorów dzięki specjalnie przygotowanym na tę okazję śpiewnikom) przełamywało wśród zebranych pierwsze lody. Trudno było ustać w miejscu (ba! nogi wręcz same rwały się do tańca), gdy z głośników słychać było utwory z repertuaru Krzysztofa Krawczyka, Anny Jantar czy Czerwonych Gitar, a siódmoklasiści demonstrowali układy taneczne.

Nieukrywany zachwyt dorosłych wzbudzały stroje z tamtego okresu z wdziękiem i szykiem prezentowane przez szkolne modelki i modele. Zaciekawienie młodego pokolenia wywoływały natomiast telefony z obrotową tarczą, pluszaki wypchane trocinami, kasety magnetofonowe i syfony, które zajmowały honorowe miejsca w muzealnym kąciku.

Uśmiech na twarzy rodziców i dziadków pojawiał się na wspomnienie jazdy na wrotkach (zupełnie innych od współczesnych rolek). Ochotnicy zmierzyli się w podwórkowych dyscyplinach z czasów PRL-u, takich jak: klasy, kapsle, guma, zośka, skakanka. Wielu dorosłych z rozrzewnieniem wspominało przy tej okazji osiedlowe trzepaki, na których w tamtym czasie koncentrowało się życie towarzyskie.

Szyszki z ryżu (smakołyk typowy dla gastronomii PRL-u), cukrowa wata, kiełbaski na gorąco, pyszne domowe ciasta, to tylko niektóre z rarytasów, którymi w tym dniu można było cieszyć swoje podniebienia. Były pyszne i na pewno niejeden szef kuchni byłby nimi zachwycony!

To był dla nas wszystkich wyjątkowy dzień, wspaniała lekcja historii i kolejna okazja sprzyjająca integracji ze środowiskiem lokalnym.

Grażyna Krzyżak

Rozmowy o kulturze, czyli cykl spotkań dla seniorów i nie tylko

KOMERCJALIZACJA ŚWIĄT A TRADYCJA

Choć o kulturze powiedziano już wiele, refleksja nad nią jest wciąż aktualna. Biblioteka Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida zaprasza wszystkich chętnych do dyskusji nad szeroko pojętą kulturą oraz zdarzeniami, które wpłynęły na bieg historii, a których ślady są nadal widoczne. Spotkania odbywają się cyklicznie w pierwsze środy miesiąca o godzinie 17.00 i mają charakter rozmowy kierowanej, podczas której uczestnicy dowiadują się ciekawych faktów, a także mogą przy herbacie podzielić się swoimi spostrzeżeniami na temat bieżącego zagadnienia. Mimo, iż spotkania organizowane są głównie z myślą o seniorach, mile widziane są także osoby dorosłe w różnym wieku. Jak bowiem stwierdził Benjamin Franklin: „nie starzeje się ten, kto nie ma na to czasu".

Najbliższe spotkanie w ramach cyklu „Rozmowy o kulturze" odbędzie się 4 grudnia o godzinie 17.00 w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida i będzie dotyczyło komercjalizacji świąt. Współcześnie wiele tradycji i zwyczajów staje się tematem reklam oraz produktem popkultury, co skłania do refleksji nad ich istotą i korzeniami. Uczestnicy spotkania będą mogli wymienić się uwagami na temat współczesnych obchodów świąt takich, jak Zaduszki czy Boże Narodzenie w zestawieniu z reklamowymi trendami przedświątecznymi.

Spotkania prowadzi dr Magdalena Harasimowicz-Moksa – doktor nauk humanistycznych w zakresie filozofii i kulturoznawstwa, absolwentka studiów podyplomowych z coachingu, pracownik Biblioteki Głównej Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida w Krakowie, animatorka kultury. **(f)**

W Klubie Dukat Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta

NOWA SZTUKA NIEPODLEGŁA

Nowa Sztuka Niepodległa – pod taką nazwą odbył się tegoroczny konkurs plastyczny w Klubie Dukat Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta, którego finał miał miejsce 19 listopada. Jego celem było ugruntowanie poczucia wielkości historii Polski oraz wzrost nastrojów patriotycznych wśród dzieci. Mali artyści z niezwykłą werwą zabrali się do pracy, co widać było na wykonanych przez nie pracach. Podejmowano różne tematy, takie jak: życie w rodzinie – w małej ojczyźnie, podróże po Polsce, ilustracje do piosenek patriotycznych oraz portret samego marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wydarzenie rozpoczęto uroczystym odśpiewaniem naszego hymnu, który w wykonaniu dzieci chwytał za serce. Specjalnie na tę okazję Klubowa Grupa Poetica, przygotowała krótki program artystyczny złożony z wierszy adresowanych do najmłodszych oraz prezentacji multimedialnej nawiązującej do wiersza Władysława Bełzy pt.: *Wyznanie* wiary *dziecięcia polskiego* w reżyserii Magdaleny Rutkowskiej-Oliwa. Po części oficjalnej jury konkursu w składzie: Halina Ptak, Grażyna Piotrowicz, Alicja Mścichowska, Zofia Nowak, Kazimierz Niemierka oraz Jacek Cieśniarski, wręczyło nagrody małym artystom.

I miejsce otrzymała Maja Wojewoda za pracę *Józef Piłsudski*. II miejsce przyznano ex aequo Marii Wilczyńskiej za pracę *Barwy Polski* oraz Oli Pyrek za wykonanie pracy *Bym dzisiaj tu była*. Dwa równorzędne III miejsca zdobyły Oliwia Augustynek oraz Tosia Dargacz za wykonanie prac ilustrujących słowa piosenki *Szara piechota*. Wyróżnienia przyznano: Darii Pławskiej za pracę *Orzeł- Symbol Niepodległości*, Martynie Mazur za pracę *Deszcz jesienny*, Idze Kozieł za pracę *Niepodległość* oraz Ani Łukaszek, która wykonała pracę *Godło Polski*. Ponadto Komisja doceniła wkład dzieci za wykonanie dwóch grupowych prac: *Polska – moja Ojczyzna*, nad którą pracowali Maja Pająk, Emilka Szewczyk, Filip Kapałka i Adrianna Iżykiewicz oraz *Polska to mój dom*, której autorami są Dominik Dudek, Maja Ptak, Witold Miszczyk oraz Mikołaj Błach. Uczestnicy konkursu *Nowa sztuka Niepodległa* otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe. **(f)**

Fot. Magdalena Rutkowska-Oliwa

Sport

Z NOTESU KIBICA

30.11 (sobota) – godz. 17, I Liga Małopolska siatkówki mężczyzn: Hutnik/Wanda – AS Niepołomice (hala Wandy przy ul. Odmogile).

BRĄZ ZAPAŚNIKA GLADIATORA

W Stargardzie odbyły się mistrzostwa Polski młodzików w zapasach w stylu wolnym. Wzięło w nich udział 224 zawodników z 62 klubów, w tym czterech z Krakowa – trzech przedstawicieli nowohuckiego Gladiatora oraz reprezentant Bieżanowianki.

Najlepiej spośród nich spisał się występujący w wadze 85 kg czternastoletni **Dariusz Kopczyński**. W walce dającej mu duże szanse awansu do finału prowadził jednym punktem i wydawało się, że po kolejnej akcji powiększy przewagę. – Sędziowie jednak nie zaliczyli mu tej akcji – mówi szkoleniowiec Gladiatora, **Marek Niemiec**. – Mało tego przyznali punkty jego przeciwnikowi. Złożyłem protest, ale został odrzucony. Darek już do końca atakował, ale nie zdołał odrobić straty i to jego rywal cieszył się ze zwycięstwa.

Kopczyński jednak nie spasował i pokonał przez położenie na łopatki dwóch kolejnych konkurentów. Dzięki temu zdobył brązowy medal (dwa tygodnie temu na MP w stylu klasycznym w Raciborzu zajął piąte miejsce). – Jest młody, wszystko dopiero przed nim, ale już można powiedzieć, że dobrze się zapowiada – dopowiada trener Niemiec. **(dan)**

SOKÓŁ BEZ TRENERA

Po zakończeniu sezonu 2018/19 piłkarze Sokoła Kocmyrzów prowadzeni przez trenera **Roberta Czopka** cieszyli się z awansu do IV ligi. Uzyskali go w bardzo dobrym stylu, zajmując pierwsze miejsce w grupie I krakowskiej okręgówki, wyprzedzając następną w tabeli Proszowiankę o dziesięć punktów.

Poziom wyżej już tak dobrze im się nie wiedzie i od drugiej kolejki zajmują przez cały czas ostatnie miejsce, z dorobkiem ledwie 8 pkt. Tak pozostało do końca rundy jesiennej, przez całe zmagania odnieśli dwa zwycięstwa (obydwa w listopadzie) i tyle samo razy zremisowali. W tej sytuacji nie zaskakuje więc, że zarząd Sokoła postanowił, iż trener Czopek nie będzie dalej prowadził zespołu, z którym pracował przez ostatnie półtora roku. Nazwisko nowego szkoleniowca nie jest na razie znane, ale podobno ma zostać zaangażowany jeszcze w grudniu. **(dan)**

NIE BĘDĄ ZIMOWYM LIDEREM

WÓLCZANKA WÓLKA PEŁKIŃSKA – HUTNIK 0–0
HUTNIK: Dul – Pyciak (79. Janecki), Kołodziej, Kędziora, Tetych – Antoniak (66. Kurek), Gamrot, Drąg, Świątek, Linca – Sobala (65. Ogar).
Sędziował **Łukasz Szczołko** z Lublina. Żółte kartki: Łazarz, Olejarka, Mazurek – Antoniak, Pyciak. Widzów: 700.

Była to ostatnia w tym roku kolejka spotkań czwartej grupy III ligi i traf chciał, że akurat na koniec zmagań spotkały się dwa najwyżej plasujące się zespoły. Hutnik, który był przed nią liderem oraz znajdujący się zaraz za nim gospodarze. I jak przystało na czołowe drużyny stoczyły one dobre spotkanie, choć bez bramek. Ten remis kosztował ich jednak utratę dotychczas zajmowanych miejsc, gdyż dwaj konkurenci wzbogacili się o komplet punktów.

Dla hutników ten występ był jeszcze o tyle trudniejszy, że z Wólczanką jeszcze nigdy nie wygrali, a w poprzedniej wyjazdowej konfrontacji z nią stracili pięć bramek. Tym razem to jednak oni od początku starali się prowadzić grę i nawet im to wychodziło. Potrafili też zagrozić przeciwnej bramce, ale z zakończeniem swych akcji mieli pewne trudności. Doskonałej okazji – był sam na sam z bramkarzem **Oskarem Kubikiem** – nie wykorzystał **Kamil Sobala**. Z dystansu strzelali **Mateusz Gamrot** i **Patryk Kołodziej**, też bez powodzenia.

Również po zmianie stron krakowianie posiadali inicjatywę, ale chociaż nieraz gościli w polu karnym gospodarzy, to w tym dniu cały czas mieli problemy z zakończeniem swych ataków. Musieli także zważać na poczynania drużyny z Podkarpacia, której kontry były coraz groźniejsze. Zwłaszcza z udziałem **Dawida Olejarka**. **Adam Dul** jednak czuwał, a już w doliczonym czasie piłkę po strzale tegoż Olejarka wybił z linii bramkowej **Łukasz Kędziora**. Była to tzw. piłka meczowa. Na szczęście nie znalazła drogi do siatki, dzięki czemu piłkarze Hutnika pozostali niepokonani od dziesięciu występów. Stracili jednak fotel lidera, ale w czołówce tłok jest spory i każda następna kolejka może doprowadzić do przetasowań.

Teraz w rozgrywkach nastąpi przerwa do 7 marca. Na Suche Stawy przyjedzie wówczas ostatnie w tabeli Podlasie Biała Podlaska. **(dan)**

1. Motor Lublin	18	33	29–16
2. Korona II Kielce	18	33	37–25
3. Hutnik	18	**33**	**32–26**
4. Wólczanka	18	32	26–16
5. Stal Kraśnik	18	27	26–17
6. Wisłoka Dębica	18	27	22–13
7. Siarka	18	27	27–22
8. Avia Świdnik	18	27	26–27
9. Wisła Puławy	18	26	20–19
10. Podhale N. Targ	18	25	27–22
11. Sokół Sieniawa	18	25	17–17
12. Wisła Sand.	18	24	23–18
13. KSZO Ostrowiec	18	24	19–18
14. Hetman Zamość	18	21	22–25
15. Jutrzenka	18	16	13–27
16. Orlęta	18	15	12–22
17. Chełmianka	18	11	12–28
18. Podlasie	18	8	19–51

POWSTRZYMALI ICH PO DWÓCH LATACH

GKPS GORLICE – HUTNIK/WANDA 0–3 (19–25, 20–25, 17–25)
HUTNIK/WANDA: Dylowicz, Żuchowski, Krzyżak, Kozłowski, Filipczak, Tabor – Mrozek (libero), **Sekuła** (l), **Michałek, Pawelec**.

Siatkarze z Nowej Huty znaleźli w listopadzie sposób na drużyny gorlickiego klubu na ich boisku. Dwa tygodnie wcześniej juniorzy i młodzicy Hutnika pokonali na nim swoich rówieśników. Teraz uczynili to seniorzy, co jest wielką niespodzianką. GKPS jest bowiem faworytem rozgrywek I Ligi Małopolskiej i u siebie był niepokonany przez prawie dwa lata, bo aż przez 701 dni! Trzeba jednak zaznaczyć, iż gospodarze spodziewali się ciężkiego boju, pisząc w zapowiedzi tego meczu na stronie klubowej – „mecze z tym przeciwnikiem były zawsze bardzo zacięte i stojące na dobrym poziomie, takiego również spodziewamy się i tym razem."

– Dojrzale zagraliśmy – opowiada trener Hutnika, **Łukasz Przybyła**. – Nie ryzykowaliśmy z zagrywką, a nasz blok zatrzymywał ich nad siatką. Umiejętnie rozdzielaliśmy piłki na lewe skrzydło i środek, popełniliśmy także mniej błędów. Gorliczanie mieli ich znacznie więcej, często też psuli zagrywkę.

ZALEW ŚWINNA PORĘBA – SPARTA/AGH 0–3 (23–25, 17–25, 24–26)
SPARTA/AGH: Pierko, Szymczyk, Wójcik, Bogdański, Poręba, Badowski – Borówka (libero), **Choczyński, Klimek, Ryłko**.

Spodziewano się, iż nowohuckich siatkarzy czeka trudniejsza przeprawa i ten mecz – nie stał na dobrym poziomie – będzie bardziej wyrównany. Ten komplet punktów przyszedł im jednak łatwiej niż oczekiwano, mimo że dwa sety zdobyli na „przewagi". – Popełniliśmy po prostu mniej własnych błędów niż gospodarze. Przez prawie cały czas to spotkanie było pod naszą kontrolą – mówi szkoleniowiec krakowian, **Kacper Osuch**.

Jego zespół miał w sobotę, 30 listopada, podejmować w hali ZSOS 2 na os. Teatralnym GSKS Laskowa. Ten mecz jednak nie odbędzie się w zaplanowanym terminie. Został on przełożony na środę, 18 grudnia. Nowohuccy siatkarze pojechali bowiem na międzynarodowy turniej juniorów „Baltic Cup" do Gdańska. Natomiast mecz AS Niepołomice z LKS Bobowa został przeniesiony na 22 lutego.

Znowu doszło do zmiany lidera I Ligi Małopolskiej. Teraz jest nim GSKS Laskowa – 11 pkt. Przesunięcia nastąpiły również na innych pozycjach. Na drugie miejsce wskoczył Hutnik/Wanda – 11 pkt, na trzecie spadła AS Niepołomice – 10 pkt, Sparta/AGH przesunęła się o dwie lokaty w górę i jest czwarta – 10 pkt. **(dan)**

PROSTA DROGA DO SPADKU

PUSZCZA NIEPOŁOMICE – ODRA OPOLE 1–2 (1–1)
1–0 – Embalo (25), 1–1 – Janus (27), 1–2 – Bonecki (59).
PUSZCZA: Niemczycki – Stępień, Czarny, Stawarczyk, Widejko (82. Orłowski) – Tomalski, Kotwica, Żytek, Serafin (66. Nowak), Sitek (46. Bąk) – Embalo.
Sędziował **Jacek Małyszek** z Lublina. Żółte kartki: Żytek – Wypych. Widzów: 507.

Z taką grą i wynikami małopolski zespół jest jednym z głównych kandydatów do spadku z I ligi. W dziesięciu tegorocznych występach na boisku przy ul. Kusocińskiego przegrał aż osiem razy, udało mu się zwyciężyć tylko z GKS Tychy i ledwie raz zremisować (z GKS Jastrzębie). Nie dziwi więc, że plasuje się coraz niżej w tabeli, w okolicach strefy spadkowej i przerwę zimową może spędzić już poniżej kreski. Szczególnie, że zaczął już podawać rękę, znajdującym się niżej w tabeli, bądź w jego okolicach, przeciwnikom.

Tak właśnie było w starciu z opolskim zespołem. Gospodarze zaczęli nawet nieźle, jakby to nie byli oni. Tym razem nie czekali, co zrobią inni, lecz sami ruszyli do przodu i niewiele zabrakło, a **Jakub Serafin** uzyskałby prowadzenie. Niestety, skutecznie interweniował golkiper przyjezdnych. Z upływem minut gra się jednak wyrównała, ale nikomu nie można było wtedy odmówić waleczności. Aż **Jose Embalo** wykorzystał nieporozumienie pomiędzy jednym z obrońców i bramkarzem (oraz błąd tegoż) Odry, uzyskując prowadzenie. Długo „Żubry" jednak z niego się nie cieszyły, gdyż bardzo ładnym uderzeniem z rzutu wolnego odpowiedział **Krzysztof Janus**.

Na początku drugiej połowy znowu więcej inwencji wykazywała Puszcza, zaczynając od groźnego uderzenia **Bartosza Widejki**. Jednak tym razem szybciej inicjatywę przejęli opolanie i coraz więcej zajęcia miał **Karol Niemczycki**. Dobrze spisywał się do 59 min, kiedy to dał się zaskoczyć **Sebastianowi Boneckiemu** i nie zdołał odbić piłki lecącej wprost w niego. Po tej stracie z niepołomiczan uszło powietrze, jakby nie wierzyli, że mogą coś jeszcze zdziałać, choć do końca było jeszcze sporo czasu. Ich niezdarne akcje nie niosły żadnego zagrożenia. Przeciwnie było u gości, ale Niemczycki kolejnego błędu już nie zrobił.

Był to ostatni tegoroczny występ Puszczy na jej stadionie, gdyż dwa pozostałe spotkania rozegra na wyjazdach. U siebie wystąpi 29 lutego, bądź 1 marca. Będzie wówczas podejmować Chrobrego Głogów, również broniącego się przed degradacją do II ligi. I pozostaje tylko nadzieja, że do tego czasu coś się zmieni na lepsze w jej grze. **(dan)**

Niewiele czasu pozostało do inauguracyjnej rundy Mistrzostw Świata SuperEnduro. Od 2016 roku odbywa się w Tauron Arena Kraków w Czyżynach, ta najbliższa już w sobotę, 7 grudnia.

SuperEnduro w Tauron Arena

Jak zwykle nie zabraknie czołowych motocyklistów świata, którzy mając do pokonania bardzo trudny tor zawsze gwarantują wiele emocji podczas każdego z wyścigów. Niełatwo jest go bowiem pokonać, tym bardziej kiedy rywalizuje czternastu najlepszych na świecie jeźdźców. Mimo to jest zawodnik, który świetnie sobie radzi podczas rywalizacji w nowohuckim obiekcie. Jest nim niepokonany we wszystkich trzech wcześniejszych edycjach Polak, **Tadeusz Błażusiak**. Pochodzi z Nowego Targu, ale mieszka m.in. w Krakowie.

W gronie rywali Błażusiaka mają być tacy zawodnicy jak znani naszym kibicom aktualny mistrz świata Amerykanin **Colton Haaker** i **Cody Webb**, Brytyjczycy **Billy Bolt** i **Jonny Walker**, **Alfredo Gomez** (Hiszpania), **Manuel Lettenbichler** (Niemcy). Na torze w Tauron Arenie pojadą także inni Polacy, w tym **Emil Juszczak** (pochodzi z Małopolski), **Oskar Kaczmarczyk, Grzegorz Kargul**, bo rywalizacja toczyć się będzie nie tylko w ramach MŚ.

Na cały cykl nowych MŚ składa się pięć imprez. Oprócz tej krakowskiej już 4 stycznia odbędą się zawody w Riesa (Niemcy), a dwa tygodnie później w Corunie (Hiszpania). Natomiast 1 lutego uczestnicy tej rywalizacji zawitają do Budapesztu (Węgry). Finałowa runda odbędzie się dopiero 14 marca, a jej miejscem będzie Atlas Arena w Łodzi, dzięki czemu po raz pierwszy w Polsce dojdzie do dwóch imprez.

Wejścia do hali w Czyżynach otwarte zostaną o godz. 16. W godz. 16.30 – 17.30 zaplanowana została sesja autografów, po czym rozpocznie się pierwszy wyścig Pucharu Europy. Na godz. 18 przewidziano oficjalne otwarcie i prezentację zawodników, po których odbędą się wyścigi Super Pole klasy Prestige, klasy Junior, Kids Race i drugi finał PE. Po nich nastąpi dwudziestominutowa przerwa. O godz. 19.45 nastąpi wznowienie rywalizacji.

Większość biletów na zawody w Tauron Arenie została już sprzedana. Te które jeszcze pozostały można nabyć internetowo, bądź w salonach Empik. **(dan)**

Z PIŁKARSKICH BOISK

Centralna Liga Juniorów. Legia Warszawa – Hutnik 1–0 (0–0). Ten mecz nie musiał zakończyć się porażką hutników. Przez cały czas toczyła się wyrównana gra i obydwa zespoły miały po kilka okazji bramkowych. Jedyny gol padł dopiero w 88 min w trochę przypadkowych okolicznościach. Była to ostatnia tegoroczna kolejka. Następne spotkania już 7 marca. Na czoło tabeli powróciła Legia – 36 pkt, a Hutnik ciągle zajmuje ostatnią lokatę – 4 pkt.

Klasa B – grupa III. Zaplanowane na 9 listopada spotkanie rezerw nowohuckiej Grębałowianki z Bratniakiem Kraków nie odbyło się w wyznaczonym terminie. Trochę trwało zanim Wydział Gier MZPN podjął decyzję w sprawie tego meczu. Otóż przyznał on drużynie Bratniaka walkower 3–0. **(dan)**

Tydzień TELEWIZJA

GŁOS
TYGODNIK NOWOHUCKI

PIĄTEK 29.11

TVP1

5.05 Jeden z dziesięciu (15/116) **5.40** Jaka to melodia? (4199) **6.15** Przysięga (60) – serial obyczajowy, Turcja (2019) **7.05** Elif 3 (617) – serial, Turcja (2014) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Korona królów (293) – telenowela historyczna TVP **9.10** Magazyn śledczy Anity Gargas (134) – magazyn **9.40** Okrasa łamie przepisy: Kaszubskie żytnie pieczywo – magazyn kulinarny **10.15** Komisarz Alex 5 (59): Testament – serial kryminalny TVP **11.05** Ojciec Mateusz 18 (227): Feralny powrót – serial kryminalny TVP **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.30** Agropogoda – magazyn **12.35** Magazyn rolniczy **12.55** Natura w Jedynce: Najzdolniejsze zwierzęta świata. Mistrzowie kamuflażu – cykl dokumentalny, Austria (2016) **14.00** Elif 3 (618) – serial, Turcja (2014) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka (58) – teleturniej **16.05** Przysięga (61) – serial obyczajowy, Turcja (2019) **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4200) – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3563) – telenowela TVP **18.30** Korona królów – taka historia... (48): Gadżeciarze – broń do walki, łowów i ozdoby – telenowela historyczna TVP **18.55** Jeden z dziesięciu (16/116) – teleturniej **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.35** Dziewczyny ze Lwowa 4 (50): Rozprawa – serial obyczajowy TVP **21.30 Alex Cross – thriller, USA (2012) (dozwolone od lat 16) 23.20 Uwięzieni w raju – film fabularny, Niemcy (2017) (dozwolone od lat 16) 1.05** SEAL Team – komando Foki (12) – serial, USA (2017) **1.55** Kompania X 2 (12) – serial, Kanada (2015) **2.45** Magazyn kryminalny 997 – magazyn (dozwolone od lat 16) **3.35** Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) **4.40** Notacje: Aleksander Rozenfeld: Literacka legenda **4.50** Zakończenie dnia

TVP2

4.40 Koło fortuny (256) **5.15** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (143): Cudowne polepszenie (1) **6.05** Planeta lasów. Mroczne serce Afryki – film dokumentalny, Hiszpania (2017) **6.40** Familiada (2354) **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda **11.10** Pytanie na śniadanie extra (535) **11.25** Rodzinka.pl 2 (44): Pogrzeb **11.55** Barwy szczęścia (2145) **12.30** Koło fortuny (595) **13.05** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (54) **13.35** Gotowi do gotowania. Start! (14) – magazyn kulinarny **14.10** O mnie się nie martw 11 (10/13) **15.00** Koło Fortuny extra (106) – teleturniej **15.10** Doktor Kleist – lekarz rodzinny (19): Marzenia o Wenecji – serial, Niemcy (2006) **16.00** Koło fortuny (622) – teleturniej **16.35** Familiada (2361) – teleturniej **17.10** Więzień miłości (192) – serial, Turcja (2016) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Gotowi do gotowania. Start! (15) **18.55** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (59) – reality show **19.30** Barwy szczęścia (2145) **20.00** Kulisy serialu „Barwy szczęścia" (136) – felieton **20.10** Barwy szczęścia (2146) **20.35** Czar Par **22.15** Muzyka na weekend (11) **23.20 The Duff: Brzydka i gruba – komedia romantyczna, USA (2015); reż.: Phil Traill; wyk.: Sandra Bullock, Thomas Huden Church, Bradley Cooper 1.10 Włamanie na śniadanie – komedia sensacyjna, USA (2001); reż.: Barry Levinson; wyk.: Bruce Willis, Cate Blanchett, Billy Bob Thornton 3.15** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Leśniczówka (75) **6.35** Magazyn śledczy Anity Gargas (134) **7.05** Czy wiesz, że... (12) **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia – magazyn **12.25** Wiadomości **12.40** Historia jednego obrazu (114): „Wnętrze katedry w Mediolanie" – Marcin Zaleski **12.50** Wilnoteka **13.10** Na sygnale (236): Zabawa dopiero się rozkręca **13.45** M jak miłość (1465) **14.40** Szansa na sukces. Opole 2020 (7) **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów – taka historia... (47): Wallenrodyzm **16.30** Baw się słowami: Symbole narodowe **16.40** Baw się słowami: Chodzić czy iść? **16.55** Domisie: Podchody z Baśką **17.20** Historia jednego obrazu (115): „Portret generała Henryka Dembińskiego" – Henryk Radkowski **17.30** Teleexpress **17.55** Gra słów. Krzyżówka (53) **18.25** Okrasa łamie przepisy: Świeże ryby z Bałtyku **18.55** Wszystko przed nami (48) **19.25** Przystanek Ameryka: Polskie Chicago **19.45** Dobranocka: Rodzina Treflików **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Na dobre i na złe (753): Jutro będziemy szczęśliwi **21.45** Polonia 24 **22.05** Halo Polonia **22.45** Wolny Ekran (173) **23.00** Z pamięci (5) **23.10** Focus on Poland (233) **23.30** Szansa na sukces. Opole 2020 (7) **0.35** Korona królów – taka historia... (47) **1.00** Przystanek Ameryka: Polskie Chicago **1.20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Dla niesłyszących: Telekurier **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.49** Tematy dnia **8.01** Igrzyska Europejskie 2023: Małopolska fair play **8.15** Prosto z lasu **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** Kalejdoskop regionalny **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Niecodziennik: Helena Marusarzówna **9.30** Okrasa łamie przepisy: Na stole biskupa Krasickiego **10.00** Wymarzona miłość (76) **11.00** Astronarium **11.35** W tyle wizji **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Gra słów. Krzyżówka (57) **13.00** Rok w ogrodzie **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.46** Kronika myślenicka (10) **15.05** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (157) **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" **16.45** Dziennik regionów **17.01** Kronika – zapowiedź **17.07** Pogoda **17.08** Muzealne opowieści **17.10** Msza święta dla chorych **18.01** Wieliczka, kopalnia jakiej nie znacie **18.15** Kronika kulturalna **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.57** Pogoda **18.58** Tematy dnia **19.09** Turystyczna jazda **19.20** Wiara i życie **19.40** Pod Tatrami **19.48** Małopolska na rowery **19.55** Pogoda **20.00** Ocaleni (dozwolone od lat 16) **21.00** Tygodnik polityczny **21.31** Kronika **21.44** Kronika sportowa **21.48** Pogoda **21.50** Tematy dnia **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.00** Alarm! **23.20** W tyle wizji **0.00** W tyle wizji extra **0.45** Sprawa dla reportera **1.50** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (158)

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny **5.40** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **9.00** Malanowski i partnerzy (200, 120) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** „Jak poślubić milionera" – kulisy – reportaż **20.00** Koncert z okazji jubileuszu 100-lecia PKO Banku Polskiego **21.25 Vice: Korporacja zbrodni – film sensacyjny USA (2015) 23.45 Granice wytrzymałości – film przygodowy USA/Niemcy (2015) 2.15** Tajemnice losu

tvn

4.50 Uwaga! **5.15** Mango **6.20** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **7.20** Doradca smaku **7.30** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.00** Tu jest pięknie (1) – program rozrywkowy **11.30** Metamorfozy Doroty Szelągowskiej (1) – program rozrywkowy **12.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny **14.00** 19+ (472) – serial paradokumentalny **14.30** Szpital – serial paradokumentalny **15.30** Szkoła – serial paradokumentalny **16.30** 19+ (473) – serial paradokumentalny **17.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** TVN Fakty **19.35** Sport, pogoda **19.50** Uwaga! – magazyn reporterów **20.00 Batman kontra Superman: Świt sprawiedliwości – film sensacyjny USA (2016) 23.05 Dziedzictwo Bourne'a – film sensacyjny USA (2012) 1.50** Kuba Wojewódzki – talk-show **2.45** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **3.45** NOC Magii

TVN 7

5.00 Szkoła – serial paradokumentalny **6.00** Mango **7.35** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **8.35** Ukryta prawda (486, 487) – serial paradokumentalny **10.35** Big Brother Pobudka 2 **10.40** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **11.40** Big Brother 2 **12.40** Zakochani po uszy – telenowela **13.10** Szpital – serial paradokumentalny **14.10** Big Brother Popołudnie 2 **14.15** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **15.15** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **16.15** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **17.15** Big Brother Podwieczorek 2 **17.20** SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny **18.25** Brzydula – serial komediowy **19.00** Kuchenne rewolucje 5 – program rozrywkowy **20.00** Big Brother 2 – reality show **21.00 Zielona strefa – dramat wojenny Francja/USA/Hiszpania/Wielka Brytania (2010) 23.25** Big Brother + 2 – reality show **23.35 Transformers 3 – film s.f. USA (2011) 3.05** NOC Magii

TV 4

6.00 Buffy, postrach wampirów – serial przygodowy **7.05** Szczenięce lata Toma i Jerry'ego (8, 9) – serial animowany **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Septagon – serial kryminalny **10.00** Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (13, 14) – serial dokumentalny **11.00** Przeklęta – telenowela **12.00** Pękniesz ze śmiechu – program rozrywkowy **13.00** Detektywi w akcji – serial fabularno-dokumentalny **14.00** STOP Drogówka **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **16.00** Sekrety sąsiadów (71, 72) – serial obyczajowy **17.00** Miodowe lata – serial komediowy **18.00** Nasza klasa (23, 24) – program rozrywkowy **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Gwiazdy Kabaretu **21.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (361, 362) – serial kryminalny **23.00** Gabinet numer 5 – serial obyczajowy **0.05 W potrzasku – film sensacyjny USA (1995) 2.25** Interwencja **2.40** Disco Polo Life

PULS

6.00 112 – na każde wezwanie (14, 15) – serial sensacyjny **7.00** Kobra – oddział specjalny – serial sensacyjny **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **9.00** Rodzinny interes – serial obyczajowy Polska **10.00** Zaklinaczka duchów 4 (73, 74) – serial fantasy **12.00** Kobra – oddział specjalny (14, 15) – serial sensacyjny **14.00** Agenci NCIS: Los Angeles 9 – serial przygodowy **15.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial paradokumentalny **16.00** Rodzinny interes (2, 3) – serial obyczajowy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 4 (150, 151) – serial paradokumentalny **20.00 Transporter: Nowa moc – film sensacyjny Francja/Chiny/Belgia (2015) 21.55 Zlecenie – thriller USA/Meksyk (2017) 23.45 Kod 211 – film sensacyjny USA (2017) 1.15** Zobacz to!

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TV POLSAT, GODZ. 21.25

● ***VICE: KORPORACJA ZBRODNI*** – Amerykański film sensacyjny z 2015 roku. Świat niedalekiej przyszłości. Alternatywą dla wirtualnej rozrywki są miejsca, w których można na żywo spełniać mroczne fantazje. Kierowana przez Juliana korporacja Vice oferuje taką usługę zamożnym klientom. Napady na banki, wyuzdany seks, morderstwa – wszystko jest możliwe. W scenariuszach główne role odgrywają androidy, których pamięć jest kasowana po każdej inscenizacji. Pewnego dnia jeden z cyborgów zachowuje wspomnienia w wyniku awarii. Ucieka, by zemścić się na oprawcach. W ślad za nim ruszają wysłannicy Juliana i policjant.

★★★

TVP I, GODZ. 21.30

● ***ALEX CROSS*** – Thriller produkcji amerykańsko-francuskiej z 2012 roku. Alex Cross, detektyw i psycholog pracujący w FBI, zostaje wezwany na miejsce zabójstwa młodej kobiety. Razem z partnerem, agentem Tommym Kane'em, rozpoczynają śledztwo. Poszlaki wskazują na seryjnego zabójcę. Picasso jest świetnie wyszkolonym i bardzo sprawnym byłym żołnierzem oddziałów specjalnych, który chce dotrzeć do pewnego potężnego biznesmena. Psychopata wierzy, że torturując i zabijając ludzi, daje im wolność. Kontaktuje się z Crossem i wkrótce okazuje się, że zagrożone jest życie nie tylko detektywa, ale i jego żony, Marii.

★★★

TVP II, GODZ. 23.20

● ***THE DUFF: BRZYDKA I GRUBA*** – Amerykańska komedia z 2015 roku. Bianca jest pewną siebie licealistką. Pewnego dnia dowiaduje się, że w oczach rówieśników jest brzydką i grubą koleżanką atrakcyjnych dziewczyn, które potrzebują towarzystwa osoby, na tle której mogą się korzystniej prezentować. Bianca wdaje się w konflikt z przyjaciółkami i postanawia rozprawić się ze szkolną rzeczywistością. Zanim uda jej się przekonać świat, że jest pełnowartościową, atrakcyjną dziewczyną, doświadczy upokorzenia na portalach społecznościowych oraz rozczarowania, ponieważ niewłaściwie ulokowała uczucia.

★★★

TV POLSAT, GODZ. 23.45

● ***GRANICE WYTRZYMAŁOŚCI*** – Amerykańsko-niemiecki thriller z 2000 roku. Podczas wyprawy na słynny szczyt K2 w lodowej szczelinie, powyżej granicy wiecznego śniegu, część uczestników ginie pod lawiną, a troje, Elliot Vaughn, Tom McLaren i Annie Garrett, zostaje tam uwięzionych. Peter, brat Annie, organizuje wyprawę ratunkową. Walcząc z własnym strachem, nieubłaganie płynącym czasem i nieobliczalnym żywiołem gór, grupka ratowników podąża na ratunek uwięzionym.

SOBOTA 30.11

TVP1

5.15 Klan (3559) – telenowela TVP **5.35** Klan (3560) **6.00** Klan (3561) **6.25** Sprawa dla reportera **7.20** Rok w ogrodzie **7.45** Rok w ogrodzie extra – magazyn **8.00** Pełnosprawni (329) – magazyn dla niepełnosprawnych **8.25** wojsko-polskie.pl (81) – reportaż **8.55** Studio Raban **9.20** Rodzinny ekspres: Roraty i inne sposoby przygotowania się do Świąt Bożego Narodzenia – magazyn **9.55 Nasz biały wielbłąd – film obyczajowy, Rosja (2015); reż.: Yuri Feting; wyk.: Mikhail Gasanov, Viktor Sukhorukov, Petr Novikov** **11.35** Wojenne dziewczyny (38) – serial TVP **12.40** Fascynujący świat: Wyjątkowy transport – film dokumentalny, Francja (2019); reż.: Anthony Binst **13.45** Okrasa łamie przepisy – magazyn kulinarny **14.20** Z pamięci: O dzieciństwie (6) – felieton **14.30** Jak to działa (156): Ewolucja – magazyn **15.05** Rolnik szuka żony 6 (11) – reality show **16.05** Skoki Narciarskie: Puchar Świata Ruka (konkurs indywidualny) (studio) **16.30** Skoki Narciarskie: Puchar Świata Ruka – konkurs indywidualny (1 seria) **17.30** Teleexpress **17.40** Skoki Narciarskie: Puchar Świata Ruka – konkurs indywidualny (2 seria) **18.25** Piłka nożna: Losowanie grup fazy finałowej EURO 2020, Bukareszt **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.35** Komisarz Alex 13 (160): Zbrodnia prawie doskonała – serial kryminalny TVP **21.30 Hit na sobotę: Prawdziwe męstwo – western, USA (2010); reż.: Ethan Coen, Joel Coen; wyk.: Jeff Bridges, Matt Damon, Hailee Steinfeld, Josh Brolin (dozwolone od lat 16) 23.35** Boks: Gala Knock Out Boxing Night (9): Zakopane – walka wieczoru **0.45 Wściekły Nick – film akcji, Niemcy (2016) (dozwolone od lat 16) 3.00 Witaj w Afryce – dramat, Niemcy (2008) 4.35** Z pamięci: O dzieciństwie (6) – felieton **4.40** Zakończenie dnia

TVP2

4.35 Koło fortuny (257) **5.15** Barwy szczęścia (2142) – serial obyczajowy TVP **5.45** Barwy szczęścia (2143) **6.20** Dla niesłyszących: M jak miłość (1472) – serial TVP **7.15** Pytanie na śniadanie **10.55** Pytanie na śniadanie extra (536) **11.25** Ostoja (3) – magazyn przyrodniczy **12.00** The Wall. Wygraj marzenia (60) – teleturniej **13.00** O mnie się nie martw 11 (10/13) – serial komediowy TVP **14.00** Familiada (2584) – teleturniej **14.35** Koło fortuny (623) – teleturniej **15.15** Szansa na sukces. Opole 2019 (3) – widowisko muzyczne **16.15** Rodzinka.pl (277): Głowa rodziny – serial komediowy TVP **16.45** Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Kolejny Adwent, czyli sąsiedzi Noego **16.55** Na dobre i na złe (758): Czas decyzji – serial TVP **17.50** Kroniki F1 – felieton **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.25** Czar Par – program rozrywkowy **19.30** Czar Par – dogrywka – program rozrywkowy **20.05** The Voice of Poland – Live Finał **22.40** Szansa na sukces. Opole 2019 (4) – widowisko muzyczne **23.50 Demon – dramat, Polska/Izrael (2015); reż.: Marcin Wrona; wyk.: Itay Tiran, Agnieszka Żulewska, Andrzej Grabowski, Tomasz Schuchardt, Adam Woronowicz, Włodzimierz Press, Tomasz Ziętek, Cezary Kosiński, Katarzyna Gniewkowska, Marzena Barelkowska - Cyrwus (dozwolone od lat 16) 1.35 Wybuchowa para – komedia sensacyjna, USA (2010); reż.: James Mangold; wyk.: Tom Cruise, Cameron Diaz, Peter Sarsgaard, Viola Davis** **3.20** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Barwy szczęścia (2086) **6.40** Barwy szczęścia (2087) **7.15** Pytanie na śniadanie **10.55** Polonia 24 **11.10** Halo Polonia **11.50** Okrasa łamie przepisy: Bezglutenowa kuchnia **12.25** Ojciec Mateusz 17 (213): Odkupienie **13.15** Na dobre i na złe (753): Jutro będziemy szczęśliwi **14.15** Czar Par **16.00** Kulturalni PL (484) **17.00** Słownik polsko@polski **17.30** Teleexpress **17.55** M jak miłość (1466) **18.45** Szansa na sukces. Opole 2020 (8) **19.45** Dobranocka: Mami Fatale **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Stulecie Winnych (12) **21.40** III Biesiada Cygańsko-Słowiańska: Połczyn 2019 **22.45 Zmruż oczy – film obyczajowy, Polska (2003); reż.: Andrzej Jakimowski; wyk.: Zbigniew Zamachowski, Ola Prószyńska, Małgorzata Foremniak, Andrzej Chyra, Andrzej Mastalerz, Rafał Guźniczak, Jerzy Rogalski, Krzysztof Ławniczak, Ryszard Orlik, Rafał Walentowicz 0.25** M jak miłość (1466) **1.20** Słownik polsko@polski **1.45** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Dla niesłyszących: Telekurier **6.30** Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii: Badania pod Grunwaldem. Sezon szósty **7.05** Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy **7.25** Pogoda **7.35** Turystyczna jazda **7.45** Superman – człowiek ze Strykowa **8.00** Podwodna Polska: Czekając na odkrywcę **8.30** Las bliżej nas (25) **9.00** Cyborgi – ludzie maszyny **9.50** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Sandomierz **10.00** Pogoda **10.02** Muzealne opowieści **10.05** Wieliczka, kopalnia jakiej nie znacie **10.16** Wiara i życie – cykl reportaży **10.38** Kronika kulturalna – magazyn kulturalny **10.49** Turystyczna jazda **11.00** Jedź bezpiecznie – cykl reportaży **11.10** Kwartet – magazyn regionów Czwórki Wyszehradzkiej: Klasztory **11.37** Kronika myślenicka (10) **11.50** Kwartet/felietony **12.05** Tygodnik polityczny **12.35** Dla niesłyszących: Onkoczujni (16) **12.50** Powrót do przeszłości (3): Radio z lufcikiem **13.00** Sztukmistrzyni **13.15** Telenowyny **13.50** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie **14.20** Rolnik szuka żony 6 (10) **15.15 Zabawa w chowanego – film TVP 16.10** Polsko-indyjskie serca **16.40** Pogoda **16.45** Dziennik regionów **17.00** Kamień, nożyce, papier: Muzeum Bursztynu – cykl reportaży **17.15** Cykl reportaży społecznych **17.30** Pogoda **17.37** Muzealne opowieści **17.40** Pod Tatrami **17.50** Igrzyska Europejskie 2023: Małopolska fair play – magazyn **18.01** Kronika myślenicka (10) **18.10** Reporter – magazyn **18.25** Muzealne opowieści **18.30** Kronika – program informacyjny **18.54** Pogoda **18.56** Kronika kulturalna – magazyn kulturalny **19.05** Kulinarna Małopolska (2) – reportaż **19.17** Wieliczka, kopalnia jakiej nie znacie **19.30** Unikaty Małopolski **20.00** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **21.00** Piosenka u Ciebie – cykl reportaży **21.32** Kronika – program informacyjny **21.48** Pogoda **21.51** Speed 2 – magazyn **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **22.25** Regionalny magazyn sportowy **22.35** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.05 Film fabularny 0.50** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie **1.20** Reportaż **1.40** Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii: Badania pod Grunwaldem. Sezon szósty **2.10** Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy – magazyn **2.35** Kamień, nożyce, papier: Oliwskie krypty – cykl reportaży **2.50** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **4.00** Piosenka u Ciebie **4.30** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **4.55** Meczet za zasłoną

POLSAT

4.55 Disco Gramy **5.40** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program informacyjny **8.45 Scooby-Doo: Na Wyspie Zombie – film animowany USA (1998) 10.10** Ewa gotuje – magazyn kulinarny **10.45** Moje disco, moje wszystko – program muzyczny **11.45 Jak zostać czarodziejem – film animowany Wielka Brytania/Meksyk/USA (2018) 13.50 Krok do sławy 2 – film muzyczny USA (2010) 15.45** Sopocki Hit Kabaretowy 2019 – To my – program rozrywkowy **17.45** Chłopaki do wzięcia (179, 180) – serial dokumentalny **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy **20.05 Jak wytresować smoka – film animowany USA (2010) 22.15 Speed – niebezpieczna szybkość – film sensacyjny USA (1994) 0.55** Boks: Gala Babilon Promotion w Raszynie **1.55 Projekt Almanach – film s.f. USA (2015) 4.10** Tajemnice losu

tvn

7.30 Dzień Dobry TVN **11.00** Na Wspólnej (2982–2985) – serial obyczajowy **12.50** MasterChef– program rozrywkowy **14.25** Top Model (13-ost.) – reality show **16.00** Domowe rewolucje – program rozrywkowy **17.00** Starsza pani musi fiknąć (1) – program medyczny **18.00** Kuchenne rewolucje (13-ost.) – program rozrywkowy **19.00** Fakty, sport **19.45** Uwaga! – program publicystyczny **20.00** Mam talent! (13-ost.) – program rozrywkowy **22.15 Pięćdziesiąt twarzy Greya – melodramat USA (2015) 0.55 Batman kontra Superman: Świt sprawiedliwości – film sensacyjny USA (2016) 3.55** NOC Magii

TVN 7

4.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny **5.55** Mango **8.00** Big Brother 2 (63–65) – reality show **10.50** O.J. Simpson – winny czy niewinny? (3, 4) – serial dokumentalny **12.50** Brzydula (45–48) – serial komediowy **14.55 ParaNorman – film animowany USA (2012) 17.05 Trancformers 3 – film s.f. USA (2011) 20.00** Big Brother 2 – reality show **21.10 Królestwo – dramat sensacyjny USA/Niemcy (2007) 23.20 Walka – dramat sensacyjny USA (2009) 1.30** Druga strona medalu 3 (6, 7) – talk-show **2.35** NOC Magii

TV 4

6.00 Pan Peabody i Sherman Show **6.30** Dzielna Mysz – serial animowany **6.45 Przygody Maksa Powersa – film animowany USA (2010) 8.30** Miłość na zakręcie (57–60) – serial obyczajowy **10.30** Policjantki i policjanci (620–622) – serial obyczajowy **13.30** STOP Drogówka **14.40 Zamaskowany – film przygodowy USA (2015) 16.50 Kopalnie króla Salomona – film przygodowy USA (1985) 19.00** Galileo **20.00** Policjantki i policjanci (623, 624) – serial obyczajowy **22.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (363, 364) – serial kryminalny **0.00 Chappie – film s.f. USA/Meksyk (2015) 2.30** Graffiti **2.40** Disco Polo Life

PULS

5.55 Pan wzywał, milordzie? 3 (1) – serial komediowy **7.00** Taki jest świat **7.50** Przygody Merlina 4 – serial przygodowy **8.50** 13 posterunek 2 (5, 6) – serial komediowy **10.10** Rodzinny interes 2 (86–90) – serial obyczajowy **15.00** Lombard. Życie pod zastaw 5 (255, 256) – serial obyczajowy **20.00 Teoria chaosu – dramat sensacyjny USA/Kanada/Wielka Brytania (2005) 22.10 Dziedzictwo krwi – film sensacyjny Francja (2016) 23.55 Harold i Kumar: Spalone święta – komedia USA (2011) 1.50** Zobacz to!

PROPOZYCJE NA SOBOTĘ

TVP I, GODZ. 21.30

● ***PRAWDZIWE MĘSTWO*** – Amerykański western z 2010 roku. Czternastoletnia Mattie, której ojciec został zamordowany, chce doprowadzić do postawienia zabójcy, Toma Chaneya, przed sądem. Dziewczyna zatrudnia Reubena J. „Roostera" Cogburna, by pomógł jej w schwytaniu Toma. Reuben ma opinię pijaka i awanturnika, lecz Mattie wierzy, że spełni pokładane w nim nadzieje. Postanawia towarzyszyć mu w poszukiwaniach. Razem ruszają w pełną niebezpieczeństw wyprawę. Mattie zyskuje drugiego sojusznika, młodego rewolwerowca LaBoeufa, który liczy na wysoką nagrodę. Wszyscy troje trafiają na ziemie Indian.

★★★

TV POLSAT, GODZ. 22.15

● ***SPEED: NIEBEZPIECZNA SZYBKOŚĆ*** – Film sensacyjny produkcji amerykańskiej z 1994 roku. Los Angeles. W wieżowcu wybuch uszkadza windę, w której znajduje się 13 osób. Dzięki hamulcom awaryjnym kabina zatrzymuje się poniżej 30. piętra. Zamachowiec żąda 3 milionów dolarów, w przeciwnym wypadku wysadzi hamulce. Na miejsce przybywają oficer Jack Traven i detektyw Harry Temple – specjalista od rozbrajania ładunków wybuchowych. Udaje im się uwolnić uwięzionych ludzi, lecz terrorysta ucieka. Wkrótce bandyta informuje Jacka, że w miejskim autobusie znajduje się bomba. Jeśli pojazd zwolni, nastąpi wybuch. Traven wkracza do akcji.

★★★

TVN, GODZ. 22.15

● ***PIĘĆDZIESIĄT TWARZY GREYA*** – Amerykański melodramat z 2015 roku. Studentka literatury Anastasia Steele przeprowadza wywiad z przedsiębiorcą i miliarderem Christianem Greyem. Dziewczyna jest zafascynowana przystojnym mężczyzną. Wkrótce Grey zjawia się w sklepie, w którym pracuje Anastasia. Władczy i skryty Christian wciąga ją w swój świat. Przygotowuje zakochaną dziewczynę do podpisania kontraktu, który pozwoli jej zostać jego kochanką.

★★★

TVP II, GODZ. 23.50

● ***DEMON*** – Polsko-izraelski horror z 2015 roku. Piotr wraca z Anglii do Polski. Ma wziąć ślub z piękną Żanetą i osiąść w urokliwym domu na prowincji. Sytuacja komplikuje się, gdy mężczyzna odkrywa zakopane w ogródku ludzkie szczątki. Od tego momentu upiór nie chce go opuścić.

Restauracja „Piastowska" Zaprasza!!!
pon.-czw. 12.00-21.00
pt.-sob. 12-24
niedz. 12.00-21.00

12 648 27 26, 606 205 558
os. Na Lotnisku 4
(dawna restauracja „Wanda")
www.restauracja-piastowska.com.pl
e-mail: piastowska42@poczta.fm

wesela ◆ komunie ◆ chrzty ◆ stypy itp.

Tanie obiady domowe od 16 zł

ZAPRASZAMY NA BAL SYLWESTROWY 31 grudnia w godz. 20.00–4.00
Wodzirejem jest DJ MAROS, wybieramy Królową i Króla Balu
Menu: przystawki, 3 dania gorące, desery, napoje gorące i zimne oraz wyskokowe
Przyjmujemy zamówienia na spotkania opłatkowe oraz w pełnym zakresie garmażeryjnym na świąteczny stół
Restauracja poszukuje kucharza i kelnera weekendowego

Willa Kalina
oferuje pokoje do wynajęcia
w Solcu Zdroju,
gdzie są najlepsze na świecie
kąpiele siarkowe
Anna i Henryk Wiśniewscy zapraszają

ul. Słoneczna 11,
28-131 Solec Zdrój
tel. 500-031-078,
e-mail:
willakalina@gmail.com
www.kalina.solec-zdroj.com

NIEDZIELA 1.12

TVP1

5.15 Klan (3563) – telenowela TVP **5.35** Klan (3564) **6.05** Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka **6.35** wojsko-polskie.pl (81) – reportaż **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Zakochaj się w Polsce (137): Mazury Garbate – magazyn **9.05** Ziarno: Jesteśmy wojownikami! 7 grzechów głównych – magazyn **9.40** Las bliżej nas (26) – magazyn **10.10** Polskie drogi (10/11): Himmlerland – serial TVP **11.50** Między ziemią a niebem – magazyn **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Misja Bangladesz: Chcę być z tymi ludźmi – reportaż **13.20** BBC w Jedynce: Sekretne życie wiejskich zwierząt. Świnie – serial dokumentalny, Wielka Brytania (2018) **14.20** Z pamięci – felieton **14.30** Weterynarze z sercem (81) **15.05** Komisarz Alex 13 (160): Zbrodnia prawie doskonała – serial kryminalny TVP **16.05** Skoki Narciarskie: Puchar Świata Ruka (konkurs indywidualny) (studio) **16.30** Skoki Narciarskie: Puchar Świata Ruka (konkurs indywidualny) W przerwie „Teleexpress" **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.00** Pogoda **20.15** Wojenne dziewczyny (39) – serial TVP **21.15** Rolnik szuka żony 6 (12) – reality show **22.15 Zakochana Jedynka: Dziewczyny z wyższych sfer – komedia, USA (2003); reż.: Boaz Yakin; wyk.: Brittany Murphy, Heather Locklear, Dakota Fanning, Marley Shelton, Donald Faison 23.55 Prawdziwe męstwo – western, USA (2010) (dozwolone od lat 16) 1.55** Jaka to melodia? (4201) – teleturniej muzyczny **2.40 Wściekły Nick – film akcji, Niemcy (2016) (dozwolone od lat 16) 4.45** Z pamięci – felieton **4.50** Zakończenie dnia

TVP2

4.35 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Kolejny Adwent, czyli sąsiedzi Noego **4.40** Barwy szczęścia (2144) – serial obyczajowy TVP **05.15** Barwy szczęścia (2145) **05.45** Barwy szczęścia (2146) **06.20** Dla niesłyszących: M jak miłość (1473) – serial TVP **07.15** Pytanie na śniadanie **11.15** The Voice of Poland : Live Finał (18) **14.00** Familiada (2585) – teleturniej **14.35** Koło fortuny (624) – teleturniej **15.15** Szansa na sukces. Opole 2020 (9) – widowisko muzyczne **16.25** Rodzinka.pl (278): Drugi ślub – serial komediowy TVP **16.50** Kroniki F1 – felieton **17.00** Piłka nożna: PKO Ekstraklasa: 17 kolejka: Wisła Kraków–Lechia Gdańsk (studio) **17.20** Piłka nożna: PKO Ekstraklasa: 17 kolejka: Wisła Kraków–Lechia Gdańsk **19.35** Lajk! **20.05** Muzyka, Taniec, Zabawa – koncert **21.00 Wybuchowa para – komedia sensacyjna, USA (2010); reż.: James Mangold; wyk.: Tom Cruise, Cameron Diaz, Peter Sarsgaard, Viola Davis 22.55** Echo serca 2 (30) – serial TVP **23.50 Zaćma – dramat, Polska (2016); reż.: Ryszard Bugajski; wyk.: Maria Mamona, Małgorzata Zajączkowska, Marek Kalita, Janusz Gajos, Marcin Kwaśny, Sławomir Orzechowski, Kazimierz Kaczor, Bartosz Porczyk 1.50 Faceci przy nadziei – komedia, Czechy (2011); reż.: Jiri Vejdelek; wyk.: Boleslav Polivka, Jiri Machacek, Vica Kerekes, Petra Hrebickova, Lukas Langmajer (dozwolone od lat 16) 3.50** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.25 The extra Mile **6.50** Muzyczna scena Halo Polonia (37) – program rozrywkowy **7.15** Pytanie na śniadanie **11.20** Ziarno **11.50** Między ziemią a niebem – magazyn **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Z pamięci: Marek Hłasko – felieton **13.00** Transmisja mszy świętej **14.25** Biała wizytówka (4): Spółka Ruberg – serial obyczajowy Polska/Niemcy (1986) **15.25** Opole 2018 na bis (18) – koncert **15.40** Wolny Ekran (173) – magazyn **16.00** Prywatne życie zwierząt 3 (8): Medycyna naturalna – reportaż **16.30** Leśniczówka (109) **16.55** Leśniczówka (110) **17.30** Teleexpress **17.55** M jak miłość (1467) – serial TVP **18.45** Piersi – koncert Jelenia Góra **19.15** Czy wiesz, że.. (13) – program edukacyjny **19.25** Nela Mała Reporterka (67): Pędząc w psim zaprzęgu – magazyn **19.45** Dobranocka: Pamiętnik Florki: Prezent (31) – serial animowany **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Blondynka 7 (91): Co było, co będzie – serial TVP **21.40 Anatomia zła – dramat, Polska (2015); reż.: Jacek Bromski; wyk.: Krzysztof Stroiński, Marcin Kowalczyk, Piotr Kowalczyk, Andrzej Seweryn, Magdalena Kuta, Anna Dereszowska, Krzysztof Czeczot, Łukasz Simlat, Marcin Perchuć, Michalina Olszańska (dozwolone od lat 16) 23.45** Niedziela z... sensacją **0.25** M jak miłość (1467) – serial TVP **1.20** Zakochaj się w Polsce (135): Bartoszyce – magazyn **1.45** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Ukryte skarby **6.30** Złoty (2) **7.05** Rolnik szuka żony 6 (11) **8.00** Rok w ogrodzie **8.20** Pogoda **8.30** Agape – magazyn **9.00** Fabryka mózgu – film dokumentalny, Francja (2017) **10.00** Pogoda **10.02** Muzealne opowieści **10.05** Pod Tatrami **10.16** Reporter – magazyn **10.30** Magazyn medyczny **10.45** Kulinarna Małopolska (2) – reportaż **11.01** Wolę dokument – dyskusja **12.05** Głos Regionów **13.00** Piłka nożna: II liga: 20 kolejka: Bytovia Bytów–GKS Katowice **15.15 Barbórka – dramat obyczajowy TVP (2005) 16.40** Pogoda **16.45** Dziennik regionów – tematy dnia **17.00** Tydzień **17.30** Pogoda **17.36** Muzealne opowieści **17.40** Twarze i pejzaże – Filmoteka Małopolska **18.30** Kronika – program informacyjny **18.54** Pogoda **18.56** Bliżej polityki **19.10** Reporter – magazyn **19.30** EtnoMałopolska **20.00** Szansa na sukces. Opole 2020 (8) – widowisko muzyczne **21.00** Cafe piosenka – talk-show **21.32** Kronika – program informacyjny **21.48** Pogoda **21.51** Kronika sportowa – magazyn sportowy **21.59** Golexpress (61) **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **22.25** Regionalny magazyn sportowy **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" extra – magazyn **23.05** Sądy, przesądy: Rozróby u Kuby – magazyn publicystyczny **23.45** Sądy, przesądy: Wstęp do filmu **0.00** Errata do biografii: Kazimierz Wierzyński **1.10** Sądy, przesądy: W powiększeniu – magazyn publicystyczny **2.00** Ukryte skarby **2.30** Cykl reportaży społecznych **2.50** Złoty (2) **3.30** Głos Regionów **4.30** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów

POLSAT

4,55 Disco Gramy – program muzyczny **5.40** Telezakupy TV: Okazje **6.00** Nowy dzień **8.40** Jeźdźcy smoków na końcu świata – serial animowany **8.55 Artur ratuje Gwiazdkę – film animowany Wielka Brytania/USA (2011); reż. Sarah Smith, Barry Cook 11.00 Daleko jeszcze? – – komedia USA (2005); reż. Brian Levant 13.00 Jak wytresować smoka – film animowany USA (2010): reż. Dean Deblois, Chris Sanders 15.15 Speed – niebezpieczna szybkość – film sensacyjny USA (1994); reż. Jan De Bont 17.50** Nasz nowy dom – reality show **18.50** Wydarzenia **19.20** Sport, pogoda **19.30** Państwo w państwie **20.00** Koncert Finałowy 24. Rybnickiej Jesieni Kabaretowej RYJEK **22.05** W rytmie serca – serial obyczajowy **23.10** Ślad – serial kryminalny **0.10 Stoker – dramat obyczajowy Wielka Brytania (2013); reż. Chan-Wook Park 2.15** Tajemnice losu

tvn

4.50 Uwaga! **5.15** Mango – telezakupy **7.30** Dzień Dobry TVN **11.00** Domowe rewolucje – program rozrywkowy **12.00** Co za tydzień – magazyn informacyjny Polska **12.35** Kobieta na krańcu świata (1) – serial dokumentalny Polska (2019) **13.10** Mam talent! (13-ost.) – program rozrywkowy **15.20 Lego Batman: Film – film animowany USA/Dania (2017); reż. Chris McKay 17.30** Big Brother Tydzień 2 – reality show **18.30** My Way – program rozrywkowy **19.00** TVN Fakty, sport, pogoda – program informacyjny **19.45** Uwaga! – magazyn reporterów **20.00** MasterChef – program rozrywkowy **21.35 Iron Man 3 – film s.f. USA/Chiny (2013); reż. Shane Black 0.10 Sztandar chwały – dramat wojenny USA (2006); reż. Clint Eastwood 2.55** Big Brother Tydzień 2 – reality show **3.50** NOC Magii

TVN 7

4.50 Ukryta prawda – serial paradokumentalny **5.50** Mango **7.55** Big Brother 2 (66–68) – reality show **10.45** Zakochani po uszy (125–128) – telenowela **12.55** Brzydula (49–53) – serial komediowy **15.40 Weronika Mars – dramat kryminalny USA (2014); reż. Rob Thomas 17.55 Tylko mnie kochaj – komedia romantyczna Polska (1998); reż. Ryszard Zatorski 20.00** Big Brother Arena 2 – reality show **21.30 Jupiter: Intronizacja – film s.f. USA/Wielka Brytania (2015); reż. Andy Wachowaki 0.05 Walkiria – dramat wojenny Niemcy/USA (2008); reż. Bryan Singer 2.40** NOC Magii

TV 4

6.00 Pan Peabody i Sherman Show (51, 52) – serial animowany **6.55** 101 dalmatyńczyków (42–45) – serial animowany **8.55 Planeta 51 – film animowany Hiszpania/Wielka Brytania/USA (2009); reż. Jorge Blanco 10.50** Galileo (783, 784) – program popularnonaukowy **12.50** Gwiazdy kabaretu (3, 6) – program rozrywkowy **14.50 Kod Karola Wielkiego – film przygodowy Niemcy (2008); reż. Ralf Huetthner 17.30 Pokój 112. Policjantki i Policjanci – film sensacyjny Polska (2015); reż. Jakub Miszczak, Piotr Kolski, Wojciech Todorow 19.00** Galileo – program popularnonaukowy **20.00 T-34 – dramat wojenny Rosja (2018); rerż. Aleksiej Sidorow 22.25 Wall Street – film obyczajowy USA (1987); reż. Oliver Stone 1.30** STOP Drogówka – magazyn policyjny **2.30** Graffiti – program publicystyczny **2.40** Disco Polo Life – program muzyczny **3.40** Top 10 – lista przebojów

PULS

6.00 Tajemnice medyczne (26, 27) – serial fabularno-dokumentalny **7.55** Lombard. Życie pod zastaw 2 (69, 70) – serial obyczajowy **9.50 Żandarm się żeni – komedia Francja/Włochy (1968); reż. Jean Girault 11.40 „7 krasnoludków: Historia prawdziwa" – komedia Niemcy (2004); reż. Sven Unterwaldt Jr. 13.15 Najpiękniejsze baśnie: Następca tronu – baśń filmowa Czechy (2009) 15.35 Góra Czarownic – film przygodowy USA (2009); reż. Andy Fickman 17.35 Gwiezdne wojny: Część 4 – Nowa nadzieja – film s.f. USA (1977); reż. Gerge Lucas 20.00 Olimp w ogniu – thriller USA (2013); reż. Antoine Fuqua 22.25 Pakt z mordercą – thriller USA/Hiszpania/Niemcy (2017); reż. Jonathan Mostow 0.05 Operacja Delta Force 5 – film sensacyjny USA (1999): reż. Yossi Wein 2.00** Skorpion 3 – serial sensacyjny **2.55** Zobacz to!

ANDRZEJKI W BRANICKIM DWORZE

Na św. Andrzeja dziewkom z wróżby nadzieja

Przez wielu z nas Andrzejki postrzegane są jako czas zabaw, magii i czarów. Przypadają w nocy z 29 na 30 listopada, w wigilię świętego Andrzeja. Dlaczego akurat ten dzień, a w zasadzie wieczór, jest taki wyjątkowy? Skąd wzięła się tradycja obchodzenia tego święta i czemu tak trwale zapisało się ono w rodzimej kulturze?

Już w życiu pradawnych ludów, bezpośrednio zależnych od sił przyrody, niezwykle ważną funkcję pełniły różnego rodzaju wierzenia, wróżby i gusła. Miały one duże znaczenie dla naszych praprzodków, którzy wierzyli w ich skuteczność. Z czasem owe wierzenia oraz zaklęcia stopniowo traciły swe dawne znaczenie. I choć utrzymywały się one jeszcze przez kolejne wieki, to ich pierwotna postać ulegała dalece posuniętej ewolucji. Dawne formy, mimo, iż zostały częściowo zachowane, uzyskiwały nowe treści, a niegdysiejsze znaczenie licznych wróżb i przepowiedni przestało być zrozumiałe dla kolejnych pokoleń. Dziś obrządki te, wielokrotnie odarte ze starodawnej powagi, funkcjonują po prostu jako wesołe zabawy, pozbawione głębszej wymowy.

Wyjątkowość wigilii świętego Andrzeja, jako najlepszego okresu na wróżby i zabawę, najprawdopodobniej wynika z faktu, iż wówczas przypada koniec roku liturgicznego, przełom pomiędzy jesienią a zimą. Z kolei w czasach pogańskich, z takimi przełomowymi momentami w naturze, wiązała się wiara w zjawiska nadprzyrodzone. Wówczas to na ziemię miały przybywać duchy i dusze zmarłych, które mogły odsłonić żyjącym ich przyszłość. Kościół katolicki nie mogąc zaś wypełnić owych prastarych wierzeń przejął je, przydając im nowych treści – odtąd wróżby praktykowane w tym dniu znalazły się pod patronatem świętego Andrzeja.

Obecnie wieczory andrzejkowe najczęściej organizowane są w większym gronie. Niewiele zostało już z ich dawnej formy, niemniej jednak warto ten wyjątkowy wieczór spędzić w gronie rodziny i przyjaciół. Do celebracji tego święta w duchu zabawy zaprasza Nowohucki Oddział Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Mieszcząca się w zabytkowym, klasycystycznym dworze placówka Muzeum jest doskonałym miejscem do poznania dawnych obyczajowości i obrzędów związanych z obchodami dnia świętego Andrzeja. W tym celu grupa rekonstrukcyjna „*Mme Chantberry – Kostiumologia i Krawiectwo Artystyczne*" zaprezentuje pokaz dawnej kultury polskiego dworku, w stylizacji późnego XVIII wieku, dotyczący zwyczajów andrzejkowych. Inscenizacje będą miały miejsce w urokliwych, zabytkowych wnętrzach szlacheckiej siedziby.

Dla starszych i młodszych uczestników zostały przygotowane także inne atrakcje. Dzieci będą mogły wykonać na warsztatach plastycznych pamiątkowy wieniec adwentowy według swojego pomysłu. Czynne będą również wystawy w lamusie – dworze wieżowym z początków XVII wieku. Wstęp na pokazy, zajęcia i wystawy będzie bezpłatny!!!

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy 30 listopada, w godzinach 14-18, do siedziby Oddziału Muzeum Archeologicznego w Krakowie, która znajduje się przy ul. Sasanek 2a (os. Branice). Na przybyłych gości będą czekać ciekawe zajęcia, odrobina magii oraz spora dawka historii. Warto więc w ten wyjątkowy dzień udać się do naszej placówki, aby wraz z bliskimi podtrzymać dawne zwyczaje. Zwłaszcza, że na taką okazję będzie trzeba czekać cały rok. Zatem 30 listopada, w najbliższą sobotę, czekamy na Was w branickim dworze. Do zobaczenia!!!

Anna Kolasa

PONIEDZIAŁEK 2.12

TVP1

5.05 Jeden z dziesięciu (16/116) **5.40** Jaka to melodia? (4200) **6.15** Przysięga (61) **7.05** Elif 3 (618) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Korona królów – taka historia... **9.20** Ranczo 6 (66): Szlifierze diamentów **10.15** Komisarz Alex 5 (60): Gra pozorów **11.05** Ojciec Mateusz 18 (228): Pożegnanie **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.30** Agropogoda **12.35** Magazyn rolniczy **12.55** BBC w Jedynce: Sekretne życie wiejskich zwierząt. Świnie **14.00** Elif 3 (619) – serial, Turcja (2014) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka (59) – teleturniej **16.05** Przysięga (62) – serial obyczajowy, Turcja (2019) **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4202 – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3564) – telenowela TVP **18.30** Korona królów (294) – telenowela historyczna TVP **18.55** Jeden z dziesięciu (17/116) – teleturniej **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.30** Leśniczówka (167) **21.00 Teatr Telewizji: Listy z Rosji – spektakl teatralny, Polska; reż.: Wawrzyniec Kostrzewski; wyk.: Piotr Adamczyk, Adam Ferency, Jerzy Schejbal, Halina Łabonarska, Andrzej Mastalerz, Grzegorz Malecki, Olga Sarzyńska, Anna Grycewicz, Ewa Telega, Mariusz Drężek 22.40** Świat bez fikcji: Hakerzy dla wolności – film dokumentalny, Francja (2018) **23.50** Życie na gorąco (5/9): Monachium – serial sensacyjny TVP **1.25 Dziewczyny z wyższych sfer – komedia, USA (2003); reż.: Boaz Yakin; wyk.: Brittany Murphy, Heather Locklear, Dakota Fanning, Marley Shelton, Donald Faison 3.05 Benek – film obyczajowy, Polska (2007); reż.: Robert Gliński; wyk.: Marcin Tyrol, Mirosława Żak, Magdalena Popławska, Zbigniew Stryj, Andrzej Mastalerz (dozwolone od lat 16) 4.50** Zakończenie dnia

TVP2

4.45 Koło fortuny (257) **5.25** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (144): Cudowne polepszenie (2) **6.15** Coś dla Ciebie **6.40** Familiada (2355) **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda **11.10** Pytanie na śniadanie extra (537) **11.25** Rodzinka.pl 2 (45): Magda **11.55** Barwy szczęścia (2146) **12.30** Koło fortuny (596) **13.05** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (55) **13.35** Gotowi do gotowania. Start! (20) **14.05** Coś dla Ciebie **14.30** Operacja Zdrowie **15.10** Doktor Kleist – lekarz rodzinny (20) **16.00** Koło fortuny (625) **16.35** Familiada (2362) **17.10** Więzień miłości (193) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Gotowi do gotowania. Start! (16) **18.55** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (60) **19.35** Barwy szczęścia (2146) **20.10** Barwy szczęścia (2147) **20.40** Kulisy serialu „M jak miłość" (1207) **20.55** M jak miłość (1474) **21.50** O mnie się nie martw 11 (11/13) **22.50 Kino bez granic: Musimy sobie pomagać – dramat, Czechy (2000); reż.: Jan Hrebejk; wyk.: Boleslav Polevka, Jaroslav Dusek, Anna Siskova, Martin Huba 1.00** Głęboka woda (7/13): Rola życia – serial TVP **1.55 Zaćma – dramat, Polska (2016); reż.: Ryszard Bugajski; wyk.: Maria Mamona, Małgorzata Zajączkowska, Marek Kalita, Janusz Gajos, Marcin Kwaśny, Sławomir Orzechowski, Kazimierz Kaczor, Bartosz Porczyk 3.45** Zakończenie programu

TV POLONIA

6.20 wojsko-polskie.pl **6.45** Supełkowe ABC (150) **7.05** Figu Migu (13): Bez ogródek **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Kulturalni PL (484) **12.00** Racja stanu (172) **12.25** Wiadomości **12.40** Historia jednego obrazu (115): „Portret generała Henryka Dembińskiego" – Henryk Radkowski **12.50** Przystanek Ameryka: Polskie Chicago **13.10** Barwy szczęścia (2088) **13.45** Blondynka 7 (91): Co było, co będzie **14.40** One. Kobiety kultury. Małgorzata Bogdańska **15.10** Quo vadis – drugie pokolenie **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów (277) **16.25** Astronarium – magazyn **16.55** Supełkowe ABC (150) **17.10** Figu Migu (13): Bez ogródek **17.20** Historia jednego obrazu (116) **17.30** Teleexpress **17.55** Gra słów. Krzyżówka (54) **18.25** Cafe piosenka **18.55** Barwy szczęścia (2088) **19.25** Nad Niemnem **19.45** Dobranocka: Przygody Kota Filemona **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** O mnie się nie martw 10 (12/13) **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Focus on Poland **23.30** Szyszko Bohusz – architekt Niepodległej **0.30** Korona królów (277) **1.00** Nad Niemnem **1.20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Moja praca **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.48** Bliżej polityki **8.01** Unikaty Małopolski **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** Kronika sportowa **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Pod Tatrami **9.30** Z talerzem gęsiego **10.00** Wymarzona miłość (77) **10.45** Powrót do przeszłości (16): Jak z żurnala, czyli klient grymasi **11.00** Złoty (2) **11.35** W tyle wizji **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Gra słów. Krzyżówka (58) **13.00** Mój pies i inne zwierzaki **13.15** Jedź bezpiecznie (773) **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.46** Magazyn medyczny **15.05** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (158) **15.50** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Sulejów **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" **16.45** Dziennik regionów **17.00** Las bliżej nas (26) **17.31** Kronika – zapowiedź **17.36** Pogoda **17.38** Muzealne opowieści **17.40** Parafia z sercem **18.05** Jedź bezpiecznie **18.14** Kalejdoskop regionalny **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.57** Pogoda **18.58** Tematy dnia **19.09** Nowohucka Kronika Filmowa (636) **19.18** Niecodziennik **19.29** Magazyn medyczny **19.43** Kwartet **19.55** Pogoda **20.00** Korona królów (294) **20.30** Z talerzem gęsiego **21.00** Twój wybór **21.31** Kronika **21.44** Kronika sportowa **21.48** Pogoda **21.50** Tematy dnia **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.00** Alarm! – magazyn **23.20** W tyle wizji **0.00** W tyle wizji extra

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny **5.40** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **9.00** Malanowski i partnerzy (202, 203) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy **20.10 Underdog – film sensacyjny Polska (2019) 22.35** TOPR na każde wezwanie – film dokumentalny Polska (2019) **0.05 Zamachowiec – film sensacyjny Wielka Brytania/USA/Bułgaria (2007) 2.15** Tajemnice losu

tvn

7.30 Dzień Dobry TVN – magazyn **11.00** Tu jest pięknie – program rozrywkowy **11.30** Metamorfozy Doroty Szelągowskiej – program rozrywkowy **12.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **14.00** 19+ – serial paradokumentalny **14.30** Szpital – serial paradokumentalny **15.30** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **16.30** 19+ – serial paradokumentalny Polska **17.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** Klinika bez tajemnic (1) – program medyczny **22.35 Iron Man 3 – film s.f. USA/Chiny (2013) 1.15** Co za tydzień **1.45** „1800 gramów" – kulisy powstawania filmu **2.15** Uwaga! **2.35** NOC Magii

TVN 7

6.00 Mango **7.35** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **8.35** Ukryta prawda (488, 489) – serial paradokumentalny **10.35** Big Brother Pobudka 2 **10.40** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **11.40** Big Brother 2 **12.40** Zakochani po uszy – telenowela **13.10** Kuchenne rewolucje 5 **14.10** Big Brother Popołudnie 2 **14.15** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **15.15** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **16.15** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **17.15** Big Brother Podwieczorek 2 **17.20** SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny **18.20** Brzydula (45, 46) – serial komediowy **19.30** Zakochani po uszy – telenowela **20.00** Big Brother 2 – reality show **21.05 Sztos – film sensacyjny Polska (1997) 23.00** Big Brother Nocą 2 **23.35 Maggie – horror USA/Szwajcaria (2015) 1.35** Druga strona medalu 3 **2.40** NOC Magii

TV 4

6.00 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (14–17) – serial dokumentalny **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Przeklęta (100–102) – telenowela **12.00** Septagon (1, 2) – serial kryminalny **14.00** STOP Drogówka **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **16.00** Sekrety sąsiadów (72–73) – serial obyczajowy **18.00** Septagon (83) – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.00** Gwiazdy Kabaretu – program rozrywkowy **22.10** Śmierć na 1000 sposobów (6, 7) – serial dokumentalny **23.00 Czysty strzał – thriller USA/Wielka Brytania/Kanada (2013) 1.25** Galileo **2.35** Interwencja **3.05** SuperLudzie (18, 19) – serial dokumentalny Polska **4.05** Atleci – magazyn sportowy

PULS

6.00 112 na każde wezwanie (15, 16) – serial sensacyjny **7.00** Kobra – oddział specjalny – serial sensacyjny **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **9.00** Rodzinny interes – serial obyczajowy **10.00** Zaklinaczka duchów 4 (74, 75) – serial fantasy **12.00** Kobra – oddział specjalny (15, 16) – serial sensacyjny **14.00** Agenci NCIS: Los Angeles 9 – serial sensacyjny **15.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial paradokumentalny **16.00** Rodzinny interes (3, 4) – serial obyczajowy Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 4 (151, 152) – serial paradokumentalny Polska **20.00 Ryzykanci – dramat sensacyjny USA (1997) 21.55 Transporter: Nowa moc – film sensacyjny Francja/Chiny/Belgia (2015) 23.50 Insanitarium – horror USA (2008) 1.40** Zobacz to!

Nasze miasto

ZNOWU TOTALNA

Przez kilka pierwszych powyborczych tygodni można było odnieść wrażenie, że polityka nieco się cywilizuje, a opozycja zrozumiała, że ciągłe sejmowe awantury nie przyniosą jej sukcesów. Wpływ na pewne uspokojenie politycznej atmosfery miały też deklaracje PSL, które po kompromitacji „tęczowej" koalicji z okresu wyborów do europarlamentu, starało się stworzyć markę partii poważnej i bliższej centrum niż krzykliwej lewicy. Niestety, okres politycznego uspokojenia trwał krótko najwyraźniej wraca pomysł totalnej opozycji. Świadczą o tym zarówno wystąpienie Schetyny w odpowiedzi na exposé premiera Morawieckiego, pełne inwektyw i pomówień, a także komedia wywołana przez opozycję po powtórzeniu głosowania nad wyborem członków Trybunału Stanu, czego domagali się posłowie, których urządzenia do głosowania wadliwie zadziałały. Platforma usiłuje w ten sposób odwrócić uwagę od kompromitacji z tzw. prawyborami, gdy najpierw okazało się, że jest tylko jedna kandydatka Kidawa-Błońska, a w ostatniej chwili udało się namówić na tzw. „zająca" Jaśkowiaka, prezydenta Poznania i polityka partyjnej drugiej linii. Konkurent Kidawy-Błońskiej uważany jest za reprezentanta lewego skrzydła Platformy i jego przegrana w prawyborach przedstawiana będzie jako zwycięstwo rzekomego centrum. Aby jednak można było mówić o centrum, Platforma musiałaby mieć także prawe skrzydło, które dawno nie istnieje. Cała partia systematycznie przesuwa się na lewo i Kidawa-Błońska nie jest tu żadnym wyjątkiem.

Platforma przemieszcza się na lewo, bo konkuruje z Lewicą o antykościelny i antyrodzinny elektorat, wydaje się jednak, że tę rywalizację przegra na rzecz nowej partii, która zapewne powstanie po wyborach prezydenckich. Zapowiada to zresztą Tusk, który wierzy, że jego gwiazda jeszcze nie przygasła i że uda mu się zmobilizować część działaczy Platformy do wysiłku zbudowania „czegoś nowego". Zapewne będzie mógł liczyć na resztki Nowoczesnej, która rozpływa się w Platformie i z której przewodzenia zrezygnowała właśnie Lubnauer. Komentatorzy słusznie pytają czym właściwie będzie zarządzać poseł Szłapka, który został jej nowym przewodniczącym. Podobno na Nowoczesnej ciążą wielkie długi, jeszcze z czasów Petru i Gasiuk-Pihowicz, trudno się więc dziwić, że kolejni liderzy rezygnują z kierowania zadłużoną partyjką.

Nie wiadomo, czy opozycja zdecyduje się kiedyś na sformułowanie własnego programu, czy jak dotąd poprzestanie na podkładaniu nogi rządowi. O tym, że to się nie opłaca, przekonał wynik październikowych wyborów, pytanie tylko, czy rozumieją to Schetyna i jego przyboczni. Na razie Platforma koncentruje się na kolejnych awanturach, PSL zapadło się pod ziemię, wystraszone własnym tupetem po wystawieniu kandydata na prezydenta, a Lewica dopiero zbiera myśli po reaktywacji, którą zawdzięcza głupocie swoich niedawnych koalicjantów z PO. W tym czasie Prawo i Sprawiedliwość podpisuje umowę koalicyjną z partiami Gowina i Ziobry, konstruuje rząd, przedstawia program na najbliższe miesiące, ale także na kilka lat do przodu oraz energicznie przygotowuje się do oficjalnego rozpoczęcia kampanii prezydenckiej. Andrzej Duda jest wciąż aktywny zarówno w polityce zagranicznej, jak i w objeździe kraju, gdzie ma już zaliczone wszystkie powiaty. Warto zauważyć, że ani on, ani wspierające go ugrupowania, nie lekceważą majowych wyborów i zapowiadają pracowitą i skuteczną kampanię.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

ZACZYNAJĄ SIĘ SCHODY...

Prawo i Sprawiedliwość złożyło szereg obietnic obywatelom Polski przed wyborami parlamentarnymi i odniosło sukces zdobywając większość w Sejmie. Teraz nadchodzi czas realizacji obietnic i okazuje się, że nie będzie tak łatwo je dotrzymać, bo nadchodzi kryzys gospodarczy. W tej sytuacji PiS próbuje na gwałt pozyskać fundusze na realizację swoich obietnic. Pierwsza próba zdobycia pieniędzy na bieżące wydatki, w sporej kwocie 7 miliardów rocznie poprzez zniesienie limitu 30-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia płacenia składek na ZUS, zakończyła się fiaskiem.

Obecnie zarabiający jeżeli osiągają wyżej wspomnianą płacę przestają płacić składki na ZUS. Jak wyliczył jeden z instytutów badawczych przykładowo osoba zarabiająca 20 tys. zł brutto obecnie otrzymuje na rękę nieco ponad 13 tys. zł, a w razie wprowadzenia nowych przepisów będzie zarabiać netto 11 317 zł. Gorzej na tej zmianie wyszliby pracodawcy, którzy przy wspomnianych zarobkach 20 tys. brutto na swojego pracownika musieliby wpłacać prawie 23 tys. zł więcej składek rocznie do ZUS. To wzbudziło sprzeciw pracodawców, którzy obawiają się utraty wysokokwalifikowanych fachowców i ich odpływu z kraju. Ponadto trzeba pamiętać, że powyższe rozwiązanie jest doraźne i owszem przyniosłoby do kasy państwa po 7 miliardów rocznie od tych 350 tysięcy osób zarabiających ponad 30-krotność przeciętnego wynagrodzenia. Jednak w przyszłości wypłacane emerytury sięgające 20-30 tys. zł miesięcznie byłyby zabójcze dla systemu emerytalnego.

W tej sytuacji prorynkowy wicepremier Jarosław Gowin wchodzący ze swoim Porozumieniem do obozu Zjednoczonej Prawicy był przeciwny takiemu rozwiązaniu. Mimo tego PiS nadal po wyborach lansował swoją propozycję, licząc na wsparcie Lewicy programowo domagającej się większego opodatkowania lepiej zarabiających. Jednak Lewica opowiadając się za propozycją PiS, uwarunkowała to ograniczeniami najwyższej emerytury, która nie powinna przekraczać sześciokrotności wynagrodzenia minimalnego w roku poprzedzającym rok przejścia na emeryturę. W tej sytuacji Marcin Horała wnioskodawca zmian ze strony rządowej wycofał projekt zniesienia limitu 30-krotności przeciętnego wynagrodzenia przy płaceniu składek do ZUS. Jest to pierwsza tak spektakularna porażka obozu rządzącego ulegającemu precedensowemu podziałowi. Trzeba pamiętać, że na większość 235 mandatów w Sejmie składa się 199 posłów z PiS i po 18-tu ze wspomnianego Porozumienia Jarosława Gowina i Solidarnej Polski Zbigniewa Ziobry.

W tej sytuacji pozostało szukanie pieniędzy na hojnie złożone obietnice w innych sektorach. Już od 1 stycznia ceny papierosów i alkoholi poszybują w górę obłożone podwyższoną akcyzą, ale to tylko przyniesie budżetowi 1,7 mld zł. Na pewno wzrosną ceny prądu, bo Narodowy Bank Polski w ogłoszonej po wyborach prognozie zakłada 8-procentową podwyżkę cen energii elektrycznej dla gospodarstw domowych w roku 2020.

Najbardziej paradoksalne jest szukanie pieniędzy na „trzynastki" dla emerytów w kieszeniach osób niepełnosprawnych. Posłanka PiS Urszula Rusecka przedstawiła propozycję pozyskania pieniędzy na ten cel z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych utworzonego 1 stycznia 2019 roku. Miał on wspierać w swoim założeniu niepełnosprawnych zdrowotnie, społecznie i zawodowo, a teraz okazuje się, że ma też zasilić ZUS na wypłaty obiecanych trzynastek dla emerytów. Zapewne to nie koniec szukania pieniędzy na sfinansowanie złożonych obietnic przez PiS, który zorientował się, jak trudno je będzie dotrzymać, a to oznacza schody w dół...

SŁAWOMIR PIETRZYK

WTOREK 3.12

TVP1

5.05 Jeden z dziesięciu (17/116) **5.35** Jaka to melodia? (4202) **6.15** Przysięga (62) **7.05** Elif 3 (619) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Korona królów **9.20** Ranczo 6 (67): Kozi róg **10.15** Komisarz Alex 5 (61): Bestia **11.05** Ojciec Mateusz 18 (229): Pasja **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Czołówka. Natura w Jedynce **12.55** Natura w Jedynce: Afryka Południowa 1. Poszukiwanie wody **14.00** Elif 3 (620) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! **15.35** Gra słów. Krzyżówka (60) **16.05** Przysięga (63) **16.50** Zapowiedź Teleexpress **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4203) **18.00** Klan (3565) **18.20** zapowiedź Wiadomości **18.30** Korona królów (295) **18.55** Jeden z dziesięciu (18/116) **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.00** Dżingiel Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! **20.30** Leśniczówka (168) **20.55** Zniewolona – kulisy (13) (dozwolone od lat 16) **21.05** Zniewolona (13) (dozwolone od lat 16) **21.55** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.00** Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) **0.05 RoboCop 2 – film fabularny, USA (1990); reż.: Irvin Kershner; wyk.: Peter Weller, Nancy Allen, Belinda Bauer, Daniel O'Herlihy, Patricia Charbonneau (dozwolone od lat 18) 2.10 Straż wiejska – komedia, USA (2001) (dozwolone od lat 16) 4.00** Magazyn Ekspresu Reporterów **4.55** Zakończenie dnia

TVP2

4.45 Koło fortuny (258) **5.20** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (145): Ból życia (1) **6.15** Turkowice od kuchni **6.40** Familiada (2356) **07.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda **11.10** Pytanie na śniadanie extra (538) **11.25** Rodzinka.pl 2 (46): Nie ma czasu do stracenia **11.55** Barwy szczęścia (2147) **12.30** Koło fortuny (597) **13.05** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (56) **13.35** Gotowi do gotowania. Start! (21) **14.10** Dla niesłyszących: M jak miłość (1474) **15.10** Doktor Kleist – lekarz rodzinny (21): Komuny mieszkaniowe **16.00** Koło fortuny (626) **16.35** Familiada (2363) **17.10** Więzień miłości (194) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Gotowi do gotowania. Start! (17) **18.55** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (61) – reality show **19.35** Barwy szczęścia (2147) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (2148 – serial obyczajowy TVP **20.40** Kulisy serialu „M jak miłość" (1208) **20.55** M jak miłość (1475) – serial TVP **21.50** Echo serca 2 (31) – serial TVP **22.55** Ludzkie historie: Operacja Globus – film dokumentalny, Hiszpania (2019) **0.00** O mnie się nie martw 11 (11/13) – serial komediowy TVP **0.55** Rodzinka.pl (278): Drugi ślub – serial komediowy TVP **1.35 Kino bez granic: Musimy sobie pomagać – dramat, Czechy (2000); reż.: Jan Hrebejk; wyk.: Boleslav Polevka, Jaroslav Dusek, Anna Siskova, Martin Huba 3.40** Człowiek delfin – film dokumentalny, Grecja (2017) **4.35** Zakończenie programu

TV POLONIA

6.10 Pożyteczni.pl **6.40** Margolcia i Miś zapraszają dziś (153): Porównywanie i stopniowanie **6.55** Zwierzaki Czytaki (76): Centryś **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Wiadomości **12.40** Historia jednego obrazu (116) **12.50** Nad Niemnem **13.10** Barwy szczęścia (2089) **13.45** Stulecie Winnych (12) **14.35** Szyszko Bohusz – architekt Niepodległej **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów (278) **16.25** Zakochaj się w Polsce (135): Bartoszyce **16.50** Margolcia i Miś zapraszają dziś (153): Porównywanie i stopniowanie **17.05** Zwierzaki Czytaki (76): Centryś **17.20** Historia jednego obrazu (117) **17.30** Teleexpress **17.55** Gra słów. Krzyżówka (55) **18.25** Koło pióra **18.55** Barwy szczęścia (2089) **19.25** Magazyn z Wysp (78) **19.45** Dobranocka: Pomysłowy Dobromir (1/20): Pracowity nosiwoda **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Ojciec Mateusz 17 (214): Igranie z ogniem **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia – magazyn **23.10** Focus on Poland **23.30** Ocaleni **0.30** Korona królów (278) **1.00** Magazyn z Wysp (78) **1.20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Dla niesłyszących: Telekurier **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.49** Tematy dnia **8.00** EtnoMałopolska **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** Koło się kręci **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Turystyczna jazda **9.30** To je Borowicz. Podróże ze smakiem (33) **10.00** Wymarzona miłość (78) **10.45** Powrót do przeszłości (23): Akcja – rekreacja **11.00** Las bliżej nas (26) **11.35** W tyle wizji **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Gra słów. Krzyżówka (59) **13.00** Operacja Zdrowie! **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.46** Kwadrans seniora **15.05** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (159) **15.45** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Kraków **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" **16.45** Dziennik regionów – tematy dnia **17.00** Dla niesłyszących: Onkoczujni (16) **17.15** e-dukacja przyszłości (13) **17.31** Kronika – zapowiedź **17.36** Pogoda **17.38** Muzealne opowieści **17.40** Włącz myślenie (3): Cyberzagrożenia **17.55** EkoMałopolska. O środowisku bez trucia (3): Kto mnie sprawdzi? **18.05** One. Kobiety kultury **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.57** Pogoda **18.58** Tematy dnia **19.09** Twarze i pejzaże Małopolski **19.55** Pogoda **20.00** Korona królów (295) **20.30** To je Borowicz. Podróże ze smakiem (33) **21.00** Twój wybór **21.31** Kronika **21.44** Kronika sportowa **21.48** Pogoda **21.50** Tematy dnia **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.00** Alarm! **23.20** W tyle wizji **0.00** W tyle wizji extra **0.45** Paradoks (4): Tajemnica spowiedzi **1.30** Powrót do przeszłości (23): Akcja-rekreacja **1.50** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (160) **2.40** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Kraków **2.55** Kryminalna „siódemka"

POLSAT

4.55 Disco Gramy **5.40** Telezakupy **6.00** Nowy dzień **9.00** Malanowski i partnerzy (204, 205) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska **20.05** Wataha (1, 2) – serial sensacyjny Polska **22.00 Porwanie – film sensacyjny USA (2011) 0.20 Poznaj mojego tatę – komedia USA (2000) 2.35** Tajemnice losu

tvn

7.30 Dzień Dobry TVN – magazyn **11.00** Tu jest pięknie (3-ost.) – program rozrywkowy **11.30** Metamorfozy Doroty Szelągowskiej – program rozrywkowy **12.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **14.00** 19+ – serial paradokumentalny **14.30** Szpital – serial paradokumentalny Polska **15.30** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **16.30** 19+ – serial paradokumentalny Polska **17.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty **19.35** Sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** Pod powierzchnią – serial obyczajowy **22.30 Zawodowcy – dramat sensacyjny USA (2008) 0.40** Superwizjer **1.15** Klinika bez tajemnic (1) – program medyczny **2.15** Oszuści – serial kryminalny **3.15** Uwaga! **3.35** NOC Magii

TVN 7

7.35 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **8.35** Ukryta prawda (490, 491) – serial paradokumentalny **10.35** Big Brother Pobudka 2 **10.40** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **11.40** Big Brother 2 – reality show **12.40** Zakochani po uszy – telenowela **13.10** Szpital – serial paradokumentalny **14.10** Big Brother Popołudnie 2 **14.15** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **15.15** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **16.15** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **17.15** Big Brother Podwieczorek 2 **17.20** SOS. ekipy w akcji – serial paradokumentalny **18.20** Brzydula (56, 57) – serial komediowy **19.30** Zakochani po uszy – telenowela **20.00** Big Brother 2 – reality show **21.00 Dom nad jeziorem – melodramat USA/Australia (2006) 23.10** Big Brother Nocą 2 – reality show **23.45 Kocha, lubi, szanuje – komedia romantyczna USA (2011) 2.10** Druga strona medalu – talk-show **2.40** NOC Magii

TV 4

6.00 Anatomia głupoty według Richards Hammonda (16–19) – serial dokumentalny **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Przeklęta (103–105) – telenowela **12.00** Septagon (3, 4) – serial kryminalny **14.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy Polska **16.00** Sekrety sąsiadów (73, 76–78) – serial obyczajowy **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.05 Punisher. Strefa wojny – film s.f. USA/Kanada/Niemcy (2008) 23.25 Zaginiony batalion – film wojenny USA/Luksemburg (2001) 1.10** Galileo **2.15** Graffiti **2.35** Interwencja **3.05** Atleci – magazyn sportowy

PULS

6.00 112 na każde wezwanie (16, 17) – serial sensacyjny **7.00** Kobra oddział specjalny – serial sensacyjny **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy Polska **9.00** Rodzinny interes – serial obycz. **10.00** Zaklinaczka duchów 4 (75, 76) – serial fantasy **12.00** Kobra oddział specjalny (16, 1) – serial sensacyjny **14.00** Agenci NCIS: Los Angeles 9 – serial sensacyjny **15.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **16.00** Rodzinny interes (4, 5) – serial obycz. **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 4 (152, 153) – serial obyczajowy **20.00 Kod 211 – film sensacyjny USA (2018) 21.30 Teoria chaosu – dramat sensacyjny USA/Kanada/Wielka Brytania (2005) 23.55 Asy bez kasy – komedia sensacyjna USA (2016) 1.50** Zobacz to!

Zapiski Jakuba Klenia

ŻEGNAJĄC SEZON W GDOWIE (5)

Ja i Andrzej byliśmy zajęci kolejnymi braniami, za to Leszek pogodzony ze swoim mniejszym tego dnia szczęściem do ryb, zajął się przygotowaniem ogniska. Z oddalonego o kilkadziesiąt metrów zagajnika przytaszczył trochę gałęzi. Do dyspozycji miał też kilka większych pniaków suchego drewna, które przywieźliśmy ze sobą samochodem.

My łowiliśmy, a Leszek zajął się przygotowaniem ogniska.

Po czwartej zaczęło się ściemniać i powróciła mgła. Na sygnalizacyjnych bombkach podwiesiliśmy świetliki, włączyliśmy dźwiękowe sygnalizatory i usiedliśmy przy ognisku. Na patyki powędrowała kiełbasa. I zaczęły się opowieści o kilkunastu już zakończeniach sezonu, jakie mieliśmy na wspólnym koncie. A kolejne sezony kończyliśmy i nad Dunajcem w okolicach Melsztyna, i nad Jeziorem Rożnowskim w Bartkowej i w okolicach Tabaszowej, żegnaliśmy też sezon nad Dunajcem w okolicach Tropia, w Przylasku Rusieckim, nad Wisłą w okolicach Łęgu i nad tzw, kanałem ciepłej wody. Ale tegoroczne pożegnanie sezonu na łowisku „Lin" pod Gdowem uznaliśmy za wyjątkowo udane.

A gdy około ósmej wieczór zaczęliśmy się pakować i znosić rzeczy do samochodów, mgła była tak gęsta, że z parkingu nie widzieliśmy oddalonego o kilkadziesiąt metrów ogniska.

JAKUB KLEŃ

Za kierownicą

DOBRY RZĄD SPROWADZA KŁOPOTY

Ponieważ z natury jestem człowiekiem uprzejmym – jak każdy urodzony w Krakowie – zatem widząc przechodnia stojącego przed przejściem dla pieszych – przepuszczam go. Choć nie mam takiego obowiązku, bowiem wedle polskich przepisów tylko pieszy już znajdujący się na przejściu ma pierwszeństwo. Przed kilkunastoma dniami jechałem ulicą Wybickiego, słuchając w radio exposé premiera Morawieckiego. Traf chce, że akurat tego fragmentu, w który nowo-stary premier zapowiadał wprowadzenie bezwzględnego pierwszeństwa dla pieszych zbliżających się do oznakowanego przejścia przez jezdnię. Przy krawężniku przed znajdującym się tam przejściem stały dwie kobieciny. Zatrzymałem się i gestem zaprosiłem do wkroczenia na zebrę. Spojrzały na mnie zdumione i... nadal stały. Zatrzymałem się opodal i zastanawiałem się, czy są to osoby niedowidzące, bo na pewno słyszące, skoro jedna trzymała w dłoni telefon. Z ciekawością obserwowałem co będzie dalej. Do przejścia zbliżyło się chyba ze 20 samochodów i każdy kierowca zatrzymywał się, by owe kobiety przepuścić na drugą stronę jezdni. Aż nadjechało auto, na które zapewne czekały. Kierowca zatrzymał się pośrodku zebry i zabrał kobiety stojące na chodniku.

Tu rodzi się kłopot z gromko zapowiadanym przez Mateusza Morawieckiego pierwszeństwem pieszych zbliżających się do oznakowanego przejścia. W jakiej odległości od wkroczenia na nie pieszy miałby pierwszeństwo przed samochodem – 20 metrów, 10 metrów, a może tylko 1 (słownie: jeden) metr. A co z szybkobiegaczami uprawiającymi jogging? Co prawda „Kodeks drogowy" zabrania przebiegania przez przejście dla pieszych i traktuje to jako wykroczenie, ale w tym kraju wszystko jest możliwe i ten przepis też można zmienić z dnia na dzień. Trzeba będzie też znacznie zwiększyć moce produkcyjne krajowych zakładów wytwarzających dalmierze artyleryjskie, bo co zrobić jeżeli każdy radiowóz 11 służb uprawnionych do kontroli kierowców, będzie musiał być w nie wyposażony? Wszak precyzyjnie trzeba określić, czy kierowca jest winien wymuszenia pierwszeństwa na pieszym. Zdaniem pesymistów ulicznymi malunkami zebry należałoby objąć całe hektary chodników w pobliżu przejść dla pieszych, zdaniem optymistów – wystarczy na krawężniku lub na płytkach z wypukłościami przed przejściem wymalować dodatkowy pas, bo pieszy, stawiając tam stopę już znajdzie się na przejściu, a obecnych przepisów nie trzeba będzie zmieniać.

Podobne dylematy mieli przed laty specjaliści od bezpieczeństwa ruchu drogowego w krajach Europy Zachodniej. Przykładowo bezwzględne pierwszeństwo w Wielkiej Brytanii mieli piesi tylko na przejściach oznakowanych żółtym migającym światłem. A i tak po wprowadzeniu tego przepisu drastycznie wzrosła kwota wypłat z tytułu OC dla pieszych masowo rzucających się na przejściach z żółtą lampą pod nadjeżdżające samochody, czyniąc sobie z tego źródło dodatkowego dochodu...

Najśmieszniejszy zaś w tej trosce o bezpieczeństwo pieszych w Polsce jest fakt, iż w 2014 roku opracowany był już projekt ustawy o pierwszeństwie pieszych w rejonie przejść opracowany przez podkomisję pod kierunkiem posłanki Bublewicz (PO). Tyle, że na ostatnim posiedzeniu podkomisji „uwalili" projekt swoimi głosami posłowie opozycyjnej naonczas partii Prawo i Sprawiedliwość...

WOJCIECH MACHNICKI

ŚRODA 4.12

TVP1

5.05 Jeden z dziesięciu (18/116) **5.40** Jaka to melodia? (4203) **6.15** Przysięga (63) **7.05** Elif 3 (620) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Korona królów **9.20** Ranczo 6 (68): Narracja negacji **10.15** Komisarz Alex 5 (62): Śmiertelny wyścig **11.05** Ojciec Mateusz 18 (230): Randka **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedynce: Afryka Południowa 2. Królestwo kolorów **14.00** Elif 3 (621) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! **15.35** Gra słów. Krzyżówka (61) **16.05** Przysięga (64) **16.50** Zapowiedź Teleexpress **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4204) **18.00** Klan (3566) – telenowela TVP **18.30** Korona królów (296) – telenowela historyczna TVP **18.55** Jeden z dziesięciu (19/116) **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! **20.30** Leśniczówka (169) **21.00** Wielki Test o Barbórce **22.25** Historia bez tajemnic: Gramatyka nieobecności (dozwolone od lat 16) **23.25** SEAL Team – komando Foki (13) – serial, USA (2017) **0.20** Kompania X 2 (13) – serial, Kanada (2015) **1.05** wojskopolskie.pl (81) – reportaż **1.35** Warto rozmawiać – program publicystyczny **2.35 RoboCop 2 – film fabularny, USA (1990) (dozwolone od lat 18)** **4.35** Notacje **4.50** Zakończenie dnia

TVP2

4.40 Koło fortuny (259) **5.20** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (146): Ból życia (2) **6.10** Pożyteczni.pl **6.40** Familiada (2357) **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda **11.10** Pytanie na śniadanie extra (539) **11.25** Rodzinka.pl 2 (47): Halloween – serial komediowy TVP **11.55** Barwy szczęścia (2148) – serial obyczajowy TVP **12.30** Koło fortuny (598) – teleturniej **13.05** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (57) – reality show **13.35** Gotowi do gotowania. Start! (22) – magazyn kulinarny **14.10** Dla niesłyszących: M jak miłość (1475) **15.10** Doktor Kleist – lekarz rodziny (22): Serce z kamienia **16.00** Koło fortuny (627) **16.35** Familiada (2364) **17.10** Więzień miłości (195) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Gotowi do gotowania. Start! (18) **18.55** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (62) – reality show **19.35** Barwy szczęścia (2148) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (2149) **20.40** Kulisy seriali „Na dobre i na złe" i „Na sygnale" (64) – felieton **20.55** Na dobre i na złe (759) **21.55** Na sygnale (250): Ukryty smutek – serial fabularyzowany TVP **22.35 Kino relaks: 500 dni miłości – komedia romantyczna, USA (2009); reż.: Marc Webb; wyk.: Joseph Gordon - Levitt, Zooey Deschanel, Geoffrey Arend, Chloe Grace Moretz, Matthew Gray Gubler 0.20** Świat bez tajemnic: Bitwa – film dokumentalny, Polska (2019) **1.25** Instynkt (13): Oster (dozwolone od lat 16) **2.25 Cudownie ocalony – komedia obyczajowa, Polska (2004) 3.55** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Korona królów (146) **6.40** Program ekumeniczny **7.05** A to polski właśnie...: Zając **7.10** A to polski właśnie...: Tak czy tak? **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Wiadomości **12.40** Historia jednego obrazu (117) **12.50** Magazyn z Wysp (78) **13.10** Barwy szczęścia (2090) **13.45** O mnie się nie martw 10 (12/13) **14.35** 90 lat Muzeum Śląskiego **15.30** Nożem i widelcem (260) **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów (279) **16.25** Jak to działa **16.55** A to polski właśnie...: Zając **17.00** A to polski właśnie...: Tak czy tak? **17.05** Nela Mała Reporterka (67) **17.20** Historia jednego obrazu (118) **17.30** Teleexpress **17.55** Gra słów. Krzyżówka (56) **18.25** Zrób to ze smakiem **18.55** Barwy szczęścia (2090) **19.25** Kierunek Zachód (53) **19.45** Dobranocka: Eliasz i Pistulka (5): Ziołowa kuracja **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Echo serca (1) **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Focus on Poland **23.30** 90 lat Muzeum Śląskiego **0.30** Korona królów (279) **1.00** Kierunek Zachód (53) **1.20** A to polski właśnie...: Zając **1.20** A to polski właśnie...: Tak czy tak? **1.30** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Dla niesłyszących: Telekurier **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.49** Tematy dnia **8.00** Jedź bezpiecznie **8.15** Włącz myślenie (3): Cyberzagrożenia **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** EkoMałopolska. O środowisku bez trucia (3): Kto mnie sprawdzi? **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Drewnianym szlakiem **9.30** Nożem i widelcem (262) **9.45** Słodka kuchnia Pszczółek **10.00** Wymarzona miłość (79) **10.40** Cień skarbnika **11.00** Dla niesłyszących: Onkoczujni (16) **11.15** e - dukacja przyszłości (13) **11.35** W tyle wizji **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Gra słów. Krzyżówka (60) **13.00** Spotkania w świecie ciszy **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.46** Sekrety mnichów **15.05** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (160) **15.45** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Nikiszowiec **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" **16.45** Dziennik regionów **17.00** Polski Sukces Gospodarczy **17.31** Kronika – zapowiedź **17.36** Pogoda **17.38** Muzealne opowieści **17.40** Włącz myślenie (4): Alkohol za kierownicą – reportaż **17.53** EkoMałopolska. O środowisku bez trucia (4): Dymiący obwarzanek **18.14** Kalejdoskop regionalny **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.57** Pogoda **18.58** Tematy dnia **19.09** Jedź bezpiecznie **19.18** Kwartet **19.43** Niecodziennik **19.55** Pogoda **20.00** Korona królów (296) **20.30** Nożem i widelcem (262) **20.45** Słodka kuchnia Pszczółek **21.00** Twój wybór **21.31** Kronika **21.44** Kronika sportowa **21.50** Pogoda **21.50** Tematy dnia **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.00** Alarm! **23.20** W tyle wizji **0.00** W tyle wizji extra **0.45** Fałszerze. Powrót sfory (4/14) **1.35** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Sulejów **1.50** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (161)

POLSAT

4.55 Disco Gramy **5.40** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **9.00** Malanowski i partnerzy (206, 207) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska **20.10 Poznaj mojego tatę – komedia USA (2000) 22.25 Gotowi na wszystko. Exterminator – komedia Polska (2017) 1.00 Święta doskonałe – komedia USA (2007) 3.10** Tajemnice losu

tvn

7.30 Dzień Dobry TVN **11.00** Dziewczyny z wypiekami – magazyn kulinarny **11.30** Metamorfozy Doroty Szelągowskiej – program rozrywkowy **12.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny **14.00** 19+– serial paradokumentalny Polska **14.30** Szpital – serial paradokumentalny **15.30** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **16.30** 19+ – serial paradokumentalny Polska **17.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** My Way – program rozrywkowy **22.00 Dziewczyna z tatuażem – thriller USA/Szwecja/Wielka Brytania/Niemcy (2011) 1.15** Kości – serial kryminalny **2.15** Superwizjer **2.50** Uwaga! **3.10** NOC Magii

TVN 7

7.35 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **8.35** Ukryta prawda (482, 483) – serial paradokumentalny **10.35** Big Brother Pobudka 2 **10.40** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **11.40** Big Brother 2 **12.40** Zakochani po uszy – telenowela **13.10** Szpital – serial paradokumentalny **14.10** Big Brother Popołudnie 2 **14.15** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **15.15** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **16.15** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **17.15** Big Brother Podwieczorek 2 **17.20** SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny **18.20** Brzydula (58, 59) – serial komediowy **19.30** Zakochani po uszy – telenowela **20.00** Big Brother 2 – reality show **21.00 Kandydat – thriller USA (2004) 23.40** Big Brother Nocą 2 – reality show **0.15 Królestwo – dramat sensacyjny USA/Niemcy (2007) 2.40** NOC Magii

TV 4

6.00 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (18–21) – serial animowany **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Przeklęta (106–107) – telenowela **12.00** Septagon (5, 6) – serial kryminalny **14.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy Polska **16.00** Sekrety sąsiadów (76, 79, 80, 44) – serial obyczajowy **18.00** Septagon – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.00 xXx – film sensacyjny USA (2002) 23.40 Ostatnie zlecenie – film sensacyjny USA (2008) 1.40** Czysta chata – magazyn poradnikowy **2.40** Disco Polo Life **3.40** Top 10 – lista przebojów

PULS

7.00 Kobra – oddział specjalny (1) – serial sensacyjny **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy Polska **9.00** Rodzinny interes – serial obyczajowy **10.00** Zaklinaczka duchów 4 (76, 77) – serial fantasy **12.00** Kobra – oddział specjalny (1, 2) – serial sensacyjny Niemcy **14.00** Agenci NCIS: Los Angeles 9 – serial sensacyjny **15.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **16.00** Rodzinny interes (5, 6) – serial obyczajowy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 4 (153, 154) – serial obyczajowy **20.00 Igrzyska śmierci – dramat s.f. USA (2012) 22.55 Gwiezdne wojny: Część 4 – Nowa nadzieja – film s.f. USA (1977) 1.20** Górka Dolna 3 – serial komediowy **2.25** Zobacz to!

Ludzie 70-lecia Nowej Huty

STANISŁAW FIJAŁKOWSKI

Działacz Związku Zawodowego Hutników, zakładowy społeczny inspektor pracy. Wieloletni mąż zaufania Związku Zawodowego Hutników. Organizator turystyki wypoczynkowej. Mieszkał wraz z rodzicami w Czyżynach koło Krakowa, do czasów wywłaszczenia i otrzymania mieszkania rodzinnego z Huty im. Lenina. Rodzinny dom wraz z działką i drugą działką zabrano im pod budownictwo wielorodzinne. Mimo wszystko nie narzekał, mieszkał w znacznie lepszych warunkach – komfortowe trzypokojowe mieszkanie. Przez wiele lat pracował w Walcowani Gorącej Blach na bardzo odpowiedzialnym stanowisku – brygadzisty szlifierni i zabudowy walców. W znacznym stopniu od jego pracy i podległych pracowników zależała jakość walcowanej blachy. Bardzo mile usposobiony. Staszek był zawsze bardzo skrupulatny. W swoim domowym archiwum miał specjalną teczkę, w której trzymał wszelkie dokumenty dotyczące przyznanych wyróżnień i odznaczeń. Jak już wiadomo, pochodzi z Czyżyn, miejscowości, gdzie od czasów monarchii austro-węgierskiej czynne było lotnisko wojskowe. Rozbudowane w latach międzywojennych 1918-1939, także jako lotnisko cywilne. Pamięta dokładnie bombardowanie lotniska przez samoloty Luftwaffe i walki polskich lotników w 1939 roku. Podczas okupacji hitlerowskiej ukończył szkołę powszechną, a w 1950 roku szkołę zawodową jako ślusarz – mechanik. W 1943 roku podjął pracę w zakładach Szatkowskiego w Krakowie, jako ślusarz - tokarz. W latach 1948-1950 odbył zasadniczą służbę wojskową, jako kierowca. Pracę w hucie rozpoczął w 1950 roku przy budowie huty w Zjednoczeniu Przemysłowym Budowy Nowej Huty, w bazie sprzętu, na stanowisku brygadzisty pogotowia sprzętu ciężkiego. Praca jego polegała na naprawie koparek, spychaczy, betoniarek samochodów ciężarowych, pomp i maszyn budowlanych. Praca bardzo nerwowa i odpowiedzialna – na szerokim froncie budownictwa Nowej Huty zawsze coś się działo. Były nawet wypadki, że w czasie roztopów jesiennych lub wiosennych ciężkie pojazdy grzęzły w glinie i trzeba było je wyciągać z błota, ściągając z innych odcinków ciężki sprzęt. Pamięta, że jeden ze spychaczy w ogóle zatonął w błocie. Odnośnie lokalizacji huty, opowiada, że tak dla niego jak i dla innych praca była dostępna w każdej chwili, również nauka i awans. „Kto tylko chciał, mógł ukończyć szkołę zawodową, technikum, a nawet studia. Znam wielu pracowników, którzy zdobyli wyższe wykształcenie i zajmowali wysokie stanowiska kierownicze w hucie stali, w Nowej Hucie, w Zjednoczeniu Przemysłowym Budowy Nowej Huty. Jeszcze raz powtarzam, byliśmy wywłaszczeni i na naszej parceli stoją obecnie duże bloki mieszkalne. Jak wszystkim wiadomo odszkodowania za dom i grunt były znikome. Nie wystarczyły nawet na kupno małego Fiata. Musieliśmy się z takim losem pogodzić. Bo takich wypadków były tysięce w Nowej Hucie, a w całej Polsce – dziesiątki tysięcy. Obecnie można by było starać się o odwłaszczenie, ale jest tak dużo formalności, że nie ma kto tym się zająć. Mam wspaniałą rodzinę, w zasadzie nie dorobiłem się niczego, bo trudno nazwać dorobkiem całego życia wykup mieszkania na własność. Dzieci ukończyły: syn wykształcenie średnie ogólnokształcące, a córka studia wyższe na Politechnice Krakowskiej (architektura). Obecnie pracuje jako architekt". Stanisław Fijałkowski posiada odznaczenia za wieloletnią pracę w hutnictwie: ● Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi; ● Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski; ● oraz wiele innych odznaczeń, wyróżnień i dyplomów. Przez kilka lat kadencji pełnił funkcję związkowego, społecznego, zakładowego inspektora pracy. Jest zasłużonym racjonalizatorem produkcji. Jego wniosek usprawnił zabudowę walców roboczych i oporowych, skracając czas zabudowy z 8 godzin do 1 godziny. Koleżeński, uczynny, wyszkolił w swoim fachu szlifierzy i tokarzy. Tak na wydziale, jak również dla innych walcowni, a nawet Czechów i z dalekich stron – Chińczyków. Stanisław Fijałkowski chętnie odpoczywał z rodziną po pracy, brał czynny udział w wycieczkach i rajdach, wczasach pracowniczych. Z zamiłowania działkowiec.

Zdzisław Stanisław Furgał

CZWARTEK 5.12

TVP1

5.05 Jeden z dziesięciu (19/116) **5.40** Jaka to melodia? (4204) **6.15** Przysięga (64) **7.05** Elif 3 (621) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Korona królów **9.20** Ranczo 6 (69): Wiatr w żaglach **10.20** Komisarz Alex 5 (63): Lincz **11.05** Ojciec Mateusz 18 (231): Dobry mąż **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Natura w Jedynce: Afryka Południowa 3. Dzikie wybrzeża **14.00** Elif 3 (622) – serial, Turcja (2014) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka (62) – teleturniej **16.05** Przysięga (65) – serial obyczajowy, Turcja (2019) **16.50** zapowiedź Teleexpress **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4205) – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3567) – telenowela TVP **18.30** Korona królów (297) – telenowela historyczna TVP **18.55** Jeden z dziesięciu (20/116) – teleturniej **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.35** Ojciec Mateusz 22 (287) – serial kryminalny TVP **21.30** Sprawa dla reportera **22.25** Magazyn śledczy Anity Gargas **23.00** Magazyn kryminalny 997 – magazyn (dozwolone od lat 16) **23.50** Iskander (2/4) – serial kryminalny, Francja (2017) (dozwolone od lat 16) **0.45** Tanie Dranie: Moroz i Kłopotowski komentują świat – talk-show **1.30** Komisja morderstw (1/12): Niedoręczona przesyłka – serial TVP (dozwolone od lat 16) **2.25** Co słonko widziało: Seba **3.30** Sprawa dla reportera **4.25** Magazyn śledczy Anity Gargas **4.55** Zakończenie dnia

TVP2

4.40 Koło fortuny (260) **5.15** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (147): Zranione dusze (1) **6.10** Operacja Zdrowie **6.40** Familiada (2358) **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda **11.10** Pytanie na śniadanie extra (540) **11.25** Rodzinka.pl 2 (48): Brutus **11.55** Barwy szczęścia (2149) **12.30** Koło fortuny (599) – teleturniej **13.05** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (58) **13.35** Gotowi do gotowania. Start! (23) **14.05** Na dobre i na złe (759) – serial TVP **15.10** Doktor Kleist – lekarz rodzinny (23): Nad przepaścią – serial, Niemcy (2008) **16.00** Koło fortuny (628) – teleturniej **16.35** Familiada (2367) – teleturniej **17.10** Więzień miłości (196) – serial, Turcja (2016) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Gotowi do gotowania. Start! (19) – magazyn kulinarny **18.55** Teściowe i synowe. Kto tu rządzi? (63) – reality show **19.30** Barwy szczęścia (2149) – serial obyczajowy TVP **20.00** Kulisy serialu „Barwy szczęścia" (137) – felieton **20.10** Barwy szczęścia (2150) – serial obyczajowy TVP **20.45 Różowa Pantera – komedia kryminalna, USA (2006); reż.: Shawn Levy; wyk.: Steve Martin, Kevin Kline, Beyonce Knowles, Jean Reno 22.30 Zapraszamy na ślub – komedia, Kanada (2015); reż.: Michael Scott; wyk.: Arielle Kebbel, Andrew W. Walker, David Haydn-Jones, Colleen Wheeler 0.05 Dwie matki – dramat obyczajowy, USA (1991); reż.: Stephen Gyllenhaal; wyk.: Jessica Lange, Halle Berry, David Straihain, Daisy Eagan (dozwolone od lat 16) 2.00** Zaginiona (3) – serial, Francja (2015) (dozwolone od lat 16) **3.00** Art Noc **3.25** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Korona królów (147) **6.40** Turystyczna jazda **6.55** Zagadki zwierzogromadki (7) **7.15** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Wiadomości **12.40** Historia jednego obrazu (118) **12.50** Kierunek Zachód (53) **13.10** Barwy szczęścia (2091) **13.45** M jak miłość (1466) **14.40** Echo serca (1) **15.30** Pod Tatrami **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów (280) **16.25** Wschód **17.00** Zagadki zwierzogromadki (7) **17.20** Historia jednego obrazu (119) **17.30** Teleexpress **17.55** Gra słów. Krzyżówka (57) **18.25** Racja stanu (173) **18.55** Barwy szczęścia (2091) **19.25** Wilnoteka **19.45** Dobranocka: Kulfon, co z ciebie wyrośnie (5): Z piratami nie ma żartów **19.50** Dobranocka: Cała Polska Czyta dzieciom: Mikołajki **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Pitbull (22) (dozwolone od lat 16) **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Focus on Poland **23.30** Quo vadis – drugie pokolenie **0.00** Magazyn śledczy Anity Gargas **0.30** Korona królów (280) **1.00** Wschód **1.25** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Dla niesłyszących: Telekurier **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.49** Tematy dnia **8.00** Włącz myślenie (4): Alkohol za kierownicą **8.15** Kronika kulturalna **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** EkoMałopolska **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Legendy regionalne: Polowanie na czarownice (2) **9.30** Rączka gotujeny **10.00** Wymarzona miłość (80) **10.45** Powrót do przeszłości (4) **11.00** Polski Sukces Gospodarczy **11.35** W tyle wizji **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Gra słów. Krzyżówka (61) **13.00** Moja praca **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.46** Onkoczujni/Moja historia **15.05** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (161) **15.45** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Toruń **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" **16.45** Dziennik regionów **17.00** Astronarium – magazyn **17.31** Kronika – zapowiedź **17.36** Pogoda **17.38** Muzealne opowieści **17.40** Kalejdoskop regionalny **17.52** Turystyczna jazda **18.00** Speed 2 **18.08** Pod Tatrami **18.17** Igrzyska Europejskie 2023: Małopolska kibicuje **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.57** Pogoda **18.58** Tematy dnia **19.09** Kronika kulturalna **19.20** Parafia z sercem **19.45** Uwolnić dobro **19.55** Pogoda **20.00** Korona królów (297) **20.30** Rączka gotuje **21.00** Twój wybór **21.31** Kronika **21.44** Kronika sportowa **21.48** Pogoda **21.50** Tematy dnia **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.00** Alarm! **23.20** W tyle wizji **0.00** W tyle wizji extra **0.45** Prokurator (6/10) **1.35** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Chełmno **1.50** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2 – Murat IV (162) – serial kostiumowy

POLSAT

6.00 Nowy dzień **9.00** Malanowski i partnerzy (208, 209) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy **21.10 Sex Story – komedia romantyczna USA (2011) 22.25** Emsi na tropie – talk-show **23.35 Atak paniki – komedia Polska (2017) 1.35** Chirurdzy (207, 208) – serial obyczajowy **3.25** Tajemnice losu

tvn

7.20 Doradca smaku – magazyn kulinarny **7.30** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.00** Dziewczyny z wypiekami – magazyn kulinarny **11.30** Metamorfozy Doroty Szelągowskiej – program rozrywkowy **12.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **14.00** 19+ – serial paradokumentalny **14.30** Szpital – serial paradokumentalny Polska **15.30** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **16.30** 19+ – serial paradokumentalny Polska **17.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.55** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **22.55 Cicha noc – dramat obyczajowy Polska (2017) 1.05** Pod powierzchnią – serial obyczajowy Polska **2.10** Uwaga! **2.25** NOC Magii

TVN 7

6.00 Mango **7.35** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **8.35** Ukryta prawda (494, 495) – serial paradokumentalny **10.35** Big Brother Pobudka 2 **10.40** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **11.40** Big Brother 2 **12.40** Zakochani po uszy – telenowela **13.10** Szpital – serial paradokumentalny **14.10** Big Brother Popołudnie 2 **14.15** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **15.15** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **16.15** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **17.15** Big Brother Podwieczorek 2 **17.20** SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny **18.20** Brzydula (61, 62) – serial komediowy Polska **19.30** Zakochani po uszy – telenowela **20.00** Big Brother 2 – reality show **21.00 Miłość bez końca – melodramat USA (2014) 23.15** Big Brother Nocą 2 – reality show **23.50 Scot Piligrim kontra reszta świata – komedia fantasy USA/Wielka Brytania/Kanada (2010) 2.10** NOC Magii

TV 4

6.00 BAnatomia głupoty według Richarda Hammonda (20–23) – serial dokumentalny **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Przeklęta (109–111) – telenowela Meksyk (2017) **12.00** Septagon (7, 8) – serial kryminalny **14.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny Polska **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **16.00** Sekrety sąsiadów (79, 75, 45, 46) – serial obyczajowy **18.00** Septagon – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.00 Przyjęty – komedia obyczajowa USA (2006) 23.00** Tuż przed tragedią (2, 3) – serial dokumentalny **1.00** Czysta chata – magazyn USA **2.10** Interwencja **2.40** Disco polo Life **3.40** Top –10 – lista przebojów

PULS

6.00 112 na każde wezwanie (18, 19) – serial sensacyjny **7.00** Kobra – oddział specjalny – serial sensacyjny **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 **9.00** Rodzinny interes – serial obyczajowy **10.00** Zaklinaczka duchów 4 (77, 78) – serial fantasy **12.00** Kobra – oddział specjalny (2, 3) – serial sensacyjny **14.00** Agenci NCIS: Los Angeles 9 – serial sensacyjny **15.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **16.00** Rodzinny interes (6, 7) – serial obyczajowy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 4 (154, 155) – serial obyczajowy **20.00 Firmowa Gwiazdka – komedia USA (2016) 22.05 Zły Mikołaj 2 – komedia USA (2016) 0.00 Insanitarium – horror USA (2008) 1.50** Ojciec Ted (3, 4) – serial komediowy

Nasze porady

BĘDZIE GRZYB W MURACH

W kątach ścian i na szybach mojego mieszkania pojawiła się rosa. Jaka może być tego przyczyna?

★★★

Być może w mieszkaniu zostały wymienione okna. Są one bardzo szczelne, a użytkownicy nie korzystają z możliwości ich rozszczelnienia, albo częstego otwierania. Zamiast tego przykręcają termoregulatury na grzejnikach. W efekcie w lokalu nie występuje wymiana powietrza, pojawia się wilgoć, czego objawem jest skraplanie się pary na najchłodniejszych powierzchniach. Nadmiar wilgoci może powodować powstanie i rozwój grzyba w murach. **(sp)**

W Nowohuckiej Akademii Seniora

DOMOWE MUZEUM

W najbliższy poniedziałek, 2 grudnia, Nowohucka Akademia Seniora (os. Centrum A 6a) zaprasza na wykład pt.: „Domowe muzeum, czyli 150 lat pocztówki". W 1870 r. na karcie pocztowej po raz pierwszy pojawiła się ilustracja, co dało początek fascynującej historii pocztówek - świadków historii, sztuki, architektury, propagandy i obyczajów. W magiczny świat, utrwalony na prostokątnych kartonikach, słuchaczy wykładu Nowohuckiej Akademii Seniora wprowadzi znany antykwariusz Marek Sosenko, prezentując jednocześnie część swojej wielotysięcznej kolekcji. Wykład rozpocznie się o godz. 15.00. Wstęp wolny. **(f)**

Chcesz doskonalić sprawność muzyczną?
Poznać ciekawych, pełnych pasji ludzi?
Przeżyć wielką muzyczną przygodę,
z utworami od klasyki po muzykę rozrywkową
w autorskiej aranżacji naszego dyrygenta?
Zapraszamy w najbliższe
wtorki i czwartki godz 19
Ośrodek Kultury im. C.K.Norwida
osiedle Górali 5

NABÓR

BELFEREK
BIURO TURYSTYCZNE
www.belferek.pl

KRAKÓW
AL. SŁOWACKIEGO 52
pn-pt 11:00-17:00

Truskawiec 2020 PROMOCJA
Turnusy rehabilitacyjne *10 dniowe*
z zabiegami i dojazdem z Krakowa

W cenie:
przejazd na trasie Kraków-Truskawiec-Kraków
konsultacje z lekarzem
3-5 zabiegów leczniczych dziennie
kuracja wodami leczniczymi "Naftusia" "Marysia"
wyżywienie 3 razy dziennie
ubezpieczenie
ZAKWATEROWANIE pokoje 2 osobowe z łazienkami, TV, czajnik, lodówka, ręczniki

Cena od:
1199 zł

TEL. 12 634 23 17 TEL . 575 550 302

KRZYŻÓWKA 48

POZIOMO: 6. twórca techniczny, 9. niekoronowany władca państwa, 10. jaszczurka, iguana, 12. terytorialna odmiana języka, 14. grynszpan, patyna, 15. gryzoń hodowany jako zwierzę futerkowe, 18. największa wyspa Danii, 19. chodzi w habicie, 20. jeden z bohaterów spod Troi, 22. sąd o specjalnych kompetencjach, 25. groźny dla marynarzy, 29. powolne gady, 30. zimowe legowisko niedźwiedzia, 31. ciemne piwo, 32. herbowy człon nazwiska autora *Kariery Nikodema Dyzmy*, 33. kobieta zajmująca się konferansjerką.

PIONOWO: 1. owoc dębu, 2. szarfa, 3. interes własny, 4. rybka akwariowa, 5. imię Podbipięty, 7. wyrzekł się przyjemności i wygód, 8. część Szwajcarii, 11. umowa przedślubna, 13. rzeczy i sprawy związane z wojskiem, 16. skomponował *Carmen*, 17. opera Paderewskiego, 21. inny atom tego samego pierwiastka, 23. okazana pomoc, uprzejmość, 24. zboczeniec, 26. egzamin dojrzałości, 27. uczucie przerażenia, 28. reklamowy drobiazg, 29. w środku jaja.

Rozwiązanie krzyżówki nr 46:

POZIOMO: 5. nihilistka, 8. kirkut, 9. tętno, 12. żeliwo, 13. władca, 14. Wilia, 15. Gdańsk, 17. ebonit, 19. Liberia, 20. warunek, 23. ataman, 25. kopyto, 27. ławra, 28. montaż, 30. jogurt, 31. orgia, 32. wygląd, 33. hierarchia.

PIONOWO: 1. piekło, 2. historia, 3. histeria, 4. statyw, 6. awokado, 7. lipień, 10. architektura, 11. bezdzietność. 16. Syria, 18. Berno, 21. szarlatan, 22. Targowica, 24. motłoch, 26. pogląd, 29. żagiew, 30. jagnię.

Buntowniki i Pogromcy Bazgrołów

NOWOHUCKA KRONIKA FILMOWA

„Buntowniki" to projekt muzyczno-filmowy realizowany z okazji jubileuszu 70-lecia Nowej Huty. Historia Nowej Huty i jej mieszkańców została opowiedziana wybranymi tekstami Norwida w wykonaniu Chóru Ludowego z Nowej Huty oraz Bohatera. Organizatorem projektu został zespół ARTzony Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, a jego fragmenty będzie można zobaczyć w 604 odcinku Nowohuckiej Kroniki Filmowej.

Bohaterką drugiego materiału będzie Beata Sulikowska. Od 1999 roku należy do Krakowskiego Klubu Fotograficznego, jest zdobywczynią wielu nagród i wyróżnień w krajowych i międzynarodowych konkursach fotograficznych. Na wystawie w MDK Fort 49 wraz ze Stanisławem Gackiem zaprezentowała prace związane z własnym spojrzeniem na Nową Hutę. Wystawa nosiła tytuł: „O Nowej To Hucie" i była częścią większego cyklu, którego kolejne odsłony prezentowane są w odstępach czasowych w różnych miejscach w Nowej Hucie.

W Kronice znajdzie się również relacja z nietypowego pikniku, który odbył się na os. Jagiellońskim 10. W jego trakcie Pogromcy Bazgrołów wraz z mieszkańcami namalowali polską flagę na elewacji bloku zniszczonego przez wandali. Każdy uczestnik dostał niezbędne akcesoria malarskie. Było to działanie w ramach kampanii odwołującej się do hasła: „Kochasz swój kraj to... po nim nie bazgraj".

Do oglądania 604. odcinka NKF zapraszamy od piątku 29 XI do kina Sfinks oraz na antenę TVP Kraków.

KOREPETYCJE MATEMATYKA
Tel. 507 869 805

● **Walka o życie pasażera na pętli autobusowej MPK.** Wieczorem strażnicy otrzymali zgłoszenie, że na pętli autobusowej w autobusie śpi nietrzeźwa osoba. Wysłany na miejsce patrol zastał leżącego między siedzeniami mężczyznę, który nie oddychał i nie reagował na żadne bodźce.

NA STRAŻY MIASTA

Funkcjonariusze natychmiast rozpoczęli reanimację przy użyciu defibrylatora, a do momentu przyjazdu wezwanego pogotowia przez 10 minut naprzemiennie uciskali klatkę piersiową mężczyzny. Dalsze czynności reanimacyjne przejął zespół ratownictwa medycznego. Po krótkiej chwili udało się przywrócić funkcje życiowe 60-latka.

● **Operator namierzył pseudograficiarza.** Tuż po 1 w nocy operator monitoringu straży miejskiej obserwując ulicę zauważył mężczyznę, który czerwonym sprayem maluje wiatę przystankową. Dyżurny natychmiast skierował w to miejsce patrol i informował go na bieżąco o trasie przemieszczania się sprawcy. W pewnym momencie mężczyzna wszedł do pobliskiego sklepu, a kiedy wychodził został ujęty przez strażników. W związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa wezwano na miejsce patrol policji, który przejął dalsze czynności w sprawie. Dowodem w postępowaniu wyjaśniającym zapewne będzie czerwony spray, który wypadł z nogawki sprawcy. Jak się okazało tej nocy w podobny sposób zniszczona została także zabytkowa zabudowa.

● **Wyrok sądu za ignorowanie przepisów uchwały antysmogowej.** Sąd Rejonowy uznał za winnego mieszkańca, który w październiku br. spalał w piecu centralnego ogrzewania zabronione rodzaje paliw – drewno i węgiel i wymierzył mu karę 1 miesiąca ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Nieprawidłowości wykazała kontrola przeprowadzona przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej Miasta Krakowa. Sąd uznał, że okoliczności zdarzenia i wina obwinionego nie budzą wątpliwości i uznał ten czyn za wykroczenie w związku z Uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

● **Przepisy antysmogowe.** Od 1 września br. roku w instalacjach grzewczych dopuszczone jest stosowanie wyłącznie paliw gazowych, tj. gazu ziemnego wysokometanowego lub zaazotowanego lub lekkiego oleju opałowego. Wobec osób ignorujących przepisy uchwały antysmogowej wyciągane są konsekwencje wynikające z przepisów prawa. Ujawniane wykroczenia mogą zakończyć się pouczeniem, mandatem karnym od 20 zł do 500 zł lub skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu (grzywna nawet do 5 tys. zł.). Każdy ujawniony przypadek spalania paliw stałych jest rozpatrywany indywidualnie. Decyzje o sankcjach strażnicy podejmują w oparciu m.in. o aspekty: socjalne, formalno-prawne, techniczne. **(mp)**

Z KRONIKI POLICYJNEJ

TRAGEDIA NAD NOWOHUCKIM ZALEWEM

W piątak 22 listopada przed godz. 20.00 policjanci poszukujący zaginionego staruszka zauważyli przy brzegu zalewu ludzkie ciało. Pomimo próby reanimacja nie udało się uratować mężczyzny. Rodzina zgłosiła zaginięcie 92-letniego krewnego ok. godziny 19.00 – Policjanci zaczęli poszukiwania. Po niecałej godzinie funkcjonariusze natknęli się na ciało zaginionego – powiedział Mateusz Drwal, z biura prasowego małopolskiej policji. Na miejscu oprócz policji pojawiła się straż pożarna i karetka pogotowia. Mężczyzny nie udało się jednak uratować. Policja bada okoliczności śmierci 92-latka.

KRYMINALNI Z KP VIII ZATRZYMALI BANDYTÓW

Wczoraj przed północą na ul. Skarżyńskiego w Krakowie, doszło do ugodzenia ostrym narzędziem 21-letniego studenta z Ukrainy. Mężczyzna z ciężkimi obrażeniami ciała (dwie rany kłute: pleców i pośladków) trafił do jednego z krakowskich szpitali. Policjanci pod nadzorem prokuratury przez całą noc pracowali w miejscu zdarzenia: zabezpieczając ślady, przesłuchując świadków i przeglądając monitoringi. Ranny przebywa w szpitalu – jego stan jest stabilny. Intensywne ustalenia doprowadziły pracujących w tej sprawie funkcjonariuszy do dwóch mężczyzn. Dzisiaj około godziny 14 kryminalni z Komisariatu Policji VIII w Krakowie zatrzymali w krakowskich mieszkaniach w tej sprawie dwóch obywateli Ukrainy, obaj w wieku 19 lat, pracujący w Polsce. Zatrzymani zostaną wkrótce przesłuchani. Z informacji śledczych wynika, że obydwaj brali udział we wczorajszym zdarzeniu i obaj posiadali ostre narzędzia. Policjanci ustalą rolę zatrzymanych w napaści, jak również motywy, którym się kierowali.

METODĄ NA „POLICJANTA" WYŁUDZILI 500 000 ZŁ

Mimo licznych apeli ze strony Policji kolejne osoby padają ofiarą oszustów, a w grę wchodzi utrata znacznych kwot. Od początku tego tygodnia już 6 krakowian straciło swoje oszczędności, na łączną kwotę ponad pół miliona złotych.

W każdym z tych przypadków dzwoniący zyskiwali zaufanie ofiar dzięki podawaniu się za funkcjonariuszy policji prowadzących rzekomą tajną akcję wymierzoną przeciwko hakerom, bądź nieuczciwym pracownikom banku. Tym sposobem 80-latek przelewając pieniądze na różne konta stracił ... ponad 230 tysięcy złotych, a 50-latka wypłaciła z banku i pozostawiła 160 tysięcy złotych w ... koszu na śmieci. Inni poszkodowani przekazywali pieniądze np. podstawionym „kurierom". Pamiętajmy: Policja nigdy nie wtajemnicza w prowadzone przez siebie akcje i nie prosi o przekazywanie pieniędzy. **(jdz)**

SKORZYSTAJ Z DARMOWYCH BADAŃ

Naukowcy z Uniwersytetu Jagiellońskiego od ponad roku prowadzą badania nad wpływem pól elektromagnetycznych (PEM) na nasze zdrowie. Dotychczas przebadano ponad tysiąc osób. Teraz poszukiwani są ochotnicy do drugiego etapu projektu, mającego na celu określenie czy korzystanie z telefonu komórkowego oddziałuje na osoby elektrowrażliwe. Na bezpłatne badania autonomicznego układu nerwowego i termografię mogą zgłaszać się mężczyźni w każdym wieku.

Grupa naukowców z Zakładu Biofizyki Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego prace nad projektem badawczym „Wpływ pól elektromagnetycznych na organizm człowieka" rozpoczęła we wrześniu 2018 roku. Badają czy pola o częstotliwościach wykorzystywanych w komunikacji bezprzewodowej mają wpływ na nasze zdrowie i jaka jest skala problemu elektrowrażliwości elektromagnetycznej w Polsce. Z dotychczasowych badań ankietowych i klinicznych, które swoim zasięgiem objęły łącznie ponad tysiąc osób, wynika, że najczęstszymi objawami zgłaszanymi przez badanych są: zmęczenie (80%), ból głowy (74%), ból oczu (68%), rozdrażnienie (66%). Wszystkie te symptomy są jednak subiektywne i trudno mierzalne. Co ciekawe, mogą być one również związane z innymi schorzeniami, jak np. fibromialgia. Wśród objawów mierzalnych badani skarżą się głównie na łzawienie (21.6%) i trudności z wysławianiem się (14.2%). Z kolei w rankingu urządzeń oskarżanych o zły wpływ na zdrowie zdecydowanie wygrywają telefony. To właśnie na odziaływaniu tych urządzeń skupią się naukowcy z UJ w drugim etapie projektu badawczego.

– *Naszym celem jest sprawdzenie czy odbycie rozmowy telefonicznej z użyciem telefonu komórkowego przez osoby elektrowrażliwe prowadzi do innych skutków niż ma to miejsce u osób, które nie czują się podatne na oddziaływanie pól elektromagnetycznych* – mówi dr hab. Grzegorz Tatoń z Zakładu Biofizyki CM UJ.

Badacze z UJ szukają mężczyzn, którzy obserwują u siebie skutki zdrowotne związane z oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w szczególności podczas korzystania ze smartfonów i telefonów komórkowych. Ochotnicy skierowani zostaną na bezpłatne badania krwi, a następnie na termografię głowy i badanie układu autonomicznego.

– *Oba badania zostaną wykonane jako próba prowokacyjna z zastosowaniem telefonu komórkowego, przy czym osoba badana nie będzie wiedziała czy telefon działa. Tym razem szukamy wyłącznie mężczyzn, ponieważ w przypadku kobiet mamy do czynienia z większą liczbą trudnych do wyeliminowania zmiennych, które mogłyby zaburzyć wynik badania, jak choćby cykle hormonalne* – wyjaśnia dr hab. Grzegorz Tatoń z Zakładu Biofizyki CM UJ.

Badania przeprowadzone zostaną w Zakładzie Biofizyki Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. św. Łazarza 16 w Krakowie oraz w innych jednostkach Collegium Medicum i Szpitala Uniwersyteckiego. Zgłoszenia do projektu badawczego przyjmowane są do 10 grudnia 2019 r. pod numerem telefonu: 12 61-99-681. **(al)**

TANIEJ Z „GŁOSEM"

Księgarnia **„ZŁOTY WIEK"** Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego" na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w bieżącym numerze.

Kupon jest ważny do 5 grudnia 2019 roku.

Imię i nazwisko: .....

Adres: .....

Księgarnia ZŁOTY WIEK poleca książkę Nicholasa Sparksa pt. „Z każdym oddechem" (wyd. Albatros). Wśród złocistych piasków plaż Karoliny Północnej ukryte jest wyjątkowe miejsce – skrzynka pocztowa, nazwana Bratnią Duszą. Należy do wszystkich i do nikogo. Każdy może zostawić w niej swoją historię i każdy może odnaleźć w niej historię napisaną specjalnie dla niego. Czas i przestrzeń nie ma znaczenia.

Głos Młodej Huty

29.11.2019 e-mail: gmh@o2.pl Nr 46 (688)

Mali patrioci pamiętają

Sto dwadzieścia trzy lata niewoli były dla Polaków bardzo trudne. Jednak nie utracili oni swojej tożsamości. Przez te wszystkie lata w pieśniach i wierszach wyrażali umiłowanie do swojej ojczyzny – Polski. Takiego poszanowania symboli narodowych, przynależności do swojej ojczyzny uczą już od najmłodszych lat swoich wychowanków nauczyciele Samorządowego Przedszkola nr 151 na os. Niepodległości 4. Kształtują u dzieci postawy patriotyczne ucząc ich wierszy, pieśni, przekazując historię o państwie polskim. Organizują różne uroczystości, wieczornice, spotkania by uczcić bohaterstwo, waleczność i męstwo naszych przodków, dzięki którym Polska wróciła na mapę Europy i wyrazić radość, że żyjemy w wolnym kraju. W tym roku nie mogło być inaczej.

W piątek 8 listopada dzieci, nauczyciele, pracownicy przedszkola uczcili odzyskanie niepodległości uroczystą akademią. Przedszkolaki ubrane w galowe stroje z biało – czerwonymi kotylionami na piersi, własnoręcznie wykonanymi, oddały cześć bohaterom walki o wolność i niepodległość. Jak przystało na taką uroczystość poczet sztandarowy wniósł polską flagę i o godzinie 11.11 z wielką powagą odśpiewano Mazurka Dąbrowskiego, włączając się tym samym do akcji „Szkoła do hymnu" zorganizowanej przez Ministra Edukacji Narodowej.

Następnie przedszkolaki z poszczególnych grup zaprezentowały swoje umiejętności artystyczne recytując „Katechizm polskiego dziecka", „Rotę młodego Polaka", „Barwy ojczyste" oraz śpiewając pieśni patriotyczne „Czerwone maki", „Legiony", „Ułani", „O mój rozmarynie". Dzieci z grupy Żabek w strojach staropolskich z gracją zatańczyły poloneza. Na tej uroczystości nie zabrakło akcentu krakowskiego – naszego miasta. Przedszkolaki z grupy Misiów w strojach z elementami krakowskimi pięknie zatańczyły w innym wydaniu krakowiaka z biało – czerwonymi chustami. W cudowny nastrój wprowadziły nas starszaki z grupy Biedronek, które wykonały instrumentalizację do melodii „Serce w plecaku".

Wszystkie przedszkolaki i te duże i te małe w atmosferze powagi wyraziły w pieśniach i utworach poetyckich szacunek i miłość do ojczyzny oraz uczciły to jakże ważne dla każdego Polaka święto.

Przeżycia tego dnia na pewno na długo pozostaną w sercach i pamięci naszych przedszkolaków. Było to z pewnością radosne świętowanie 11 listopada. Przedszkole stworzyło piękną, patriotyczną wspólnotę, dając wyraz dumy z bycia Polakami.

Rozmowy, wspólne tańce i gra w bingo a nade wszystko atmosfera wzajemnej sympatii i zaciekawienia towarzyszyły tej niecodziennej wizycie. 28 października, grupa 106 uczniów i 8 nauczycieli z Amirim High School z Izraela odwiedziła, kolejny już raz, mury III Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kochanowskiego na osiedlu Wysokim.

Z Izraela na Wysokie

Po krótkim powitaniu goście wraz z uczniami i nauczycielami nowohuckiej Trójki podążyli do sal, aby lepiej się poznać. Ile grup tyle pomysłów: niektórzy grali w bingo, inni tworzyli mapy myśli i plakaty, niektórzy zaś uznali, że najlepiej po prostu ze sobą rozmawiać, a tematów, jeśli się chce naprawdę poznać kogoś bliżej, nigdy nie brakuje. Spotkania w salach pozwoliły uczynić pierwszy krok na drodze wzajemnego zrozumienia, ale to dopiero wspólny taniec i śpiew na hali sportowej wykreowały przestrzeń dla pełnej integracji. Na początek uczniowie Trójki zaprosili swoich gości do *Poloneza*, aby chwilę później porwać ich z kolei do energetycznej *Belgijki*. Goście zrewanżowali się ucząc gospodarzy piosenki i tradycyjnych tańców żydowskich. Jak zwykle okazało się, że jedynym czego brakowało spotkaniu był czas. Serdeczne pożegnania i zapowiedź kolejnej wizyty, może również w Izraelu, zakończyły spotkanie. Do zobaczenia za rok.

GŁOS CZYŻYN

Magazyn Informacyjny Rady Dzielnicy XIV | Nr 3/2019 (138) | 29 listopada 2019 r.

BIURO RADY I ZARZĄDU DZIELNICY XIV CZYŻYNY MIEJSCEM PRZYJAZNYM RODZINOM Z DZIEĆMI

Od wielu lat funkcjonuje w pomieszczeniach dzielnicowych jeden pokój przystosowany dla potrzeb rodziców z małymi dziećmi, którzy przychodzą załatwić sprawę w dzielnicy lub spotkać się z prawnikiem który przyjmuje petentów w jednym z pomieszczeń do tego przystosowanych. Mogą oni wtedy zostawić swoją pociechę w specjalnie do tego przygotowanym pokoju dziecinnym. Wyposażony on jest w niezbędne do tego akcesoria takie jak przewijak, kanapa, stoliki, wieszaki, krzesełka, tablice, sprzęt sportowy, kolorowy dywan jak również różnorodne zabawki dostosowane do wieku dzieci odwiedzających siedzibę naszej dzielnicy. Mogą również skorzystać z pomieszczeń naszej kuchni aby podgrzać dziecku posiłek, mogą korzystać z terenu zielonego przed budynkiem jak również z parkingu i podjazdu dla wózków. Certyfikat „Miejsce Przyjazne Rodzinom z Dziećmi" otrzymaliśmy z rąk zastępcy prezydenta miasta Krakowa ds. społecznych Andrzeja Kuliga podczas gali zorganizowanej z tej okazji w dniu 14.11.2019 r w Urzędzie Miasta Krakowa. W trakcie naboru do plebiscytu, który trwał do 30 września, wpłynęło 81 zgłoszeń złożonych zarówno przez poszczególne miejsca, jak też ich klientów. W gali wzięli udział przedstawiciele miejsc, które aktywnie podejmują działania na rzecz tworzenia udogodnień dla rodzin z dziećmi, a także zaproszeni goście. Weryfikacji dokonywała kapituła konkursowa. W jej skład weszli:

- Marzena Paszkot, pełnomocnik prezydenta miasta Krakowa ds. rodziny,
- pracownicy wydziału polityki społecznej i zdrowia oraz
- przedstawiciel krakowskich rodzin z dziećmi – Marcin Mat.

Byliśmy jedną z dwudziestu sześciu instytucji, które taki certyfikat otrzymały, a konkurencja była duża, ponieważ o miano miejsca przyjaznego rodzinie z dziećmi ubiegało się 81 instytucji w różnych kategoriach.

1. Hotele, gastronomia i rozrywka.
2. Firmy produkcyjne, obiekty handlowo-usługowe i mieszkalne.
3. Kultura, sport i rekreacja.
4. Urzędy i edukacja.
5. Zdrowie.

Laureaci plebiscytu „Miejsce Przyjazne Rodzinom z Dziećmi" w 2019 r.

HOTELE, GASTRONOMIA I ROZRYWKA:

1. **Restauracja „Pod Wawelem", Kompania Kuflowa** – ul. Św. Gertrudy 26-29,
2. **Hotel Centrum** – os. Centrum E 12,
3. **Restauracja „Aż się uszy trzęsą"** – ul. Szybisko 40,
4. **Restauracja „Kto wypuścił skowronka?"** – ul. Borkowska 32,
5. **Restauracja „Łemkowski Gar"** – ul. Bunscha 73 B,
6. **Restauracja „Stacja Cucina"** – ul. Józefa Wybickiego 54.

FIRMY PRODUKCYJNE, OBIEKTY HANDLOWO-USŁUGOWE I MIESZKALNE:

1. **IKEA, sklep w Krakowie** – ul. Josepha Conrada 66,
2. **Galeria Bronowice** – ul. Stawowa 61,
3. **Centrum Serenada** – al. gen. T. Bora-Komorowskiego 41,
4. **Centrum Handlowe M1 Kraków** – al. Pokoju 67,
5. **Centrum Noszenia** – ul. Bieżanowska 8A,
6. **Mieszkaj w Mieście – Osiedle Wizjonerów** – Bronowice.

KULTURA, SPORT I REKREACJA:

1. **Żydowskie Muzeum Galicja** – ul. Dajwór 18,
2. **Tauron Arena Kraków** – ul. Stanisława Lema 7,
3. **Lemon Fitness** – ul. Ludwinowska 11,
4. **Muzeum Podgórza, Oddział Muzeum Krakowa** – ul. Powstańców Wielkopolskich 1/ul. Limanowskiego 51,
5. **Kinokawiarnia Kika** – ul. Krasickiego 18,
6. **Zgody 7 - Miejsce Spotkań** – os. Zgody 7,
7. **Biblioteka Kraków, filia nr 16** – ul. Radzikowskiego 29,
8. **Park Wodny w Krakowie** – ul. Dobrego Pasterza 126.

URZĘDY I EDUKACJA:

1. **Urząd Skarbowy Kraków – Nowa Huta** – os. Bohaterów Września 80,
2. **Biuro Rady i Zarządu Dzielnicy XIV Czyżyny** – os. Dywizjonu 303 nr 34.

ZDROWIE:

1. **Centrum Medyczno-Diagnostyczne Prima-Med** – ul. Cieszyńska 16,
2. **Unicardia Specjalistyczne Centrum Leczenia Chorób Serca i Naczyń & Unimedica Specjalistyczne Centrum Medyczne** – ul. Kluczborska 15/U3,
3. **Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II** – ul. Prądnicka 80,
4. **Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie** – ul. Strzelecka 2.

Siedziby laureatów zostaną oznaczone specjalną naklejką. Nagrodzeni są wzorcowymi przykładami dobrych praktyk i działań wspierających krakowskie rodziny.

Wszystkie miejsca biorące udział w tegorocznym plebiscycie są otwarte na przyjęcie krakowskich rodzin, a w ramach codziennej działalności są szczególnie pozytywnie nastawione na wprowadzanie nowych rozwiązań i zaspokajanie potrzeb tak wymagających klientów, jakimi niewątpliwie są rodziny z dziećmi.

Podczas gali plebiscytu „Miejsce Przyjazne Rodzinom z Dziećmi", goście mogli wysłuchać minikoncertu w wykonaniu kwartetu smyczkowego Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. B. Rutkowskiego.

Regina Zadęcka

Park przy Muzeum Lotnictwa

Mieszkańcy Czyżyn i sąsiednich dzielnic od dłuższego czasu zabiegali o rewitalizację parku leżącego pomiędzy Muzeum Lotnictwa Polskiego a pasem startowym dawnego lotniska. Po wielu latach w końcu zapadły pozytywne decyzje. Rewitalizacja będzie możliwa dzięki Budżetowi Obywatelskiemu Województwa Małopolskiego, do którego na prośbę mieszkańców złożyłem projekt „Park przy Muzeum Lotnictwa". W ramach tego zadania zostanie przeprowadzony remont mocno pofatygowanych alejek i fragmentu drogi kołowania (wymiana części zniszczonych płyt na nowe płyty z gładkiego betonu), budowa nowej alejki w miejscu przedeptu, a także postawione będą nowe ławki, kosze na śmieci i urządzenia sportowe. Za projektem zagłosowało 2730 krakowian – zadanie zajęło drugie miejsce spośród 38 poddanych do głosowania na obszarze Krakowa i będzie realizowane w przyszłym roku. Bardzo dziękuję za tak duże poparcie tego projektu.

Budżet Obywatelski Województwa Małopolskiego (BO Małopolska) to „młodszy brat" o wiele bardziej znanego budżetu obywatelskiego miasta Krakowa (BO Kraków). Oba budżety obywatelskie są często ze sobą mylone, dlatego warto pokusić się o kilka słów wyjaśnienia, czym się one różnią.

Organizatorem BO Małopolska jest Urząd Marszałkowski, podczas gdy za krakowski budżet odpowiada Urząd Miasta. Oba budżety nie są więc w żaden sposób ze sobą powiązane organizacyjnie (jeden nie podlega drugiemu, są niezależne od siebie). Inny jest też sposób głosowania – w budżecie miejskim wybieramy 3 projekty ogólnokrakowskie i 3 dzielnicowe, w wojewódzkim głosujemy tylko na jedno zadanie. Proces głosowania w budżecie wojewódzkim jest też prostszy niż w miejskim, nie wymaga bowiem rejestracji. I co najważniejsze – każdy krakowianin może zagłosować w obu budżetach, miejskim i wojewódzkim – oddanie głosu w jednym z nich w żaden sposób nie ma związku z głosowaniem w tym drugim. Warto o tym wszystkim pamiętać w przyszłym roku, podczas kolejnej edycji obu budżetów.

Z punktu widzenia mieszkańca najważniejsza różnica dotyczy tego, na jakich działkach można realizować projekty inwestycyjne. W budżecie obywatelskim miasta Krakowa mogą to być tylko działki miejskie. Natomiast w budżecie wojewódzkim projekty można realizować jedynie na majątku należącym do Województwa Marszałkowskiego lub podległych mu jednostek.

Jedną z nich jest podległe marszałkowi województwa Muzeum Lotnictwa Polskiego. Położony tuż przy nim park jest ogólnodostępny i stanowi ulubione miejsce spacerów, wypoczynku i aktywności sportowej dla mieszkańców sąsiednich osiedli: Akademickiego, Eldorado, Skarżyńskiego, Dywizjonu 303, 2 Pułku Lotniczego, Ugorka, Akacjowej, Cieślewskiego i Oświecenia. Rewitalizacja parku to jeden z najważniejszych postulatów, zgłaszanych przez mieszkańców Radzie Dzielnicy XIV Czyżyny. Jednak mimo szczerych chęci, ani Dzielnica, ani jednostki miejskie nie mają prawa wydać choćby złotówki na rewitalizację tego obszaru z własnego budżetu, gdyż nie jest to teren gminny. Rozwiązaniem jest między innymi Budżet Obywatelski Województwa Małopolskiego, stąd pomysł na złożenie tego projektu.

Zanim napisałem projekt, poddałem go konsultacjom z mieszkańcami sąsiednich osiedli (Akademickiego, Skarżyńskiego i Eldorado) na lokalnych grupach sąsiedzkich na Facebooku oraz podczas osobistych spotkań. Mieszkańcy najczęściej wskazywali na zniszczoną nawierzchnię, zły stan ławek i oświetlenia, brak koszy na śmieci i urządzeń sportowych, a także proponowali budowę nowych alejek. Ostateczny kształt projektu to kompromis pomiędzy potrzebami i chęciami a możliwościami budżetowymi – musieliśmy się zmieścić w kwocie 150 tysięcy złotych, gdyż taka jest maksymalna wartość projektu w BO Małopolska. Dlatego to, co uda się zrobić w przyszłym roku w ramach zwycięskiego projektu, z pewnością nie wystarczy na zaspokojenie wszystkich potrzeb. Wiosną przyszłego roku zamierzam złożyć kolejny projekt, zakładający kontynuację działań w zakresie rewitalizacji parku. Stosowne informacje będą umieszczone na Facebooku – na stronie projektu „Park przy Muzeum Lotnictwa – wojewódzki budżet obywatelski", dostępnej pod adresem www.facebook.com/parkprzymuzeum

Z rozmów z mieszkańcami okolicznych osiedli i ankiet internetowych przeprowadzonych w tej sprawie jednoznacznie wynika, że jeszcze bardziej niż na rewitalizacji istniejących terenów zielonych, mieszkańcom zależy na wykupie przez miasto i województwo pozostałych terenów w sąsiedztwie parku, zagrożonych zabudową. To jeden z ostatnich terenów, gdzie jeszcze można utworzyć naprawdę rozległy park miejski – argumentują mieszkańcy. W związku z tym na ulotce promującej projekt umieszczona została informacja, że w przypadku wygranej projektu, będzie to wstępem dla podjęcia przez autora i grupę mieszkańców bardziej aktywnych działań na rzecz wykupów okolicznych terenów na cele parkowe.

Rada Dzielnicy XIV Czyżyny wspiera starania zmierzające do zachowania zieleni w tym obszarze. Warto nadmienić, że w latach 2018–19 odbywały się niezwykle ciekawe i wartościowe prelekcje pod kierownictwem doktora Krzysztofa Wielgusa z Katedry Architektury Krajobrazu Politechniki Krakowskiej, dotyczące utworzenia na tym obszarze Lotniczego Parku Kulturowego. Rada Dzielnicy XIV Czyżyny wraz z dr Krzysztofem Wielgusem złożyła też stosowny wniosek do nowego studium. Rada podejmowała w tej sprawie kilka uchwał, członkowie Rady Dzielnicy angażowali się w działania związane z ochroną zieleni i powiększeniem ogólnodostępnych terenów parkowych w tej okolicy. Liczymy, że uda się nie tylko ochronić ten cenny teren przed niekontrolowaną zabudową, ale też zagospodarować go w taki sposób, by stał się ogólnomiejską perełką, chętnie pokazywaną również turystom.

Jakub Łoginow

Rada i Zarząd Dzielnicy XIV Czyżyny: os. Dywizjonu 303 nr 34, tel. 12 647-61-64, faks 12 647-15-66, e-mail rada@dzielnica14.krakow.pl, www.dzielnica14.krakow.pl. Skład Zarządu: przewodnicząca – Anna Moksa, zastępczyni przewodniczącej: Regina Zadęcka, członkowie Zarządu: Jakub Łoginow, Grzegorz Mączka, Bożena Stanek. Godziny otwarcia biura: poniedziałek: 9–17, wtorek: 13–17, środa: 12–16, czwartek: 8–16, piątek: 8–12. Dyżur przewodniczącej – poniedziałek godz. 17.00–18.00, dyżur zastępczyni przewodniczącej – każdy pierwszy czwartek miesiąca godz. 10.00–11.00 dyżury członków Zarządu – po uzgodnieniu telefonicznym, dyżury radnych – poniedziałek godz. 16.00–18.00. Kolumnę redaguje (redaktor prowadzący): Jakub Łoginow.

MISTRZEJOWICE
Informator Rady i Zarządu Dzielnicy XV
29 listopada 2019 r.

Ostatnie tegoroczne remonty

Ulica Kniaźnina.

W ostatnich tygodniach odbyły się bądź trwają ostatnie tegoroczne remonty na terenie Mistrzejowic. Nową nakładkę wykonaną przez Zarząd Dróg Miasta Krakowa otrzymały ulice: Popielidów – odcinek na wysokości szkół wraz z miejscami postojowymi w os. Piastów oraz ostatni fragment Kniaźnina w os. Oświecenia od bl. nr 22 do wyjazdu z osiedla. Głównym chodnikiem, który wymagał remontu był odcinek po stronie wschodniej wzdłuż ulicy Nagłowickiej w os. Złotego Wieku. Nowa kostka pojawiła się także w miejscu chodnika przy dojściu do Szkoły Podstawowej nr 89 od strony bloku 43 w os. Piastów. Ostatni w tym roku, zaplanowany przez Radę Dzielnicy XV Mistrzejowice remont – fragment ulicy Sapiehy – właśnie dobiega końca.

Zarząd Zieleni Miejskiej wykonał w obecnym roku nasadzenia roślin w największym ogródku jordanowskim w os. Piastów 16, a także wymienia i dokłada urządzenia zabawowe w ogródku w os. Oświecenia. Dołożone zostały także ławki i kosze na śmieci na terenie całej dzielnicy.

Ruszyły również dwie największe inwestycje zaplanowane przez ZZM. Przebudowa skweru przy placu Kolbego jest w większej części na ukończeniu, natomiast rewitalizacja całego Parku Tysiąclecia potrwa jeszcze przez ponad pół roku. Oba te remonty odbywają się w os. Tysiąclecia.

Konrad Maciejowski

Ogródek w osiedlu Oświecenia.

W zeszłą niedziele (24.11.2019) na plantach Mistrzejowickich rozegral się XVI Memoriałowy Bieg im. ks. Józefa Kurzei. W zawodach wzięło udział blisko 140 osób, które ścigały się na pętli długości około 4 kilometrów.

XVI Memoriałowy Bieg im. ks. Kurzei

Warto wspomnieć, że trasa biegu nie oszczędzała uczestników i miała do zaoferowania kilka mocniejszych fragmentów. Szczególne podziękowania za organizację tego wydarzenia należą się Ognisku Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Oświecenia", Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana oraz Nowa Huta Team.

Poniżej zamieszczamy najlepsze wyniki wśród Pań oraz Panów.

Klasyfikacja OPEN Kobiet: 1. Kozicka Barbara (16 min 41 s), 2. Janiszewska Olga (16 min 54 s), 3. Kawalec Anna (17 min 47 s).

Klasyfikacja OPEN Mężczyzn: 1. Jakub Piech (14 min 28 s), 2. Majcher Piotr (14 min 35 s), 3. Kamieniarz Krystian (14 min 39 s).

Jakub Bem
Fot. Maryla Adamek

RADA I ZARZĄD DZIELNICY MISTRZEJOWICE: Przewodniczący: **Marek Hohenauer**, zastępca przewodniczącego: **Konrad Maciejowski**, członkowie zarządu: **Krzysztof Bąk, Maciej Cieślik, Anna Trzoniec**. Biuro Rady Dzielnicy: ul. Misnieńska 58 (osiedle Tysiąclecia), tel. 12 648-96-18, przyjmowanie mieszkańców: poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek w godz. 11.00–15.30 oraz środa od 12.00 do 16.00. Dyżur członków Zarządu: Przewodniczący – druga środa miesiąca w godz. 16.00–17.00, zastępca Przewodniczącego – trzecia środa miesiąca w godz. 15.00–16.00, Krzysztof Bąk – ostatni czwartek miesiąca w godz. 17.00–18.00, Maciej Cieślik – ostatni wtorek miesiąca w godz. 17.00–18.00, Anna Trzoniec – pierwszy wtorek miesiąca w godz. 14.30–15.30. **Oficjalna strona internetowa:** www.dzielnica15.krakow.pl, **e-mail:** rada@dzielnica15.krakow.pl. **Dyżur Policji:** pierwszy czwartek miesiąca w godz. 15.00–16.00.

Magazyn Bieńczycki

Nr 13 (221) Rok XX | Kolumna informacyjna Rady Dzielnicy XVI | 29 listopada 2019 r.

Wanda Cup 2019

PIŁKARSKIE ŚWIĘTO

To było świetne uhonorowanie jubileuszu 70-lecia istnienia Nowej Huty i Klubu Sportowego Wanda Kraków zarazem. W cyklu turniejów piłkarskich rozgrywanych na zrewitalizowanym boisku pod balonem na terenie klubu, od 9 do 17 listopada, rywalizowało ponad pół tysiąca dzieciaków. Wszystko to w duchu fair play, szacunku dla boiskowych rywali.

W czterech turniejach rywalizowały 32 zespoły w czterech kategoriach wiekowych: żak starszy (rocznik 2011 i młodsi), młodzik (r. 2007 i młodsi), orlik starszy (r. 2009) i orlik młodszy (r. 2010). Gospodarze z Nowohuckiej Akademii Sportu Wanda Kraków gościli przedstawicieli 20 klubów sportowych, akademii i szkółek piłkarskich. Grały m.in.: Sandecja Nowy Sącz, AP Goal Nowy Sącz, AP Wiki Sanok, Orkan Szczyrzyc, Dąb Zabierzów Bocheński, TS Węgrzce, WKS Wawel, AP Hutnik Kraków, KSPN Pogoń Kraków, AM Cracovia, RKS Garbarnia, AP Prądniczanka, Polska Akademia Piłki Nożnej, Michałowianka, AP Wieliczka, Polonia Kraków, Clepardia Kraków, AP „21", AS Progres.

– Nasze cele były wielorakie. To przede wszystkim godne uczczenie jubileuszów: 70-lecia największej dzielnicy Krakowa, Nowej Huty i zasłużonego klubu, jakim jest KS Wanda Kraków. To także dobra zabawa dzieci, radość i uśmiech na ustach młodych piłkarzy. To w końcu zachęta dla chłopców i dziewczynek, aby z pasją realizowali swoje marzenia o wielkich karierach sportowych – podsumował cykl turniejów „WANDA CUP 2019r. Wojciech Gruchała, prezes Nowohuckiej Akademii Sportu Wanda Kraków organizator, jednocześnie pomysłodawca i organizator cyklu.

Adam Murzański

Adam Murzański

Adam Murzański

Rozegrano ogółem 113 spotkań, strzelono 457 bramek. Wszystkich obecnych zachwycił wysoki poziom sportowy i wyszkolenie techniczne młodych adeptów sztuki piłkarskiej. Nie brakowało także wielkich emocji, pięknych akcji indywidualnych i zespołowych.

Zwycięzcami w poszczególnych kategoriach wiekowych zostali: żak młodszy (2011) – Orkan Szczyrzyc, młodzik (2007/08) – Hutnik Kraków, orlik starszy (2009) – AP Goal Nowy Sącz, orlik młodszy (2010) – Nowohucka Akademia Sportu Wanda Kraków.

Wybierano również najlepszych zawodników i bramkarzy w poszczególnych turniejach. To: Kacper Boratyński – AP Hutnik Kraków, Franciszek Leśniak – Sandecja Sącz, Jakub Bolsęga – Orkan Szczyrzyc, Eryk Grygierzec – AP Prądniczanka, Wiktor Łukasik – AR Goal Nowy Sącz, Bartek Mikoś – Clepardia, Olek Stanula – NAS Wanda Kraków, Tobiasz Bzdyl – AS Progres.

Nagrody specjalne dla najmłodszych zawodników NAS Wanda otrzymali: Mikołaj Miklas, Tobiasz Gębala.

Uczestnicy otrzymali nagrody zespołowe w postaci pamiątkowych pucharów, gadżetów ufundowanych przez Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Krakowa, Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie i Radę Dzielnicy XVI Bieńczyce. Wyróżnieni zostali także nagrodami indywidualnymi w formie sprzętu sportowego, słodyczy i wydawnictw książkowych o historii Nowej Huty. Wszyscy uczestnicy otrzymali też okolicznościowe medale.

Organizatorzy do ostatniej chwili trzymali w tajemnicy nazwiska osób wręczających nagrody. A były to znane osobistości sportu, władz samorządowych i oświatowych, a wśród nich m.in.: Józef Lassota – były Prezydent Miasta Krakowa, Janusz Kozioł – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. rozwoju kultury fizycznej, Łukasz Sosin - były reprezentant Polski, zawodnik m.in.KS Hutnika Kraków, MKS Cracovii, Limassol Nikozja, uczestnik Ligii Mistrzów UEFA, Kamil Pestka – reprezentant Polski U-21, Zygmunt Bińczycki – Przewodniczący Rady Dzielnicy XVI Bieńczyce, Magdalena Dziedzic – Rada Dzielnicy XVI Bieńczyce, Andrzej Buczkowski – Rada Dzielnicy XVI Bieńczyce, Przemysław Stawarz – Dyrektor KS Wanda.

Źródło: NAS (tekst), Adam Murzański (foto)

W czwartek, 21 listopada, w osiedlu Kalinowym 4, otwarto po gruntownym remoncie Filię nr 51 Biblioteki Kraków. W nowocześnie urządzonych przestrzeniach absolutne novum stanowi pracownia prof. Bolesława Farona, w której zgromadzono kilkutysięczny zbiór tego wybitnego historyka literatury polskiej.

Filia nr 51 Biblioteki Kraków już po remoncie

ZE ZBIOREM PROFESORA FARONA

Przy okazji otwarcia miało miejsce spotkanie z autorkami książki „Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim" – Katarzyną Maziarz i Małgorzatą Zając, laureatkami tegorocznej edycji Nagrody Żółtej Ciżemki.

Warto wspomnieć, że w tym miejscu, w osiedlu Kalinowym 4, biblioteka działa od czerwca 1969 roku. Teraz przyszedł czas na jej gruntowny remont. Modernizacja placówki obejmowała: wymianę podłóg oraz okien, założenie nowego oświetlenia, klimatyzacji, przebudowę zaplecza sanitarno–socjalnego.

Wnętrza przystosowano dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz w nowoczesny sposób zaaranżowano przestrzeń biblioteczną, aby odpowiadała ona potrzebom dzisiejszych użytkowników.

W zmodernizowanych przestrzeniach bibliotecznych, zajmujących blisko 250 metrów kwadratowych powierzchni, zgromadzono ponad 32 tys. książek dla dzieci i dorosłych, w tym również gry planszowe. Szczególne miejsce stanowić będzie wspomniana już pracownia prof. Bolesława Farona, z jego gigantycznym księgozbiorem.

Filia 51 ma teraz nowe, dłuższe godziny otwarcia:
poniedziałek – 9.00–19.00
wtorek – 9.00–19.00
środa – 9:00–19:00
czwartek – 12.00–19.00
piątek – 9.00–19.00
sobota – nieczynne

Uroczystego otwarcia wyremontowanej filii nr 51 Biblioteki Kraków dokonali (od lewej): Zygmunt Bińczycki, przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XVI Bieńczyce, Magdalena Doksa-Tverberg, wicedyrektorka Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Jerzy Woźniakiewicz, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, Stanisław Dziedzic, dyrektor Biblioteki Kraków i prof. Bolesław Faron z małżonką.

fot. Robert Adamek

Fot. Robert Adamek

fot. Zygmunt Bińczycki

Katarzyna Maziarz i Małgorzata Zając opowiadają dzieciom o swojej książce „Trochę bajki o Stanisławie Wyspiańskim. **Fot. Zygmunt Bińczycki**

Rada Dzielnicy XVI BIEŃCZYCE: os. Kalinowe 4, 31-812 Kraków, tel.: 12 641 4567, fax: 12 641 4567, e-mail: rada@dzielnica16.krakow.pl. Godziny przyjęć stron: poniedziałek: 10.00–14.00, wtorek: 10.00–14:00, środa: bez przyjęć stron, czwartek: 10.00–14.00, piątek: 10.00–12.00. Przewodniczący Rady i Zarządu: Zygmunt Bińczycki. Zastępca Przewodniczącego Rady i Zarządu: Magdalena Dziedzic. Członkowie Zarządu: [illegible] Aksamit, Marek [illegible]ynkiewicz.

DZIELNICA XVIII NOWA HUTA
NASZA NOWA HUTA
Magazyn Informacyjny Rady Dzielnicy XVIII
Nr 17/2019 (584) 29 listopada 2019 r.

Nasza duma i nasza troska

PLACÓWKI OŚWIATOWE W OSIEMNASTCE

Edukacja to bardzo ważny temat społeczny – bez dobrego kształcenia młodych ludzi nie ma dobrego, dorosłego społeczeństwa. W edukacji bezspornie najważniejsi są uczniowie, którzy otrzymują wiedzę od wyspecjalizowanej kadry nauczycielskiej, ale wiedza ta musi mieć warunki do jej przekazywania, w tym te techniczne.

Na terenie dzielnicy XVIII zlokalizowanych jest 35 jednostek oświatowych i 3 żłobki. W rankingach liczbowych w stosunku do innych dzielnic miasta Krakowa osiemnastka plasuje się na pierwszym miejscu, nie tylko pod względem ilości tego typu obiektów zlokalizowanych na terenie jednej dzielnicy, ale również i wiekiem budynków, w których są one zlokalizowane. Budynki żłobków, przedszkoli i szkół dzielnicy XVIII bez mała dorównują wiekowi dzielnicy, która w tym roku obchodziła swoje 70-te urodziny. Bez większego problemu można sobie zatem wyobrazić, iż ich potrzeby remontowe są ogromne.

Środki na remonty i modernizacje budynków jednostek oświatowych i żłobków są zabezpieczane z budżetu rady dzielnicy. Budżet Dzielnicy XVIII, jak wskazują Radni, jest niewystarczający aby samodzielnie zrealizować w całości zadania remontowe czy modernizacyjne w w/w obiektach, zwłaszcza te wymagające dużych nakładów finansowych jak remonty dachów, elewacji (w tym robót docieplenowych), wymiana całościowa instalacji c.o. czy modernizacja instalacji wentylacji (wentylacji mechanicznej) , które to prace aby spełniły prawidłowo swoją funkcję, co do zasady winny być realizowane w całości, bez ich etapowania przez kilka lat. Nie bez znaczenia dla kosztów prac remontowych w Dzielnicy XVIII jest fakt, iż Nowa - Huta jako układ urbanistyczny od roku 2003 r. jest wpisana do rejestru zabytków, co przy wykonywaniu robót budowlanych realizowanych na zewnątrz budynków wymaga w pierwszej kolejności uzgodnienia planowanych prac z Konserwatorem Zabytków, które jest wydawane zazwyczaj w formie decyzji administracyjnej. To oznacza wydłużenie w czasie procesu remontowego, który w przypadku obiektów oświatowych i żłobów jest krótki w roku kalendarzowym bo przypada w znakomitej większości na okres wakacji, kiedy nie ma zajęć w szkołach lub przedszkola mają przerwę wakacyjną. Nie zawsze jest możliwe uzyskanie przed tym okresem wymaganych zgód i pozwoleń administracyjnych na prowadzenie prac.

Z problemami remontowymi istniejącymi w obiektach oświatowych i żłobkach z „bliska" przygląda się działająca w Radzie Dzielnicy XVIII – Komisja Edukacji w składzie: **Rafał Brzeziński** (przewodniczący), **Beata Poszwa, Krystyna Frankiewicz, Agnieszka Żołądź, Mariusz Woda, Łukasz Zarodkiewicz i Tomasz Kudelski**. *Członkowie Komisji Edukacji w ramach jej działania nie tylko biorą udział w corocznych przeglądach technicznych w poszczególnych obiektach oświatowych czy opiniują wpływające wnioski od Dyrektorów żłobków, przedszkoli czy szkół ale również starają się zapoznać z problemami remontowymi, z którym borykają Dyrektorzy poprzez organizowanie posiedzeń komisji w danej placówce, co bezspornie sprzyja zapoznaniu się ze skalą problemów* - mówi przewodniczący Komisji Edukacji – **Rafał Brzeziński**.

Ze środków budżetowych w roku 2019 r. Rada Dzielnicy XVIII wygospodarowała ponad 750 000 zł, z których zostały wykonane remonty sanitariatów, remont parkietów i malowanie sal dydaktycznych, wymiana instalacji elektrycznych, a na zewnątrz budynków – remonty tarasów czy ogrodzeń. Znając jednak niemalejącą skalę potrzeb w tej materii Rada Dzielnicy na rok 2020 r. przeznaczyła na remonty w obiektach edukacyjnych o ponad 200 000 zł więcej niż na rok bieżący tj. kwotę 965 000zł .

To nadal jednak tylko kropla w morzu potrzeb. Do skutecznego wykonywania prac remontowych potrzebne są znacznie większe środki niż te, którymi dysponuje Rada Dzielnicy XVIII dlatego tak ważna i nie do przecenienia w procesie remontowym jest włączenie naszych jednostek oświatowych do realizacji w ramach istniejących programów miejskich. Z takiego właśnie programu w tym roku została wykonana termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 142 ul. Drożyska; termomodernizacja Przedszkola Samorządowego nr 108 na os. Handlowym.

Nie można tu również nie wspomnieć o Zespole Szkół Specjalnych nr 6 przy ul. Tadeusza Ptaszyckiego, gdzie w tym roku zakończyły się prace modernizacyjno-remontowe realizowane w ramach Umowy społecznej czyli tzw. rekompensat spalarnianych. Istniejący budynek nie tylko został wyremontowany ale również rozbudowany o nowe skrzydło rehabilitacyjne, na które niepełnosprawne dzieci uczęszczające do tej szkoły jak i ich rodzice oczekiwali od lat.

Radni zabiegają o wpisanie na listy programów miejskich przedszkoli i szkół z Dzielnicy XVIII. Każde takie zadanie wydatnie wspomaga budżet dzielnicy i daje większą szansę na to, iż dzieci uczęszczające do żłobków, przedszkoli czy szkół osiemnastki będą mogły się uczyć w wyremontowanych i zadbanych budynkach co nie jest bez znaczenia dla środowiska i warunków, w którym prowadzone są zajęcia edukacyjne.

Budynek Szkoły Podstawowej nr 142 został poddany termomodernizacji.

Odnowione ogrodzenie w Przedszkolu nr 46.

Wyremontowany dach w Szkole Podstawowej nr 80.

Rada Dzielnicy XVIII Nowa Huta; os. Centrum B 6; 31-927 Kraków; tel. 12-644-78-40, e-mail: rada@dzielnica18.krakow.pl; www.dzielnica18.krakow.pl.
Zarząd: przewodniczący **Stanisław Moryc**; zastępca przewodniczącego **Józef Szuba**; członkowie zarządu **Marta Bielecka-Woźniak, Andrzej Kowalik, Mariusz Woda**. **Redakcja kolumny:** Rada Dzielnicy XVIII

Dla osób żyjących w związkach niesakramentalnych

ADWENTOWY DZIEŃ SKUPIENIA

W sobotę, 7 grudnia 2019 r. o godz. 16.00 w parafii pw. Miłosierdzia Bożego na Wzgórzach Krzesławickich odbędzie się Adwentowy Dzień Skupienia dla osób żyjących w związkach niesakramentalnych. To tutaj, od roku 2010 ma swoje spotkania Duszpasterstwo Niesakramentalnych Związków, prowadzone przez tamtejszego proboszcza ks. dr. Jana Abrahamowicza.

W Adwencie dusza i umysł człowieka biegną w stronę Boga i tajemnicy Jego narodzenia. Do Bożego Narodzenia chcemy się wszyscy dobrze przygotować. Jak to mają uczynić osoby, które nie mają możliwości spotkać się z Chrystusem w komunii świętej? Jak wtedy przeżyć te święta, tak bardzo rodzinne i ważne? Czy można spotkać Boga na drodze pozasakramentalnej? A jeśli tak, to kiedy i na jakich warunkach? Te i wiele innych pytań cisną się na usta. Próbą odpowiedzi na nie będzie Adwentowy Dzień Skupienia, który poprowadzi w tym roku ks. bp Janusz Mastalski. Rozpoczynamy Mszą św. o godz. 16.00, po niej spotkanie i rozmowy w sali św. Jana Pawła II. Zapraszamy!

(f)

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej"
Paulo Coelho
ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
WWW.PUK.KRAKOW.PL
DYŻUR CAŁODOBOWY
RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA
tel. 12/411-45-02, 12/411-45-04
• ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
• ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
• cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
• cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11
Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA
B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl
os. Na Skarpie 24 os. Urocze 5
czynne 8.00–15.30
12 644-87-75, 512-179-466
504-180-180
KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO

NEKROLOGI
I KONDOLENCJE
przyjmuje Biuro Ogłoszeń
„Głosu – Tygodnika Nowohuckiego"
(al. Jana Pawła II 232 – NCK).
Tel. 12 643-44-33.

ZMARŁ IRENEUSZ SAŃKA

W wieku 60 lat zmarł Ireneusz Sańka, rozgrywający siatkarskiej drużyny Hutnika, z którą trzy razy został wicemistrzem Polski. Rozegrał w jej barwach prawie 200 meczów na boiskach ówczesnej ekstraklasy. Był wychowankiem nowohuckiego klubu, podobnie jak jego starszy brat Jacek. W pierwszym zespole zadebiutował jeszcze jako nastolatek w 1976 roku, choć nie brakowało w nim znamienitych zawodników, jak mistrzowie świata oraz olimpijscy Marek Karbarz i Bronisław Bebel. Pogrzeb Ireneusza Sańki odbędzie się w piątek, 29 listopada, o godz. 10.20, na cmentarzu w Grębałowie. (dan)

PAMIĘĆ O BLISKICH I ZNAJOMYCH

Czytelnicy pytali nas, czy w „Głosie" istnieje możliwość zamieszczania informacji o rocznicowych mszach św. odprawianych za zmarłych. – Najbliższa rodzina wie, kiedy i gdzie taka msza zostanie odprawiona, ale chcielibyśmy także, by wiedzieli o niej sąsiedzi czy przyjaciele zmarłego, a nie wszystkich stać na zamówienie drogiego ogłoszenia w tej sprawie w gazecie – przekonywali. By spełnić oczekiwania Czytelników, zamieścimy takie informacje bezpłatnie. Trzeba tylko zgłosić się do redakcji.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999 **(także N. Huta)**.
Toksykologia 12 411 99-99.
Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.
Policja 997.
Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
Straż Miejska 986.
Pogotowie gazowe 992.
Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.
Pogotowie c.o. 12 644-38-46.
Wodociągi 12 648-28-61.
Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69, 12 643-27-43. **ADREM awarie poza budynkiem** 12 644-12-10.
Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin Tel. 12 411-60-44.

MEDYCYNA I ZDROWIE

▼ **GABINET KARDIOLOGICZNY.** Lek. med. Krzysztof Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12.
▼ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE**: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1.
Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.–pt. 9.00–19.00. www.bjb.net.pl.
▼ **PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00–16.00 oraz środa i piątek 9.00–12.00.
▼ **MASAŻ LECZNICZY**, rehabilitacja – dorośli, dzieci. Wizyty domowe. 12 414-11-97.
▼ **NAPRAWA PROTEZ ZĘBOWYCH**. Wzmacnianie metalem. Tel. 608-205-981.

USŁUGI RÓŻNE

▼ **TELEWIZOR ANTENY**.
Tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
▼ **USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów,** os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu).
Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
▼ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglądu) **i OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.
Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
▼ **SALON FRYZJERSKI** „Dorota" (damski, męski, dzieci).
Pl. Targowy „Piast", paw. 26, 27.
Tel. 12 681-33-77.
▼ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI, Adam Sroka,** przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.
Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.
▼ **ROWERY** – sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram.
FHU „Elmar", plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
▼ **ANTEN MONTAŻ**, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta.
Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

▼ **ARKADOM – NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI.** Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka.
Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

▼ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA"**, usługi podatkowo-księgowe. Boh. Września 76. 648-01-89.
▼ **FUNDACJA WIĘCEJ SERCA.** Usługi księgowe – pełny zakres – ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15 B, lok. 2. Tel. 503-602-661.

BIURA TURYSTYCZNE

▼ **BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górska**, al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl.
Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

▼ **FIRMA AUTOKOMPUTER, Janina Walasek, ul. Makuszyńskiego 9B**.
Tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.–pt. 8.00–18.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów.
www.stacja-autokomputer.pl. E-mail: autokomputer@op.pl.
▼ **AUTOMYJNIA I STUDIO DETAILINGU „SPLASZ". MYCIE RĘCZNE.** Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.
▼ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

▼ **KWIACIARNIA „KALINA"**, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty 8–17, w niedziele 9–15.
Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.
▼ **KWIACIARNIA „CUPIDO"**, pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.
Czynna: pon.–sob. 6.00–19.00, niedziela 9.00–16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki okolicznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

▼ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta.** Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **ANDRZEJKI** dla singli.
Tel. 668-122-170.
● **ANTEN** montaż, naprawa telewizorów u klienta.
(12)640-00-42, 609-586-881.
● **ANTYKI**, sprzęt fotograficzny, zdjęcia, pocztówki, dokumenty, militaria, inne kupię. 500-55-55-24.
● **CYKLINOWANIE**. 502-069-155.
● **CZYSZCZENIE** dywanów, tapicerki meblowej i samochodowej.
513-587-700.
● **CZYSZCZENIE** wykładzin, tapicerek. 519-185-031.
● **KOŁDRY** – wyrób. Handlowe 8. Tel. 503-655-671.
● **OKAZJA!** Odstąpię tanio 1 miejsce w grobowcu rodzinnym w Grębałowie. 662-540-542.
● **RTV** – telewizory – anteny – serwis profesjonalny od 1985 r.
609-719-072.
● **SZKLARZ**, oprawa obrazów, montaż luster, szyby zespolone. Szkolne 30. Transport gratis.
Tel. 600-384-136, (12)644-27-07.
● **TAPICER**. 784-906-675.
● **TOKARZA**-frezera-szlifirza z doświadczeniem – zatrudnię, Nowa Huta. Możliwy rencista/emeryt.
Tel. 604-175-973.
● **ZATRUDNIĘ** mechanika pojazdów, wózków widłowych. 602-111-891.
● **ZAWSZE** aktualne. Zakład napraw telewizorów, montaż anten. Profesjonalnie, solidnie, tanio!
(12)640-00-42, 511-942-158.

KOREPETYCJE MATEMATYKA
(od szkoły podstawowej do matury)
Kontakt: tel. 507-869-805

BIURO OGŁOSZEŃ
Redakcja „Głosu"
(NCK, pl. Centralny)
Tel. 12 643 44 33

DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ
36 ARÓW
(możliwość dokupienia dalszych 10 arów), w miejscowości Majkowice przy drodze z Bochni do Uścia Solnego
SPRZEDAM
Tel. 14 66 56 557

OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ
ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II
UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW
Do wynajęcia lokale handlowe – tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

Zdrowie i uroda

Leksykon warzyw liściastych, czyli zdrowa dawka wiedzy

Ze względu na niską kaloryczność warzywa liściaste często kojarzą się z przysmakiem osób na diecie. Jednak z uwagi na bogactwo składników odżywczych, a także niezliczone możliwości przyrządzania, warto włączyć je do codziennej diety, zwłaszcza w okresie jesiennym, kiedy to narażeni jesteśmy na spadki odporności.

Jarmuż

Jego kędzierzawe liście kryją w sobie prawdziwe bogactwo składników mineralnych. Niedawno traktowany jedynie jako roślina ozdobna, powraca do łask i na polskie stoły. Dzięki dużej zawartości przeciwutleniaczy ma silne działanie antynowotworowe. Regularne spożywanie jarmużu może zapobiec wielu groźnym chorobom m.in. układu krążenia czy żołądka. Zawarta w nim witamina C wzmacnia odporność, natomiast witamina A poprawia kondycję skóry, paznokci i dba o dobry wzrok. Młode delikatne listki można spożywać na surowo. Starsze najlepiej gotować na parze nie dłużej niż 4 minuty, dzięki czemu zmiękną, nie tracąc cennych minerałów. Jarmuż stanowi idealne połączenie z serami o zdecydowanym smaku, np. z fetą albo serami pleśniowymi. Na słodko to warzywo polubi się praktycznie z każdym owocem, kiedy zostanie zaserwowany w postaci koktajlu.

Szpinak

Już starożytni Persowie wiedzieli o zdrowotnych właściwościach szpinaku. Zanim trafił na nasze talerze, z Persji powędrował do Chin, a następnie do Hiszpanii. Stamtąd wraz z Katarzyną Medycejską dotarł do Francji przy okazji jej zaślubin z władcą kraju nad Loarą. Niepozorne, drobne listki szpinaku bogate są w minerały i witaminy. Cechuje je także charakterystyczny smak. Podobnie jak jarmuż, szpinak wykazuje właściwości antynowotworowe dzięki wysokiej zawartości antyoksydantów, czyli beta-karotenu oraz witaminy C. Magnez występujący w szpinaku kojąco wpływa na system nerwowy, natomiast żelazo wspomaga leczenie anemii. Szpinak jest polecany także w diecie osób z nadciśnieniem ze względu na zawartość potasu, regulującego pracę serca. To chyba najwdzięczniejsze liściaste warzywo jeśli chodzi o jego przyrządzanie. Można jeść go na surowo w sałatkach, dusić na farsz do pierogów czy naleśników, zapiekać z makaronem albo ziemniakami. Smażony na maśle z czosnkiem i przyprawami stanowi świetny dodatek do głównego dania. Ze względu na uniwersalny smak, można przyrządzać go również na słodko w formie ciasta szpinakowego, lodów czy zielonych koktajli z dodatkiem owoców.

Sałata rzymska

Jak podpowiada nazwa tego warzywa jest ono głównym składnikiem słynnej sałatki Cezar. Kruche soczyste liście mają delikatny smak z wyczuwalną nutką słodyczy. Sałata rzymska często nazywana jest również długolistną z uwagi na kształt liści. Warzywo doskonale wpływa zarówno na kondycję naszej skóry (dzięki zawartości witaminy A), ale także dba o silne kości (witamina K) i odporność (witamina C), obniżając ryzyko chorób serca (potas). Pierwiastkiem, który zainteresuje osoby walczące z nadmiernymi kilogramami jest chrom, skutecznie hamujący apetyt na słodycze. Sałata rzymska jest jedną z dwóch sałat które nadają się do smażenia bądź grillowania. Ponadto charakteryzuje ją duża wytrzymałość i jędrność, dzięki czemu może być serwowana z cięższymi dressingami (np. na bazie majonezu) bez obawy, że szybko straci na świeżości.

Rukola

Jedna z bardziej aromatycznych sałat. Jak zauważa Katarzyna Głębocka, ekspertka marki Eisberg, już starożytni Rzymianie uważali rukolę za afrodyzjak. Możliwe, że właśnie przez jej orzeźwiający, pobudzający smak, orzechowy i delikatnie pikantny. Uwielbiana przez miłośników kuchni śródziemnomorskiej, coraz częściej gości również w polskich kuchniach. Rukola wspomaga proces trawienia, dzięki czemu posiłek podany w jej asyście nie będzie nam długo zalegać na żołądku. Za jej charakterystyczny smak odpowiadają aminokwasy siarkowe, które działają na organizm oczyszczająco oraz antywirusowo. W sałatkach świetnie komponuje się z mocnymi w smaku serami (np. kozim lub pleśniowym) i orzechami. Odważniejszym połączeniem będą na przykład truskawki lub cytrusy, które swoją słodyczą świetnie skontrastują gorzkawy smak rukoli. W kuchni włoskiej świeżą rukolę znajdziemy na pizzy w towarzystwie parmezanu i pomidorków koktajlowych, a także w formie pesto jako alternatywę dla bazylii.

Cykoria

Specyficzny gorzkawy smak cykorii sprawia, że często podchodzimy zbyt ostrożnie do tego warzywa. Zupełnie niepotrzebnie, ponieważ w jej jędrnych i chrupiących listkach znajdują się pokłady składników odżywczych, a jej smak można ciekawie komponować według własnego upodobania. Cykoria wspiera pracę układu trawiennego, pobudzając wątrobę do zwiększonej produkcji żółci, a także wspomaga pracę jelit. Spożywanie cykorii poleca się kobietom karmiącym, ponieważ zawarte w niej składniki zwiększają produkcję mleka. Po cykorię powinny sięgać także osoby z cukrzycą, ponieważ skutecznie reguluje poziom cukru we krwi. Najlepsza jest na surowo – chrupiąca i soczysta w zestawieniu z serami, orzechami, ale także z gruszką czy jabłkiem. Jej liście mogą zastąpić miseczki, w których zaserwujemy wytrawną przystawkę. Cykorię podobnie jak sałatę rzymską można piec lub smażyć.

★★★

W okresie jesiennym warto zwiększyć udział warzyw liściastych w naszej diecie. Ekspertka marki Eisberg Katarzyna Głębocka podpowiada: – Grupa warzyw liściastych jest naprawdę bardzo bogata. Warto sięgać np. po gotowe mieszanki sałat, które odpowiednio dobrane przez specjalistów są przemyślanymi kompozycjami zarówno smaków, jak i wartości odżywczych.

(red)

CitoReh
Dietetyka
Dietetyka online:
porady przez Internet
pod adresem: www.citoreh.pl
Dietetyka stacjonarna:
porady stacjonarne, analizy i pomiary komputerowe zawartości tłuszczu, masy mięśniowej i wody w organizmie.
Prosimy o telefoniczne lub mailowe uzgodnienie terminu wizyty!
Os. Złotej Jesieni 2, 31-826 Kraków (pok. 222, II piętro)
Tel. 12 641 65 14
lub 696 999 958
e-mail: dietetyka@citoreh.pl
http://www.citoreh.pl

PRACOWNIA RENTGENOWSKA
Wykonujemy zdjęcia:
→ kręgosłupa
→ klatki piersiowej
→ kostne, zębów i panoramiczne zębów
os. Urocze 2
Tel. 12 644-92-82

Vident
lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak
os. Boh. Września 1
STOMATOLOGIA
PROTETYKA
PEŁNY ZAKRES USŁUG
tel. 12/641-48-08
KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY
tel. 12/645-93-33

PONAD 120 MLN ZŁ NA PRZEBUDOWĘ DWÓCH NOWOHUCKICH ULIC

Klasztorna i Kocmyrzowska. Dwie nowohuckie ulice, które łączy nie tylko to, że leżą w najmłodszej dzielnicy Krakowa. Obie drogi od dawna wołają o remont, o czym przekonują się tysiące kierowców, którzy codziennie muszą jeździć po zniszczonej i dziurawej nawierzchni. Na szczęście w przypadku jednej i drugiej ulicy wreszcie coś drgnęło.

Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie

– W przypadku ul. Klasztornej pod koniec października podpisaliśmy umowę z wykonawcą – Firmą Handlowo-Usługową INSTBUD z Gdowa. To umowa trójstronna, bo za część zadania płacą Krakowskie Wodociągi – mówi Łukasz Szewczyk, p.o. dyrektora Zarządu Inwestycji Miejskich w Krakowie. – W połowie listopada przekazaliśmy wykonawcy plac budowy. Zgodnie z deklaracjami firmy INSTBUD, prac przygotowawczych należy się spodziewać jeszcze w tym roku, nie spowoduje to jednak utrudnień w ruchu – zaznacza dyrektor ZIM. Jednocześnie trwa opracowywanie projektu tymczasowej organizacji ruchu na czas prac budowlanych. Zakłada się, że poważniejsze roboty w terenie spowodują zmiany dla kierowców.

Przypomnijmy, że w ramach rozbudowy ul. Klasztornej na odcinku od Żaglowej do ronda przy moście Wanda zostaną wymienione sieci podziemne, pojawi się kanalizacja sanitarna oraz deszczowa wraz z przepompownią i zbiornikiem retencyjnym, odnowiona będzie nawierzchnia jezdni i chodniki, powstaną ciągi pieszo-rowerowe, przebudowane będą przystanki autobusowe. Tam gdzie jest to konieczne zostaną przebudowane i ustawione ekrany akustyczne.

W ramach zadania przewidziana jest budowa sieci kanalizacji sanitarnej DN 400 mm o długości całkowitej około 1000 metrów od ul. Syrachowskiej do ul. Longinusa Podbipięty oraz od ul. Syrachowskiej do ul. Odmętowej wraz z przyłączami.

Oprócz samej ulicy Klasztornej, remontu doczekają się odcinki ulic poprzecznych: Żaglowej, Odmętowej, Jutrzyńskiej, Stare Wiślisko, Zbyszka z Bogdańca, Michała Hutnika i Syrachowskiej. W sumie nowa nawierzchnia pojawi się także na prawie 300-metrach lokalnych dróg. Całe przedsięwzięcie będzie kosztować nieco ponad 25 mln zł.

Przebudowa ul. Kocmyrzowskiej nie jest tak mocno zaawansowana, ale także w tym przypadku pojawiły się nowe okoliczności, które pozwalają z większym optymizmem spojrzeć na to zadanie. – Dobra informacja jest taka, że projektanci naszej inwestycji oraz projektanci drogi ekspresowej S7 uzgodnili techniczne rozwiązania połączenia obu zadań – informuje Łukasz Szewczyk.

Przypomnijmy: brak uzgodnienia rozwiązań projektowych i technicznych na styku dwóch zadań: rozbudowy ul. Kocmyrzowskiej na odcinku od skrzyżowania ul. Darwina i Poległych w Krzesławicach w Krakowie do gminy Prusy i budowy drogi ekspresowej S7 odcinek Kraków – Widoma był bezpośrednim powodem pozostawienia bez rozpatrzenia wniosku o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej (ZRID) dla rozbudowy ul. Kocmyrzowskiej, który wykonawca tego zadania – firma Budimex SA – złożył w grudniu 2018 roku. Po wielomiesięcznych uzgodnieniach, udało się osiągnąć kompromis.

Obecnie firma Budimex SA – wykonawca rozbudowy ul. Kocmyrzowskiej – pracuje nad aktualizacją rozwiązań projektowych w oparciu o uzgodnienie z GDDKiA. Będą one sukcesywnie uzgadniane i opiniowane przez poszczególne jednostki, zarządcę dróg, czy właścicieli sieci. – Ta sytuacja sprawia jednak, że wniosek o ZRID będzie złożony dopiero za około pół roku – przyznaje dyrektor ZIM w Krakowie. Należy więc założyć, że nie uda się wykonać tego zadania w pierwotnie zakładanym terminie, czyli w I kwartale 2022 roku.

Rozbudowa ul. Kocmyrzowskiej polegać będzie na kompleksowej modernizacji i poszerzeniu 3 km odcinka ulicy Kocmyrzowskiej od ul. Darwina do granicy miasta do tzw. drogi głównej mającej po dwa pasy w każdym kierunku. Dobudowana zostanie druga jezdnia, a także przebudowane istniejące skrzyżowania, wymieniona infrastruktura techniczna, oświetlenie, sygnalizacja świetlna, chodniki, wybudowane będą ścieżki rowerowe, zatoki autobusowe, perony przystankowe. Istotnym elementem projektu będzie też komponent związany linią tramwajową biegnącą do Wzgórz Krzesławickich. W ramach kontraktu planuje się przebudować pętlę końcową oraz część torowiska. Przy pętli powstanie terminal autobusowy.

Kontrakt z firmą Budimex SA zakłada również rozbudowę do czterech pasów 160 m odcinka drogi wojewódzkiej nr 776 leżącej już poza granicami Krakowa, na terenie miejscowości Prusy. Jest to możliwe, dzięki zawarciu jesienią 2017 roku umowy pomiędzy Gminą Kraków i Województwem Małopolskim w sprawie współpracy przy realizacji tej inwestycji. Oba elementy modernizacji ul. Kocmyrzowskiej, a więc krakowski odcinek oraz fragment poza granicami naszego miasta będą realizowane w ramach przedsięwzięcia p.n. Usprawnienie połączeń w korytarzu północ – południe w sieci wspomagającej sieć TEN-T. Koszt kompleksowej przebudowy ul. Kocmyrzowskiej wyniesie blisko 100 mln zł.

Co ważne, Miasto ubiega się o unijne dofinansowanie dla części inwestycji leżącej w granicach Krakowa z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020 w kwocie 30 mln zł. Wniosek jest w fazie oceny.

TO BĘDĄ WSPANIAŁE ŚWIĘTA

Znajdź nas na Facebooku

TOMEX SA

Jesteśmy z Wami 30 lat

ZAPRASZAMY W NIEDZIELE 15, 22 I 29 GRUDNIA

F.H.U. "ELMAR" s.c.
ELMAR ROWERY
rowery
SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE
31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"
tel. 12 647 13 88 www.elmar.interial.pl elmar@interial.pl
kom. 502 730 087 www.elmar-rowery.pl sklep@elmar-rowery.pl

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III–20 IV). Nie jesteś zadowolony z wyników pracy. Niesłusznie, po prostu za dużo od siebie i innych wymagasz. Naturalnie będziesz musiał poczynić poprawki, również w ocenie osób mniej sprawnych, bo życie uczy przecież także pokory.

BYK (21 IV–20 V). Dużo czasu poświęcasz ostatnio sprawom zdrowia. To najprawdopodobniej są drobne przypadłości, z którymi doskonale sobie poradzisz. Myśl pozytywnie i korzystaj z przyjemności, które zsyła Ci los.

BLIŹNIĘTA (21 V–21 VI). Trudny okres w Twoim życiu, ale nie rezygnuj z planów, z nauki, pracy. Wysiłek się opłaci i każdy najdrobniejszy sukces na uczelni, czy w zakładzie umocni Cię w zmaganiach z trudnościami. Będą później powody do satysfakcji.

RAK (22 VI–22 VII). Nieporozumienie w rodzinie bardzo Cię dotknie i będziesz potrzebować sporo czasu by wrócić do równowagi. Szczera rozmowa i wyciągnięta ręka do zgody może wszystko wyjaśnić i zmienić.

LEW (23 VII–22 VIII). Ostatnio nieco za bardzo izolujesz się od problemów i ludzi. Długo to nie potrwa, bo znajomi i przyjaciele nie pozwolą Ci na samotne rozmyślania. Spodziewaj się zaproszeń i zachęty do skorzystania z towarzyskich spotkań.

PANNA (23 VIII–22 IX). Niezależnie od samopoczucia i oceny sytuacji rodzinnej będziesz z pewnością musiał się bardziej zająć sprawami krewnych. Z pewnością to wzmocni Twoją rolę opiekuńczą i doda sił.

WAGA (23 IX–22 X). Masz wiele nowych pomysłów na każdy dzień i nawet zaskakujesz innowacjami. To zostanie zauważone i generalnie poprawią się relacje z bliskimi. Będziecie planować teraz wspólne święta i potem wspólne wypady turystyczne.

SKORPION (23 X–21 XI). Twoje zdrowie ma się coraz lepiej, jak to mówią wychodzisz na prostą. To cieszy. Masz przy tym w pobliżu wiele pomocnych osób w każdej chwili gotowych pomóc w trudnych sytuacjach.

STRZELEC (22 XI–21 XII). Masz ciekawe plany inwestycyjne i pomysły by je zrealizować. Zaintrygujesz wtajemniczonych swoją pomysłowością i zaradnością. Finanse także pozwolą na realizację marzeń i cóż więcej potrzeba? Powodzenia.

KOZIOROŻEC (22 XII–19 I). Poprawi się Twoja sytuacja finansowa i to zupełnie nieoczekiwanie. To efekty Twojego przemyślanego gospodarowania. Także przygotowania świąteczne i wydatki będą oczywiście ściśle pod kontrolą.

WODNIK (20 I–18 II). Twoje ambicje wzbudzają podziw i rodziny, i zaprzyjaźnionego towarzystwa. Dużo pracujesz, ale są też efekty. Twoje przygotowania do najbliższego egzaminu są godne uznania. Dasz radę.

RYBY (19 II–20 III). Starasz się ożywić kontakty z bliskimi. Dystans tutaj nie zadowala Cię i w świątecznych planach masz ciepłe, rodzinne spotkania przy dużym, biesiadnym stole. Dobre intencje, włącz do realizacji innych.

SAMANTA

– Doktorze – pyta pacjent. – Jak tam moje wyniki? Umieram z ciekawości!
– Hm, chyba nie tylko z ciekawości... – mamrocze doktor.

★★★

– Dzień dobry, tu weterynarz. Pani Zosiu, jest u mnie pani mąż z Azorkiem i żąda, żeby go uśpić. Co pani na to?
– Cóż, protestować nie będę, skoro nalega... Ale Azorka proszę puścić wolno, zna drogę do domu i trafi sam.

★★★

Ojciec kupuje prezent dla syna:
– Może puzzle? – proponuje sprzedawca.
– Na przykład 500 elementów?
– E, takie to on układa w 3 minuty.
– To może 1500 elementów?
– Za łatwe, takie w 7 minut.
– 10 000 elementów?
– To zabawa na kwadrans.
– Wie pan co? To niech pan idzie do piekarni po drugiej stronie ulicy i kupi mu pół kilo bułki tartej, żeby złożył sobie chlebek...

★★★

– Baco, a co robicie, jak na przykład macie wolny czas?
– Ano, siedze se i myśle...
– A kiedy nie macie czasu?
– To ino siedze...

★★★

Szczęśliwa żona pędzi do męża:
– Kochanie, uwierzysz?! Nasz synek już chodzi!
– Tak? – słychać znad gazety. – To niech wyniesie śmieci.

PUHIT KRAKÓW
LOKALE DO WYNAJĘCIA
BIUROWE
USŁUGOWE
MAGAZYNOWE
OS. ZŁOTEJ JESIENI
TEREN POD KIOSK HANDLOWY
OS. JAGIELLOŃSKIE
KONTAKT
PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG HOTELARSKICH I TURYSTYCZNYCH "KRAKÓW" W KRAKOWIE SP. Z O.O.
UL. FATIMSKA 41A, 31-831 KRAKÓW
TEL. 12 36 19 530

RYBNA PRZEKĄSKA

Składniki: opakowanie ciasta francuskiego, 1/2 opakowania mrożonego szpinaku, 2 ząbki czosnku, 1/2 kostki sera feta, plastry łososia wędzonego, fileciki anchois, sól.

Posiekany czosnek przyrumieniamy na oliwie. Dodajemy szpinak, sól i pieprz. Smażymy na niedużym ogniu 4 minuty. Dodajemy pokrojony w kostkę ser feta. Mieszamy, ale nie pozwalamy serowi całkowicie się rozpuścić. Wyłączamy ogień. Ciasto francuskie kroimy w kwadraty o boku 8 cm. Układamy na papierze do pieczenia. Na środku każdego kwadratu umieszczamy łyżkę szpinaku, łososia lub anchois. Brzegi ciasta smarujemy rozbełtanym jajkiem. Pieczemy 15 minut w temperaturze 200 stopni C.

Sentencja tygodnia

Z uśmiechem na twarzy człowiek podwaja swoje możliwości.

Przysłowie japońskie

§ *Akta sprawy...*

Operacja medyczno-finansowa

Zapaść polskiej służby zdrowia staje się faktem. Dzieje się to powoli, ale sukcesywnie. Ale nie dotyczy to tylko braku lekarzy, pielęgniarek i pieniędzy na opiekę oraz hospitalizację. Niestety sama jakość usług ciągnie w dół. O czym przekonał się 54-letni Jacek W., który podczas wypadku drogowego uszkodził miednicę i złamał nogę. Mimo szybkiej operacji, chirurg jednego z krakowskich szpitali spartaczył swą robotę. Wykonana przez niego operacja może go drogo kosztować. Z powodu uchybień medycznych i przyjęcia łapówki, co zgłosił niezadowolony pacjent.

Wypadek drogowy może spotkać każdego z nas. Pracownik jednej z instytucji finansowych wracając latem od klienta, przekonał się o tym dobitnie. Wjeżdżając na rozlaną plamę oleju na jezdni, wpadł w poślizg i wylądował w rowie. Auto dachowało – na szczęście oprócz złamań i potłuczeń większych konsekwencji nie było. Niestety skomplikowane złamanie uda i pęknięcie miednicy wymagały kilku zabiegów. Pan Jacek nie chcąc się zdawać na przypadkowego chirurga, skorzystał z poleconego przez jednego ze znajomych lekarza. I chcąc być dodatkowo pewien, że ten zajmie się nim profesjonalnie, dał mu przysłowiową „kopertę". W której nie były bynajmniej naklejki ze słodziakami z „Biedronki". Ale 3000 zł.

Pieniądze zostały przyjęte, pacjent wpisany na oddział. Szybko też wykonano operację. Po kilku dniach 54-latek wrócił do domu. Jednak rekonwalescencja nie przebiegała zgodnie z planem. Mimo, że chirurg cały czas twierdził coś innego. Zalecając kolejne kosztowne zabiegi fizjoterapeutyczne, serie zastrzyków. Niestety efekty były żadne, a mężczyzna nie dość, że nie mógł chodzić, czuł się ogólnie fatalnie.

Gdy doszło do podskórnego wylewu, a ból był nie do zniesienia, mężczyzna trafił na szpitalny oddział ratunkowy. W innym szpitalu. Gdzie stwierdzono zakażenie i wydobyto z uda odłamek kości. Informując pacjenta, że poprzednia operacja została wykonana niezgodnie ze sztuką lekarską. Wtedy sprawy w ręce wzięła córka pana Jacka, prowadząca kancelarię prawną.

Najpierw uzmysłowiła ojcu, iż dając łapówkę staje się współwinny. Ale mężczyzna był na tyle zdesperowany w dochodzeniu swoich praw, że zdecydował się złożyć sprawę o błąd lekarski i wzięcie pieniędzy. Zgromadził stosowne opinie oraz dowody, następnie powiadamiając o tym, nie tylko izbę lekarską, ale przede wszystkim prokuraturę. I po miesiącu przedstawił dowody na wykonaną w prywatnej klinice operację, umożliwiającą mu normalne życie. Potwierdzające przede wszystkim, że wcześniejsze leczenie pana Jacka po wypadku nie było fachowe.

Ponieważ postępowanie w izbie lekarskiej utknęło, a prokuratura ostatnio specjalizuje się przede wszystkim w długotrwałym zbieraniu dowodów i gromadzeniu materiału, poszkodowany skierował sprawę do sądu - o błąd w sztuce medycznej i zawnioskował o 80 tys. zł odszkodowania. Jak sam stwierdził, nie chodziło mu wcale o pieniądze, ale o zasady. Uznając na wstępie, że wręczenie łapówki było błędem i jest gotowy ponieść tego konsekwencje.

Sąd będzie musiał teraz rozstrzygnąć tę sprawę, a w zasadzie kilka spraw. Bo mężczyzna walczy też o odszkodowanie w sprawie rozlanego oleju na drodze. I z pewnością nie nastąpi to wszystko szybko. Na razie krążą opinie medyczne o samych zabiegach, a sam obwiniony chirurg zdecydował się zmienić miejsce pracy i zamieszkania, przenosząc się na północ Polski.

Obecnie w polskich sądach toczy się kilkadziesiąt takich postępowań - m.in. o to, że chirurdzy popełnili rażące błędy wycinając chociażby nie ten narząd co trzeba, albo zostawili w ciele operowanego chusty chirurgiczne i narzędzia. A nasz system sprawiedliwości nie jest do tego kompletnie przygotowany – tak jak chociażby w USA i krajach zachodnich, gdzie ubezpieczenia i odszkodowania medyczne, to ogromny biznes i społeczne zabezpieczenie.

(mar)

Kraków
BERLIN CZ. 2
OD TOTALITARYZMÓW DO WOLNOŚCI
2.12.2019 / 19.00
Slajdowisko Piotra Grajpela
i Agnieszki Bolesławskiej
w ramach cyklu
PODRÓŻE Z HISTORIĄ W TLE
www.okn.edu.pl wstęp wolny
miejsce: C-2 Południe Cafe, os. Górali 5
OŚRODEK KULTURY IM. C. K. NORWIDA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA
RAWELIN